

ПРИВРЕДНА
КОМОРА
ВОЈВОДИНЕ

Привредна кретања у АП Војводини у 2021. години

Нови Сад, фебруар 2022. године

САДРЖАЈ

I. ОПШТИ ПРЕГЛЕД ПРИВРЕДНЕ АКТИВНОСТИ У 2021. ГОДИНИ.....	1
II. КРЕТАЊЕ ЦЕНА И ИНФЛАЦИЈЕ.....	7
III. ПОЉОПРИВРЕДА	16
IV. ИНДУСТРИЈА	23
V. ГРАЂЕВИНАРСТВО	29
VI. ПРОМЕТ РОБЕ У ТРГОВИНИ НА МАЛО	34
VII. ТУРИЗАМ И УГОСТИТЕЉСТВО	36
VIII. СПОЉНОТРГОВИНСКА РОБНА РАЗМЕНА	43
VIII.1. Спољнотрговинска робна размена Републике Србије	44
VIII.2. Спољнотрговинска робна размена АП Војводине	48
Спољнотрговинска робна размена АП Војводине, по економској намени Европске уније	49
Спољнотрговинска робна размена АП Војводине, по Класификацији делатности (КД 2010)	50
Спољнотрговинска робна размена АП Војводине, по земљама	54
VIII.3. Аграрна спољнотрговинска робна размена	57
Аграрна спољнотрговинска робна размена Републике Србије	57
Аграрна спољнотрговинска робна размена АП Војводине	60
IX. РЕГИСТРОВАНА ЗАПОСЛЕНОСТ	66
X. АКТИВНА НЕЗАПОСЛЕНОСТ.....	71
XI. ЗАРАДЕ	75
ИЗВОР ПОДАТАКА:	79

I. ОПШТИ ПРЕГЛЕД ПРИВРЕДНЕ АКТИВНОСТИ У 2021. ГОДИНИ

Основни економски показатељи привреде Републике Србије и АП Војводине	2016	2017	2018	2019	2020	2021
БДП, реални раст у сталним ценама (%)	3,3	2,1	4,5	4,2	-0,9	7,4
БДВ по делатностима, учепће у БДП (%)						
Пољопривреда	6,8	6,0	6,3	6,0	6,3	7,1
Индустрија	21,9	21,9	21,0	19,9	19,4	19,0
Грађевинарство	3,9	4,1	4,5	5,7	5,4	7,2
Услуге	50,3	51,0	51,1	51,2	51,7	50,2
Инфлација¹	1,1	3,2	2,0	1,9	1,6	4,0
Фискални дефицит/суфицит, % БДП	-1,2	1,1	0,6	-0,2	-8,0	-4,2
Јавни дуг, % БДП (централни ниво државе)	68,7	58,6	54,4	52,8	57,8	57,5
Пољопривреда АП Војводине						
Остварена производња пшенице, t/ha	5,9	4,7	5,5	5,1	5,2	6,4
Остварена производња кукуруза, t/ha	8,5	4,7	9,0	8,8	8,4	6,3
Остварена производња шећерне репе, t/ha	55,3	47,2	48,5	54,9	54,4	52,5
Остварена производња малине, t/ha	6,7	6,4	7,0	4,7	3,8	4,4
Остварена производња јабуке, t/ha	23,9	22,7	24,0	27,1	25,4	26,0
Остварена производња грожђа, t/ha	7,4	8,4	7,8	8,4	8,5	8,2
Индустрија АП Војводине (индекс: претходна год.=100)	105,4	107,7	102,5	100,9	103,0	105,2
Рударство	94,2	94,3	97,8	95,1	96,6	93,9
Прерађивачка индустрија	105,1	107,7	102,6	100,4	103,3	104,8
Снабдевање ел. енергијом, гасом, паром и клим.	389,0	168,4	115,0	199,1	97,9	139,4
Грађевинарство АП Војводине, вредност изведених радова (млрд РСД)	63,8	73,3	103,0	139,4	128,5	-
Промет робе у трговини на мало АП Војводине						
Текуће цене	110,9	108,9	108,7	109,2	103,1	116,8
Сталне цене	110,6	103,9	105,8	107,4	103,2	111,1
Туризам АП Војводине						
Доласци, број туриста	446.492	496.625	538.472	561.657	268.805	428.373
Ноћења, број туриста	1.123.923	1.159.845	1.314.968	1.384.344	764.948	1.179.984
Спољнотрговинска робна размена АП Војводине (млрд евра)	8,8	10,2	12,0	12,9	12,5	16,0
Извоз (млрд евра)	4,3	4,9	5,6	6,1	6,1	7,5
Увоз (млрд евра)	4,5	5,3	6,4	6,8	6,4	8,5
Регистрована запосленост АП Војводине	511.313	524.591	545.851	550.807	562.929	575.228
Незапосленост АП Војводине (просек године)	168.167	145.172	122.988	108.370	103.522	105.652
Зараде АП Војводине, нето (РСД)	44.646	46.215	47.095	51.965	57.186	62.494

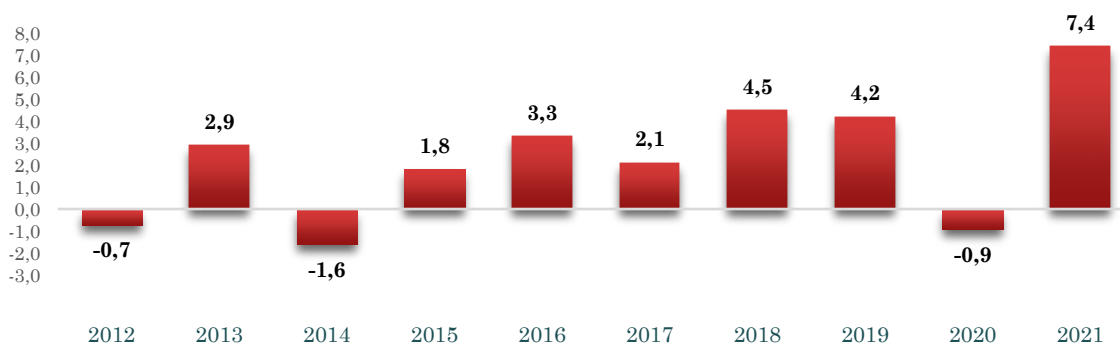

Према најновијој процени Светске банке, **глобална економска активност у 2021. години остварила је раст од 5,5%**, првенствено захваљујући знатном опоравку тражње услед постепеног отварања економија и ублажавања здравствених мера. Међутим, појава и ширење нових сојева коронавируса (делта и омикрон), постојање уских грла у производњи и знатно поскупљење енергената значајно су утицали на слабији темпо привредног опоравка од друге половине 2021. године, пре свега у економијама у успону и развоју у којима је процес вакцинације био спорији, а простор за деловање економских политика ограничен. У таквим условима, Светска банка је у јануару благо кориговала наниже претходну прогнозу раста светске привреде у 2022. години, за 0,2 п.п, на 4,1%, док ће према Међународном монетарном фонду (ММФ) раст износити 4,4%, што је за 0,4 п.п. ниже у односу на претходну процену.

Према најновијој процени Републичког завода за статистику (РЗС), **Република Србија је у 2021. години остварила реални раст БДП-а од 7,4% у односу на претходну годину**, што је изнад очекивања Народне банке Србије (НБС) и доприноси повољнијој основи за наставак убрзаног раста и у овој години. Таква кретања резултат су **раста активности у услужним секторима и грађевинарству, али и индустрији**, упркос и даље присутним изазовима у погледу застоја у глобалним ланцима снабдевања. Наиме, **услужни сектор** који је током претходне године био највише погођен пандемијом је, следствено свом највећем учешћу у БДП-у, имао улогу доминантног носиоца раста и то пре свега као резултат повећања трговине, саобраћаја, туризма, као и стручно-научних услуга. **Индустрија** је са опоравком спољне тражње и активирањем нових производних капацитета убрзала динамику у 2021. години и допринела расту БДП-а са око 1,2 п.п. **Грађевинска активност** је остварила солидан раст услед даљег убрзања реализације инфраструктурних пројеката, али и снажног опоравка приватних грађевинских радова, чиме је допринела расту БДП-а са око 1,0 п.п. **Негативан допринос расту потекао је једино од пољопривредне производње**, која је услед суше забележила пад од 5,0%.

Захваљујући постигнутој макроекономској и фискалној стабилности и правовременом и свеобухватном пакету економских мера које су донеле НБС и Влада Републике Србије, **Србија је у две пандемијске године забележила кумулативан раст БДП-а од око 6,4%.**

БДП Републике Србије, годишње стопе реалног раста (%)

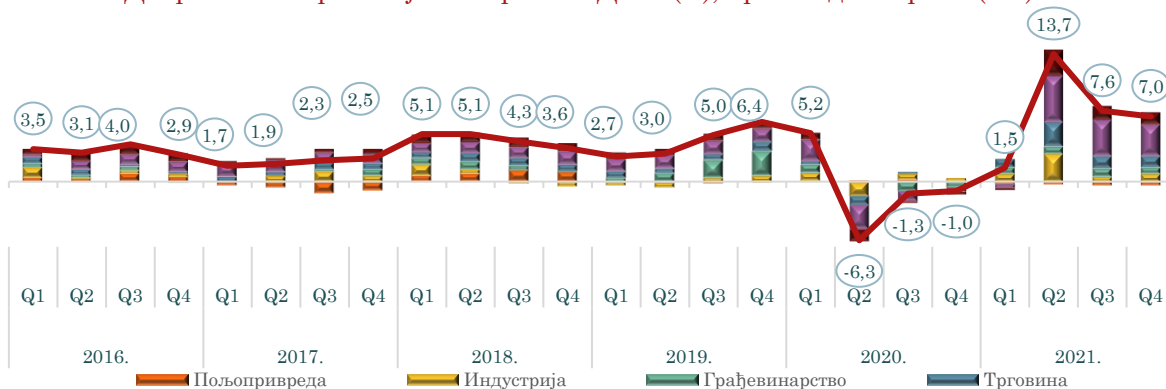
Посматрано по кварталима, повратак БДП-а Републике Србије на преткризни ниво постигнут је већ у **првом кварталу 2021. године**, када је остварен реални раст БДП-а од 1,6% м.г. Добра економска кретања настављена су и током **другог квартала 2021. године** када је остварен реални раст БДП-а од 13,7% м.г, а такав резултат је у потпуности био вођен опоравком домаће тражње. **Реални раст БДП-а**

у трећем кварталу 2021. године износио је 7,4% м.г, чему су допринели сви сектори изузев пољопривреде, а према најновијим подацима РЗС-а, **реални раст БДП-а Републике Србије у четвртм кварталу 2021. године у односу на исти период претходне године износио је 7,0%.**

Посматрано са **производне стране**, раст БДП-а у четвртм кварталу 2021. вођен је **сектором услуга (допринос 4,6 п.п)**, пре свега услед раста у делатностима трговине, туризма, саобраћаја, стручних и техничких услуга, као и делатностима са доминантним државним учешћем (Државна управа, образовање и Здравство). Економска активност у **сектору индустрије допринела је расту БДП-а у четвртм кварталу са 0,8 п.п.** Опоравак приватне грађевинске оперативе уз наставак реализације инфраструктурних радова резултирао је **повећањем грађевине од око 11,0% у четвртм кварталу (допринос расту БДП-а 0,8 п.п).** Сушни период током лета одразио се на **пољопривредну производњу Републике Србије која је у четвртм кварталу забележила пад од око 5,0% (негативан допринос БДП-у од -0,4 п.п).**

Допринеси кварталној стопи раста БДП-а (%), производна страна (п.п)

Посматрано са **расходне стране**, по агрегатима употребе БДП-а, раст БДП-а у четвртм кварталу 2021. године је у потпуности вођен домаћом тражњом, као резултат раста приватне потрошње и инвестиција, док је допринос нето извоза био негативан. Раст реалних зарада и запослености, уз повећану склоност становништва ка потрошњи, одразио се на **повећање приватне потрошње и њен допринос расту БДП-а у четвртм кварталу од 4,8 п.п.** Убрзање приватних инвестиција уз наставак реализације инфраструктурних радова резултирали су **растом инвестиционе активности од 9,8% у четвртм кварталу (допринос расту БДП-а 2,3 п.п).** Због већег раста увоза од извоза, **допринос нето извоза расту БДП-а био је негативан (-2,1 п.п у четвртм кварталу 2021. године).**

Допринеси кварталној стопи раста БДП-а (%), расходна страна (у п.п)

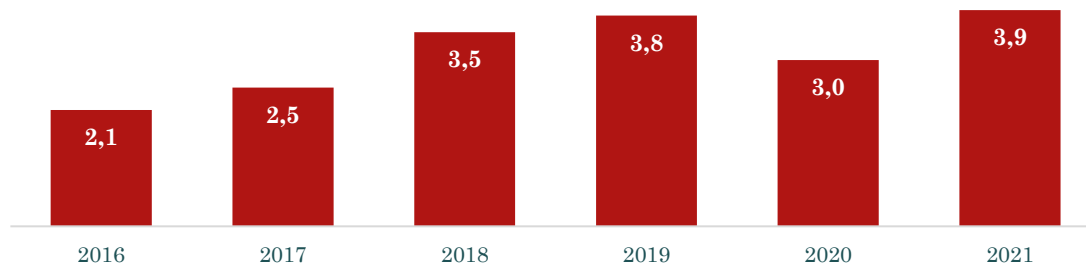
Као што су донете мере економске политике (5,8 млрд евра, око 13% БДП-а у 2020) минимизовале пад БДП-а у 2020. години, **додатни пакет мера од 2,2 млрд евра у 2021. години (4,2% БДП-а)** допринео је даљем расту БДП-а и враћању на путању одрживог раста у средњем року.

Пакет мера за подршку привреди и становништву у 2021. години	%БДП
Директна подршка приватном сектору	
Директна подршка приватном сектору – 3 месеца 50% минималне зараде свим предузетницима, микро, малим, средњим и великим предузећима	0,8
Директна помоћ хотелима у градским срединама	0,0
Директна секторска подршка – угоститељство, туристичке агенције, хотели и <i>rent a car</i> агенције	0,1
Самостални уметници	0,0
Директна секторска подршка – сектор превозника путника у друмском саобраћају и аутобуских станица – 600 € по аутобусу	0,0
Укупно	1,0
Мере за очување ликвидности приватног сектора	
Продужење постојеће гарантне шеме за подршку економији током кризе COVID-19	1,0
Успостављање нове гарантне шеме за подршку најугроженијим секторима/предузећима	0,9
Укупно	1,9
Остале мере	
Фискални подстицај – подстицање домаће тражње	1,2
Бонус за вакцинацију	0,1
Укупно	1,3
Укупан пакет мера	4,2

*Извор: Министарство финансија Републике Србије

У средњем року, НБС очекује привредни раст Републике Србије у распону **4,0-5,0%**, чему ће допринети наставак инвестиционог циклуса и реализација великих инфраструктурних пројеката, као и раст личне потрошње, подржан повољним трендовима на тржишту рада. Осим тога, иако у мањој мери него у претходне две године, очекује се да фискална политика и у овој години допринесе домаћој тражњи по основу већих капиталних издатака, раста издатака за плате и пензије, као и једнократних давања. Позитиван допринос привредном расту очекује се и од извоза, на који се са стране понуде одражавају инвестиције у разменљиве секторе из претходног периода, а са стране тражње повољни изгледи раста наших најважнијих трговинских партнера у овој години. У прилог расту извозне понуде говори и податок да је **прилив страних директних инвестиција (СДИ) у Републику Србију у 2021. години износио 3,9 млрд евра**, чиме је премашен досадашњи рекорд из 2019. године, при чему је прилив и даље био претежно усмерен у извозне секторе.

СДИ у Републици Србији (млрд евра), 2016-2021. године

Међугодишња инфлација у Републици Србији се, у условима појачаних трошковних притисака који су у највећој мери потицали од виших светских цена енергената и других примарних производа, застоја у глобалним ланцима снабдевања и знатно виших цена међународног транспорта, као и у већини других земаља, од средине 2021. године креће узлазном путањом и у децембру 2021. године је износила 7,9%. У просеку, за 2021. годину, међугодишња инфлација у Републици Србији износила је 4,0%.

У 2021. години је на нивоу опште државе остварен **фискални дефицит у износу од 259,4 млрд динара, и чинио је 4,2% БДП-а у 2021. години.** У односу на 2020. годину, јавни приходи су номинално повећани за 20,3% услед боље наплате социјалних доприноса, а расходи за 10,1%.

Јавни дуг опште државе смањен је са 57,8% БДП-а на крају 2020. године на 57,5% БДП-а на крају 2021. године, што је у границама Мастрихтског критеријума од 60% БДП-а.

Пољопривредна производња у Републици Србији остварила је у 2021. години пад физичког обима од око 5,0%, узроковано пре свега неповољним метеоролошким условима током лета због којих је пољопривредна сезона била лошија од претходне.

Индустрија Републике Србије је са опоравком спољне тражње и активирањем нових производних капацитета убрзала динамику у 2021. години и допринела расту БДП-а са око 1,2 п.п. Индустријска производња Републике Србије је, упркос и даље присутним проблемима у глобалним ланцима снабдевања, у 2021. години у поређењу са 2020. годином забележила повећање физичког обима од 6,3%. Индустријска производња АП Војводине је у 2021. у поређењу са 2020. годином забележила повећање физичког обима од 5,2%. Раст је био вођен повећањем производње Прерађивачке индустрије од 4,8% мг. (допринос 4,5 п.п) и сектора Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација од 39,4% мг. (допринос 0,5 п.п), док је сектор Рударство, за разлику од кретања на републичком нивоу, забележио смањење обима производње од 6,1% мг (допринос -0,3 п.п).

Грађевинска активност Републике Србије је у 2021. години, у односу на претходну 2020. годину, посматрана преко индикатора вредност изведених радова извођача из Републике Србије (у Републици Србији и у иностранству), порасла за 14,2% у сталним ценама. Вредност радова извођача из Републике Србије изведених само у Републици Србији повећана је за 15,1% у сталним ценама. У АП Војводини је у 2021. години вредност изведених грађевинских радова повећана за 5,8% у сталним ценама у односу на 2020. годину.

Услужни сектор, који је претрпео највеће негативне последице пандемије коронавируса, бележи опоравак и позитивна кретања у 2021. години, што је директан резултат очуване запослености и зарада.

Промет робе у трговини на мало у Републици Србији у 2021. години у односу на 2020. годину повећан је за 10,3% у сталним ценама, док је на нивоу АП Војводине забележен раст промета од 11,1% у сталним ценама.

У сектору **туризма** је, поред раста промета који су остварили домаћи туристи, у 2021. години регистрован и знатан раст долазака и ноћења страних туриста, који је удвостручен у односу на 2020. годину. У Републици Србији је у 2021. години у односу

на претходну 2020. годину забележен повећан број туристичких долазака за 42,4%, док је на нивоу АП Војводине забележено 59,4% више туристичких долазака у односу на 2020. годину. Исто тако, у Републици Србији је током 2021. године регистровано за 31,6% више ноћења туриста у односу на 2020. годину, а на нивоу Војводине је тај међугодишњи раст износио чак 54,3%.

У спољнотрговинској робној размени Републике Србије у 2021. години забележен је **раст извоза од 26,8% и раст увоза од 24,6% у односу на 2020. годину.** Истовремено, Војводина је забележила раст извоза од 23,4% и увоза од 34,0% у односу на 2020. годину. Извоз и увоз Републике Србије, па и Војводине, забележен 2021. године надмашио је и вредности остварене у преткризној 2019. години.

Снажна економска подршка државе допринела је **очувању тржишта рада Републике Србије**, које се у најтежем периоду показало отпорним и тако избегло трајније последице пандемије, о чему најбоље сведочи даљи раст зарада и формалне запослености.

Према подацима о кретању на тржишту рада у 2021. години, **укупан број запослених у Републици Србији у 2021. био је за 2,6% већи у односу на 2020. годину.** У Војводини је у 2021. години било за 2,2% више регистровано запослених у односу на 2020. годину.

На крају 2021. године, у Републици Србији је на евиденцији Националне службе за запошљавање (НСЗ) било за 2,8% мање незапослених лица у односу на 2020. годину, а у Војводини за 2,5% мање у односу на 2020. годину.

Зараде без пореза и доприноса (нето) у 2021. години у Републици Србији су номинално веће за 9,6%, а у Војводини за 9,3%. Посматрано по областима делатности, у Републици Србији, у 2021. години, највише просечне нето зараде забележене су у области Рачунарско програмирање, консултантске и с тим повезане делатности (189.852).

Међународно окружење и даље карактерише повећана неизвесност у погледу утицаја тока пандемије и појаве нових сојева вируса на брзину глобалног привредног раста, светске цене примарних производа и инфлацију. Ипак, охрабрује то што се глобални привредни опоравак наставља упркос повећаним трошковним притисцима и погоршању епидемијске ситуације у појединим земљама, као и то што су земље широм света показале висок степен прилагођавања измењеним условима услед пандемије. Када су у питању економска кретања у зони евра, која је наш најзначајнији економски партнер, након изазова који потичу од знатно више цене природног гаса и застоја у ланцима снабдевања, очекује се убрзање индустријске производње, пре свега у Немачкој, што би требало позитивно да се одрази на наш извоз и активност прерађивачке индустрије. Поред тога, појављују се и сигнали да постепено попуштају застоји у глобалним ланцима производње и снабдевања.

II. КРЕТАЊЕ ЦЕНА И ИНФЛАЦИЈЕ

Просечна годишња инфлација у Републици Србији у 2021. години износила је 4,0%.

Од септембра месеца до краја 2021. године инфлација у Републици Србији се кретала изнад горње границе циљаног распона, а у децембру је износила 7,9% међугодишње.

Највећи позитиван допринос међугодишњој стопи децембарске инфлације у Републици Србији дале су цене горива и мазива за путничка возила (1,4 п.п), цене меса (1,0 п.п), поврћа (0,9 п.п), затим цене хлеба и житарица (0,5 п.п), електричне енергије за домаћинство (0,4 п.п), као и цене млека, сира и јаја, воћа, дувана и чврстих горива (по 0,3 п.п).

На месечном нивоу, инфлација је у децембру 2021. године успорила раст и у односу на новембар износила је 0,4%.

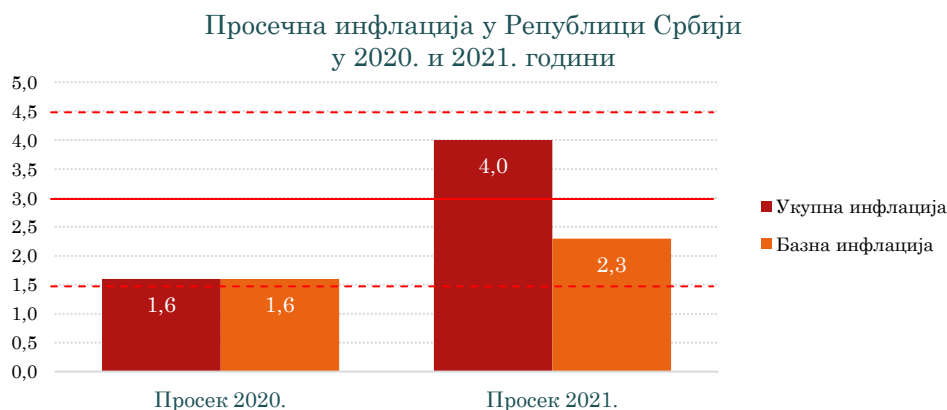

Међугодишња базна инфлација је и у децембру била знатно нижа од укупне инфлације и износила је 3,5% (током 2021. године међугодишња базна инфлација у просеку је износила 2,3%).

Светске цене примарних производа и енергената, као и бројни проблеми на страни понуде, и даље утичу на појачане инфлаторне притиске на глобалном нивоу. **У бројним земљама инфлација се креће изнад циљаних нивоа, а у појединим се налази и на нивоима које није бележила претходних неколико деценија.**

У условима појачаних трошковних притисака који су у највећој мери потицали од виших светских цена енергената и других примарних производа, застоја у глобалним ланцима снабдевања и знатно виших цена међународног транспорта, **међугодишња инфлација у Републици Србији се, као и у већини других земаља, од средине 2021. године креће узлазном путањом и у децембру 2021. године је износила 7,9%. У просеку, за 2021. годину, међугодишња инфлација у Републици Србији износила је 4,0%.**

У јануару и фебруару 2021. године инфлација се у Републици Србији кретала испод доње границе циљане вредности од $3,0 \pm 1,5\%$ ¹ (у јануару је износила 1,1%, а у фебруару 1,2% мг), а изостанак очекиване више инфлације почетком 2021. године био је резултат нижег раста цена хране, пре свега поврћа. У марту се инфлација вратила у границе циља када је износила 1,8% мг, да би се у априлу нашла близу централне вредности циља и износила 2,8% мг, пре свега као последица виших цена поврћа, као и раста светске цене нафте и последичног повећања цена нафтних деривата на домаћем тржишту, али и због изразито ниске базе цене нафтних деривата из априла 2020. године када се светска цена нафте услед избијања пандемије налазила на рекордно ниским нивоима. Од маја 2021. године уследило је повећање инфлације у Републици Србији изнад централне вредности циља, што је било у складу са очекивањима Народне банке Србије (НБС), као и кретањима у већини других земаља (инфлација је у мају у Републици Србији износила 3,6% мг), док је у јуну успорила у односу на мај и износила 3,3% мг, колико и у јулу 2021. године. У августу је инфлација забележила повећање и износила је 4,3% мг, вођено пре свега ниском базом из претходне године и сезонски неубичајено високим ценама поврћа услед неповољних временских прилика и слабијег рода, као и повећане тражње и у Србији и у региону. Од септембра до краја 2021. године инфлација у Републици Србији се кретала изнад горње границе циљаног распона, вођено пре свега факторима на које монетарна политика не може да утиче - повећањем цена хране и светске цене нафте, као и њеном изразито ниском базом из истог периода претходне године (у септембру је у Републици Србији износила 5,7%, у октобру 6,6%, новембру 7,5% и децембру 7,9% мг).

¹ Крајем 2019. године утврђена је циљана стопа инфлације до децембра 2022. године на нивоу од 3,0% с дозвољеним одсупањем $\pm 1,5$ п.п. (Меморандум Народне банке Србије о циљаним стопама инфлације до 2022. године <https://nbs.rs/sr/ciljevi-i-funkcije/monetarna-politika/inflacija/>).

Инфлација у Републици Србији, мерена индексима потрошачких цена,
2018-2021. године (у %)

Три четвртине доприноса децембарској инфлацији од 7,9% у Републици Србији односи се на цене хране и енергената, код којих је присутан ефекат ниске базе из претходне године. Услед наставка раста светских цена примарних пољопривредних производа и других инпута у производњи хране, као и ефеката суше током летњих месеци, у децембру 2021. у односу на децембар 2020. године, **цене непрерађене хране су у Србији повећане за 20,9%, док су цене прерађене хране биле више за 8,0%. Цене енергената су у односу на децембар 2020. године биле више за 13,4%,** опредељено пре свега растом светске цене нафте.

Када је реч о **светским ценама нафте**, оне су током априла 2020, у условима проглашења пандемије и заштравања епидемијских мера, биле на минимуму од близу 20 долара по барелу, да би с постепеним отварањем светске економије и попуштањем епидемијских мера, уз ефекте смањене производње од стране земаља *OPEC*+² од средине те године уследио њихов постепени раст, који је од краја 2020. интензивирао вестима о напретку у проналазку вакцина и њиховој дистрибуцији. Као резултат раста тражње за нафтом и споријег прилагођавања понуде из земаља *OPEC*+ растућој тражњи, **светске цене нафте су се током 2021. нашле изнад преткризног нивоа и у просеку су износиле 70 долара по барелу, што је за преко 60% више него у претходној години.** Наиме, након енергетске кризе која је у септембру и октобру погурала цене нафте на око 85 долара за барел, у новембру је почетни страх од последица омикрон соја спустио цену нафте на 70 долара за барел. Како се испоставило да нови сој вируса ипак неће имати драматичне последице за привреду, цена нафте се постепено опорављала и на крају 2021. године је износила 77 долара по барелу. **Према тржишним очекивањима (нафтни фјучерси), светска цена нафте ће у наредном периоду постепено опадати, на 81 долар за барел крајем 2022. године, а затим на 75 долар за барел крајем 2023. године.**

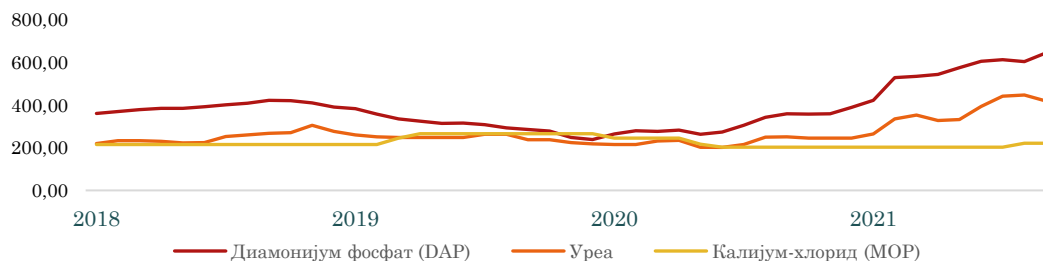
*Извор: Народна банка Србије

² *OPEC*+ (Организација земаља извозница нафте) - чланице: Алжир, Ангола, Конго, Екваторијална Гвинеја, Габон, Иран, Ирак, Кувајт, Либија, Нигерија, Саудијска Арабија, Уједињени Арапски Емирати, Венецуела.

Раст светских цена нафте типа брент за последицу је имао **раст цена нафтних деривата на домаћем тржишту од 23,5% м.г. у 2021. години**, што је директно допринело децембарској м.г. инфлацији са 1,4 п.п, с обзиром на то да нафтни деривати учествују у потрошачкој корпи са око 6%. С друге стране, цене гаса и електричне енергије за домаћинства јесу регулисане цене, те одлуку о њима доноси држава. Тако **цена гаса за домаћинства није коригована током 2021. године**, док је за разлику од природног гаса, **цена електричне енергије повећана за око 50,0% за домаћу привреду, уз допринос м.г. инфлацији од 0,4 п.п. у децембру 2021**, али уз одлуку државе да се та цена не повећава до средине 2022. године. Благ позитиван допринос инфлацији у 2021. години од око 0,3 п.п. потекао је и од виших цена чврстих горива (дрва и угља), тако да је укупан допринос енергената инфлацији у 2021. години износио преко једне четвртине. Треба истаћи и да је због раста цена природног гаса, **светска цена минералног ђубрива повећана за више од 55% у току 2021. године**, што си директно одражава на цене хране.

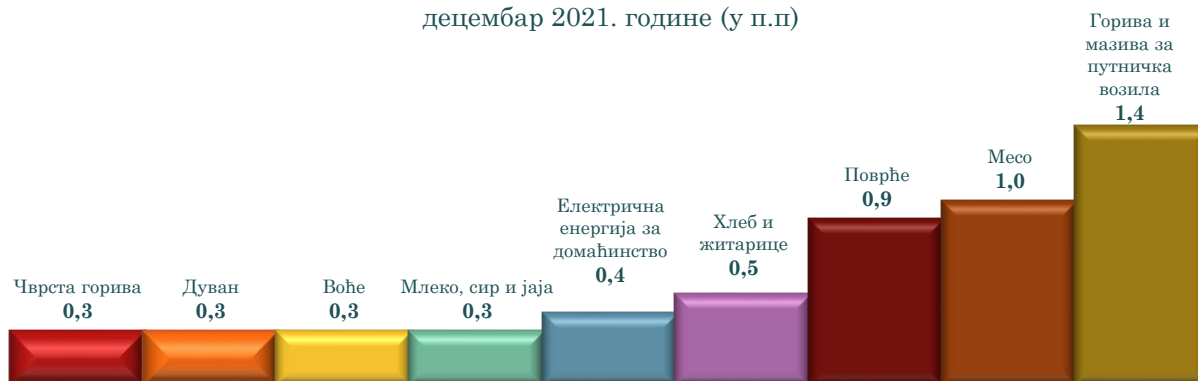
Цене пољопривредних ђубрива на светском тржишту (USD/mt)

Више цене енергената индиректно су утицале и на цене индустријских производа (без хране и енергије) и цене услуга у Републици Србији. Осим тога, **цене индустријских производа** су забележиле раст вођен сезонским повећањем цена одеће и обуће, као и вишим ценама намештаја, опреме за домаћинства, возила и делова, док су **цене услуга** порасле у највећој мери као резултат виших цена станарина, услуга мобилне телефоније и угоститељских услуга.

Поред цена енергената, **позитиван допринос међугодишњој стопи децембарске инфлације од 7,9% у Србији** дале су и цене меса (1,0 п.п), цене поврћа (0,9 п.п), цене хлеба и житарица (0,5 п.п), као и цене млека, сира и јаја, воћа и дувана (по 0,3 п.п).

Најзначајнији доприноси међугодишњој инфлацији у Републици Србији, децембар 2021. године (у п.п)

На месечном нивоу, инфлација у Републици Србији је у децембру 2021. године успорила раст и у односу на новембар износила је 0,4%. Успоравање инфлације на месечном нивоу резултат је пада цена непрерађене хране од 1,1%, при

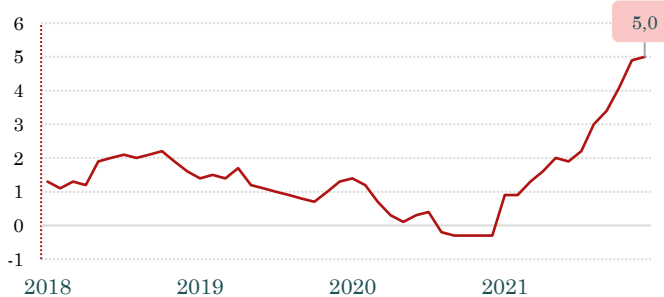
чему су у децембру у односу на новембар снижене цене свих категорија непрерађене хране - свежег воћа за 4,8%, свежег меса за 0,7% и свежег поврћа за 0,5%. Цене прерађене хране наставиле су да расту, али споријим темпом него у претходним месецима, чему су допринеле и мере Владе Србије у погледу ограничавања цена основних животних намирница.

Међугодишња базна инфлација у Републици Србији (индекс потрошачких цена по искључењу хране, енергије, алкохола и цигарета), на коју мере монетарне политике могу да утичу, и у децембру 2021. године била је **знатно нижа од укупне инфлације и износила је 3,5% (просечна међугодишња базна инфлација у Републици Србији у 2021. години износила је 2,3%)**, што упућује на привременост инфлаторних притисака. Очувању базне инфлације на ниском и стабилном нивоу допринела је дугогодишња релативна стабилност девизног курса која представља снажно сидро ценовне стабилности, али и инфлациона очекивања финансијског сектора и привреде која се дуже време крећу у границама циља.

У већини других земаља инфлација је такође забележила раст изнад очекивања у протеклом периоду. Тако је **раст потрошачких цена крајем 2021. у САД био највиши од 1982. године, у зони евра од њеног оснивања 1999. године, а у највећој чланици зоне, у Немачкој, од 1992. године.**

Инфлација је у **зони евра**, у условима повећаних трошковних притисака, али и растућих притисака са тржишта рада, додатно убрзала крајем 2021. године достигавши ниво од **5,0% м.г. у децембру (2,6% у просеку за 2021. годину)**, од чега се половина тог раста односи на снажан раст цена енергената, а остатак на више цене услуга и индустријских производа без енергије, које су определиле и повећање **базне инфлације у зони евра на 2,6% м.г. у децембру 2021. године.**

Инфлација у зони евра, мерена индексима потрошачких цена, 2018-2021. године (м.г. стопе у %)

*Извор: Trading Economics

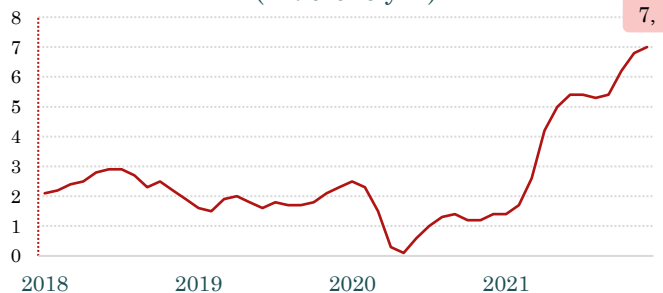
Међугодишња инфлација је у **Немачкој у децембру 2021. године износила 5,7%**, док је у **Италији убрзала на 4,2%**. На раст инфлације у зони евра током 2021. године утицао је и престанак важења привремено снижене стопе ПДВ-а у Немачкој, као и значајне измене у пондерима хармонизованог ИПЦ-а како би се уважиле промене у потрошачким навикама током пандемије. Европска централна банка (ЕЦБ) очекује да инфлација у зони евра остане повишена и у наредним месецима, након чега би требало да уследи њено спуштање по основу стабилизације цена енергената, постепеног отклањања застоја у снабдевању и нормализације стања на тржишту добара и услуга.

Међугодишњи раст инфлације у **САД крајем 2021. године вођен је снажним растом цена енергената**, који је, иако нешто нижи у децембру него у новембру, највише допринео повећању **децембарске инфлације на 7,0% м.г.** Томе је допринео и раст цена производа (нових и половних аутомобила и одеће) и услуга (пре свега становања).

Просечна инфлација у САД у 2021. години износила је 4,7%, на шта је пре свега утицао раст трошкова у производњи услед недостатка сировина и радне снаге, као и знатно поскупљење енергената од средине године. ФЕД оцењује да ће појачани инфлаторни притисци потрајати још неко време, чијем смиривању би током 2022. године требало да допринесе решавање проблема у снабдевању и напредак у процесу вакцинације.

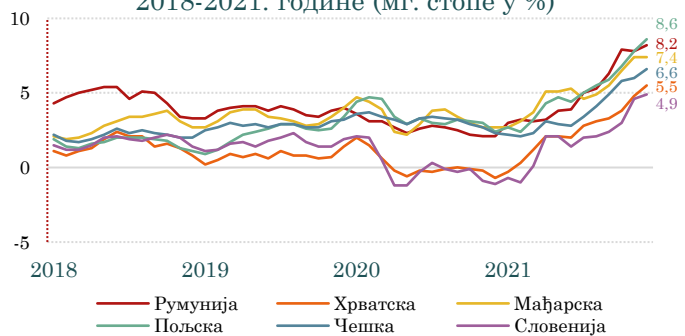
Инфлација у САД, мерена индексима потрошачких цена, 2018-2021. године (мг. стопе у %)

*Извор: Trading Economics

У земљама региона средње и југоисточне Европе цене енергије и хране су деловале изразито инфлаторно у 2021. години, због чега су владе ових земаља предузеле одређене фискалне мере и административна ограничења. Најизраженији раст инфлације регистрован је у **Пољској (8,6% мг. у децембру)**, чија је влада донела два пакета фискалних мера - смањење стопе ПДВ-а на цене електричне енергије и природног гаса на једноцифрен ниво и смањење стопе ПДВ-а на цене нафтних деривата, а привремено је укинута стопа ПДВ-а на цене хране, природног гаса и ђубрива. **У Румунији је инфлација убрзала на 8,2% мг. у децембру**, вођена растом цена електричне енергије, који се настоји сузбити законским олакшицама за угрожена домаћинства и предузећа. **У Мађарској је инфлација у децембру износила 7,4% мг.** због чега намеравају да ограничене цене основних животних намирница, док је у **Чешкој износила 6,6% мг.** уз обуставу примене ПДВ-а на цене електричне енергије и природног гаса у новембру и децембру. Водећи аналитичари предвиђају раст инфлације у земљама овог региона и у наредним месецима, у условима продужених застоја у снабдевању, волатилности на тржишту енергената и неусклађености између понуде и тражње за радном снагом.

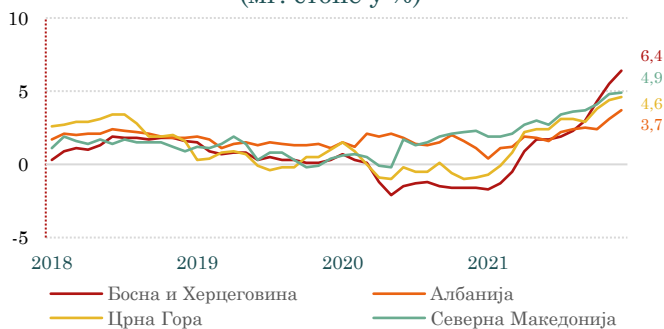
Инфлација у изабраним земљама средње и југоисточне Европе, мерена индексима потрошачких цена, 2018-2021. године (мг. стопе у %)

*Извор: Trading Economics

У земљама Западног Балкана више цене хране и енергената доминантно су определиле раст мг. инфлације у 2021. години, који је у децембру износио **6,3% у Босни и Херцеговини, 4,9% у Северној Македонији, 4,6% у Црној Гори и 3,7% у Албанији.** Инфлација у **Турској попела се на чак 36,0% мг. у децембру 2021. године**, као последица знатне депрецијације лире.

Инфлација у изабраним земљама Западног Балкана, мерена индексима потрошачких цена, 2018-2021. године (мг. стопе у %)

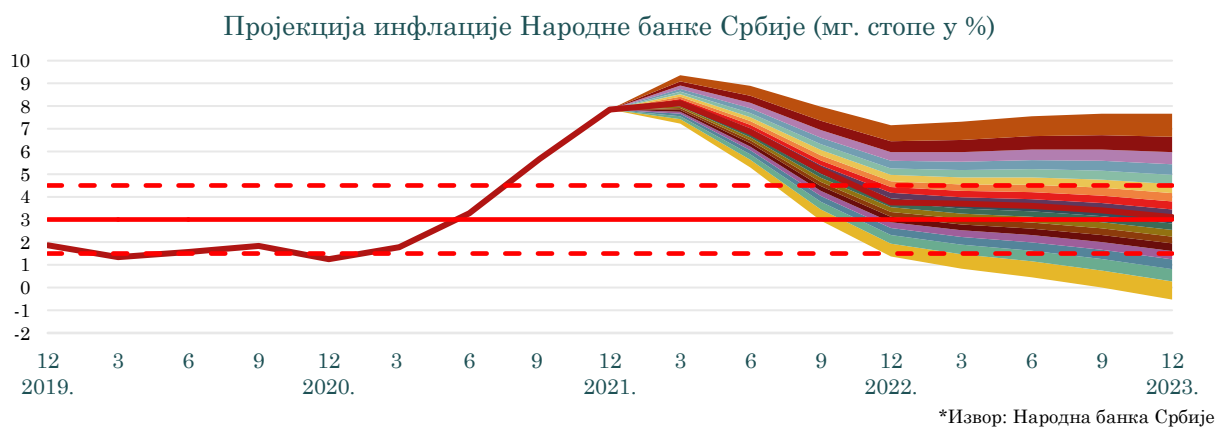

*Извор: Trading Economics

Процењује се да би у току 2022. године требало постепено да се смирују глобални инфлаторни притисци и инфлација приближи циљаним нивоима. Томе ће допринети веома висока база, тј. излазак једнократних притисака по основу раста цена примарних производа из м.г. инфлације, као и очекивана нормализација функционисања глобалних производних ланаца. Када су у питању производни ланци, неких назнака у том правцу већ има с почетка 2022. године и огледају се у смањењу чекања наруџбина и нижим трошковима транспорта.

Према пројекцији НБС, међугодишња инфлација у Републици Србији ће у прва два месеца 2022. године благо порасти, да би се у марту вратила близу децембарског нивоа. Од другог квартала 2022. године НБС очекује да ће инфлација имати опадајућу путању и да ће крајем године износити 3,5-4%, а након тога наставити да успорава и да се креће око централне вредности циља.

Успоравању инфлације ће најпре допринети **излазак прошлогодишњих поскупљења нафтних деривата из међугодишње инфлације** (након изузетно снажног прошлогодишњег раста, светске цене нафте се налазе на вишем нивоу него пре избијања пандемије, али би у наредном периоду требало да уследи њихова стабилизација, а затим и постепени пад), док би средином године долазак нове пољопривредне сезоне требало да резултира снижењем цена примарних пољопривредних производа са тренутних високих нивоа који су последица глобално лошије пољопривредне сезоне 2021. године. Очекује се да у новој пољопривредној сезони, уколико она буде просечна, воће и поврће појефтини, што би од другог квартала 2022. требало да доведе до снажног пада доприноса ове групе цена м.г. инфлацији, који би од средине године требало да се нађе у негативној зони.

Осим тога, у складу са проценама водећих међународних финансијских институција, НБС очекује слабљење ефеката виших трошковних притисака из међународног окружења по разним основама – светских цена примарних производа, застоја у глобалним ланцима снабдевања, цена међународног транспорта и произвођачких и увозних цена. Очекује се **постепено решавање питања енергетске кризе која траје од октобра 2021**, пре свега под утицајем раста цена природног гаса, и која је нарочито погодила земље ЕУ, али и Азију, Африку и Латинску Америку. С обзиром да свака земља увози енергенте по ценама које добије у преговорима са другим странама, што је нарочито изражено у случају природног гаса, **Србија ће, захваљујући потписивању уговора са Русијом који важи до средине 2022. године, тј. у периоду када су и највећи ризици од раста цена гаса на светском тржишту, највећи део гаса плаћати по непромењеној цени из претходне године**, те се по том основу не очекују већи поремећаји у пословању домаће привреде.

Ипак, треба имати у виду да су због повећане цене гаса у зони евра у 2021. поскупели многи готови производи из увоза и репроматеријал, што се у извесној мери прелива и на домаћу инфлацију.

Када је реч о **ценама струје**, берзанска цена скочила је са око 50 евра по мегават-сату претходних година на око 300 евра по мегават-сату крајем прошле године и примењује се на велике потрошаче на високом напону, првенствено на индустрију. Ипак, треба имати у виду да су многа предузећа склопила повољније дугорочне уговоре са Електропривредом Србије и да због тога и нису имала проблем повећаних трошкова за електричну енергију, као и да је **цена електричне енергије за привреду мерама Владе ограничена на 75 евра по мегават-сату до краја јуна 2022. године**, када ће и притисци у правцу њеног раста на светском тржишту вероватно бити најизраженији.

Претпоставка пројекције НБС је да ће **регулисане цене у Републици Србији у току 2022. године бити повећане за 5,0%**, што је приближно прошлогодишњем расту. Наиме, претпостављена је корекција цена гаса и струје за домаћинства и комуналних услуга због раста светских цена енергената, као и цигарета, у складу са акцизним календаром. За 2023. годину се пројектује раст регулисаних цена за 4,5%.

Ублажавању даљег раста цена у Републици Србији требало би да допринесу и мере Владе у погледу привременог ограничавања цена основних животних намирница. Наиме, **Влада Србије је у новембру 2021. године донела одлуку да ограничи висину цена основних животних намирница (шећера, брашна и уља) за становништво тако да не прелазе износ забележен 15. новембра 2021. године.**

С обзиром на високу базу из 2021. године, постоји могућност да се крајем 2022. године укупна инфлација у Републици Србији нађе и у доњој половини циљаног распона.

Кључни ризици у погледу остварења пројекције инфлације у Републици Србији и даље у највећој мери потичу из међународног окружења, а односе се пре свега на дужину трајања поремећаја у глобалним ланцима снабдевања и изгледе глобалног привредног раста, који и даље у великој мери зависе од тока пандемије, затим на кретање светских цена примарних пољопривредних производа и енергената, као и на дешавања на међународном финансијском тржишту и на токове капитала према земљама у успону. Спорији глобални опоравак од очекиваног због ширења новог соја коронавируса и предузимања здравствених мера у многим земљама, пре свега у Азији, могао би да продужи несташице и застоје у глобалним ланцима производње и снабдевања, што би за последицу имало додатно појачавање трошковних притисака. Међутим, спорији глобални раст би за последицу највероватније имао ниже цене примарних производа, што би произвело супротан ефекат на домаћу инфлацију. Уз убрзање процеса вакцинације у земљама у развоју и неразвијеним земљама, опоравак светске привреде могао би бити равномернији и бржи од очекиваног. У истом смеру би деловало и убрзање привредног раста по основу најаве потпуног укидања здравствених мера у многим европским земљама.

Претпоставка је да ће **инфлација у зони евра 2022. године у просеку износити 3,1%**. Према речима НБС, снажан раст инфлације у најразвијенијим светским економијама у протеклом периоду знатно повећава вероватноћу да ће водеће централне банке раније и у већој мери заопштити монетарне политике. Неизвесност пројекције се у великој мери односи на кретање светских цена енергената. Недовољна понуда нафте довела је до константног смањења залиха нафте од половине 2021.

године и њиховог кретања испод петогодишњег просека. **Тренутно су нарочито појачани ризици по основу геополитичких тензија, који знатно повећавају неизвесност у погледу будућег кретања цена нафте.** Цене гаса и струје утичу на цене других примарних производа и зато представљају значајан ризик за инфлацију. Тако је цена гаса тренутно највећи ризик за раст светске цене нафте, због коришћења нафте као замене за природни гас. Као и код нафте, залихе гаса су пале испод дугогодишњег просека. Светске цене примарних пољопривредних производа у великој мери зависе од цена енергената, што повећава неизвесност у погледу њиховог кретања у наредном периоду. Растуће цене сировина, пре свега минералних ђубрива, представљају значајан ризик за раст цена у пољопривреди.

Када је реч о домаћим ризицима, инфлација у Републици Срији ће у највећој мери зависити од исхода наредне пољопривредне сезоне, која је за потребе пројекција претпостављена на нивоу просечне, али и од динамике домаће тражње и кретања регулисаних цена. С једне стране, погоршање епидемијске ситуације могло би да успори раст економске активности и тражње, али и да погорша стање на тржишту рада, што би имало дезинфлаторне ефекте. С друге стране, могућа већа фискална подршка привреди и грађанима (већим пореским олакшицама или растом издатака), допринела би бржем расту домаће тражње. Поред тога, бржи раст зарада у Србији од очекиваног могао би утицати и на повећање јединичних трошкова рада, при чему би утицај на инфлацију зависио од тога у којој мери би се повећани трошкови по овом основу прелили на крајње цене, а у којој мери би се смањиле марже произвођача и трговаца. Приликом оцене ризика пројекције по основу домаће тражње, треба имати у виду да би могућ већи раст СДИ и капиталних издатака државе такође допринео и бржем расту производног потенцијала, тако да се по том основу не би генерисали додатни инфлаторни притисци по основу тражње. Када је реч о регулисаним ценама на домаћем тржишту, НБС процењује да постоје ризици да ове цене у наредном периоду забележе нешто нижи или виши раст од очекиваног. Влада Републике Србије може да донесе одлуку да се продужи период у коме су ограничене цене основних животних намирница и електричне енергије за привреду, као и да одложи наплату акциза на гориво да даљег.

III. ПОЉОПРИВРЕДА

Приноси пшенице, јечма и уљане репице у 2021. години били су изнад вишегодишњих просека, кукуруза и соје нижи од просечних, док су шећерна репа и сунцокрет остварили приносе око просечних.

Остварена производња пшенице у АП Војводини у 2021. години је за 28,7% већа у односу на производњу остварену у 2020. години.

У АП Војводини је у 2021. години у јесењој сетви засејано 390 хиљада хектара.

Сетва уљане репице у АП Војводини у 2021. години обављена је на преко 25.000 хектара, што је за 25,0% више у односу на 2020. годину.

Раст цена житарица, уљарица, дизел горива, сирове нафте и минералних ђубрива забележен је на међународном и домаћем тржишту.

Планирани расходи и издаци буџета Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије за 2022. годину већи су за 17,5% него у 2021. години.

Према најновијим подацима РЗС-а, **пољопривредна производња у Републици Србији остварила је у 2021. години пад физичког обима од око 5,0%**, узроковано пре свега неповољним метеоролошким условима током лета због којих је пољопривредна сезона била лошија од претходне. Према статистичким подацима, данас у БДП-у Републике Србије пољопривреда учествује скоро 8,0% (7,1% у четвртном кварталу 2021. године), док аграрни буџет у државном буџету учествује са свега 4,6%.

Цене пољоприврених производа порасле су у Републици Србији 38,1% међугодишње у 2021. години. Највећи утицај на раст цена забележен је у групама индустријско биље (54,8%), жита (42,8%) и стока и живина (14,6%). **Дизел гориво је поскупело 22%** у односу на претходну годину, да би крајем године достигло 180 динара по литру. До жетве 2022. године, цена дизел горива ће, по мишљењу стручњака, сигурно расти. **Минерална ђубрива** су на светском и домаћем тржишту крајем 2021. године била троструко скупља у односу на годину пре. Томе је допринела несташица истих на тржишту узрокована светском енергетском кризом (висока цена гаса) и престанком рада многих светских фабрика минералних ђубрива.

Агromетеоролошки услови у производној 2020/2021. години

Производна 2020/2021. година (од 1. октобра 2020. до 30. септембра 2021. године), са становишта агromетеоролошких услова, није била повољна за многе пољопривредне културе, тако да су и приноси и квалитет рода појединих пољопривредних култура били нижи од очекиваних. Током посматраног периода забележени су и климатски екстрими, као што су позни мразеви током пролећа, суша током летњих месеци, а било је и појаве града и невремена.

Јесен (октобар - новембар) 2020. године - земљиште је у свим производним подручјима имало оптималну влажност и било је погодно за припрему парцела, сетву, клијање и ницање озимих усева.

Зима 2020/2021. године (децембар - фебруар) била је најтоплија у последњих 50 година и влажна, па је погодовала свим презимљујућим културама, а нарочито озимим житима која су посејана после оптималних рокова, а време је омогућавало несметано обављање радова у воћњацима и виноградицама.

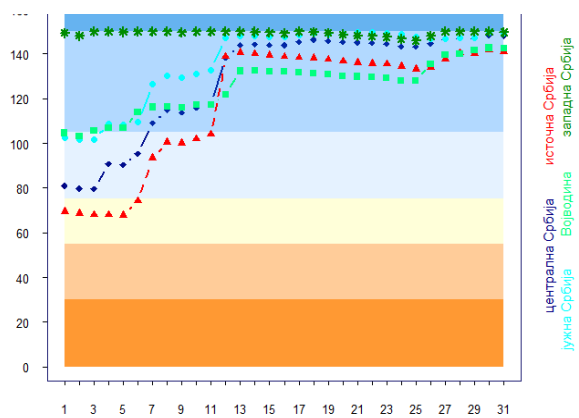
Пролеће 2021. године (март - мај) - од средине марта 2021. године дошло је до значајног захлађења праћеног падавинама и појавом јутарњих мразева, што се одразило на смањење приноса, нарочито код коштичаваог и језграстог воћа.

Лето 2021. године (јун - август) било је топлије са мање падавина у односу на просечне услове. У појединим подручјима измерено је и преко 40°C.

Месечне падавине у АП Војводини за хидролошку 2020/21. годину

Залиха влаге (mm) до 1m дубине земљишта у децембру 2021. године у Србији

Извор: Републички хидрометеоролошки завод

Залиха зимске влаге у дубљим слојевима земљишта крајем 2021. године је била добра, што ће допринети доброј кондицији озимих усева и обезбедити повољне услове за пролећне радове у пољу.

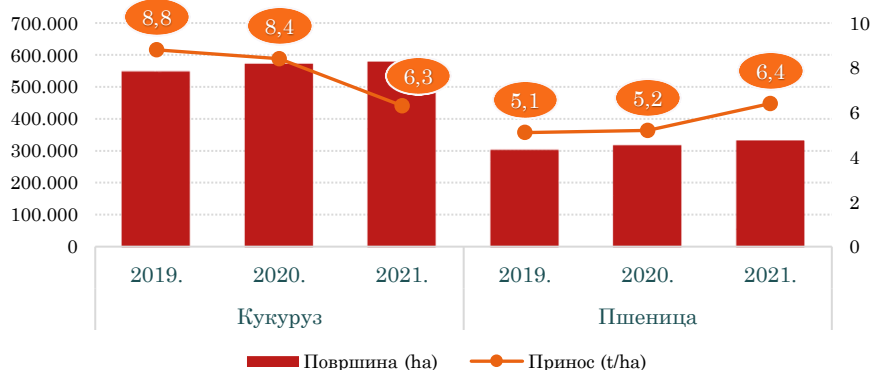
Пољопривредна производња у АП Војводини у 2021. години

Приноси и квалитет рода су варирали у зависности од како климатских чиниоца, тако и од локалитета, типа и квалитета земљишта, примењене агротехнике, времена сетве, плодореда, избора сорте (хибрида). **Озима жита остварила су принос изнад вишегодишњег просека, док су приноси јарих усева мањи од очекиваних.** Принос **кукуруза** мањи је за 30 до 40% од вишегодишњег просека (зависно од локалитета), соја испод просека, док су **шећерна репа и сунцокрет** имали приносе око просечних. Слабији је род коштичавог воћа (због измрзавања услед појаве раног пролећног мраза у фази почетне вегетације) и језграстог воћа, док је јабука дала солидан принос, а винова лоза одличан и принос и квалитет рода. **Година за нама била је специфична и разнолика са становишта родности и квалитета пољопривредних култура које се традиционално гаје код нас.**

Производња житарица у Војводини у 2021. години

На подручју АП Војводине је са 331 хиљада хектара пожњевено **2,1 милиона тона зрна пшенице**, што је **за 23,5% више** у односу на производњу остварену у 2020. години. Произведено је око **3,7 милиона тона зрна кукуруза**, што је **мање за око 26,0%** у поређењу са производњом оствареном у 2020. години. Озими **јечам** је остварио високе приносе, изнад 6 тона по хектару, а пожњевен је са површине од 41.300 хектара, док је јарог јечма пожњевено са 922 хектара, углавном за индустрију пива, са просечним приносом од 5,4 тоне по хектару.

Површине и принос кукуруза и пшенице у Војводини, 2019-2021. године

Производња индустријског биља у Војводини, 2021. године

Шећерна репа је 2021. године посејана на већим површинама него 2020. године. Са овом производњом шећерне репе произведено је **340 хиљада тона шећера**. Краљица поља је 2021. године имала изузетно виоку дигестију, преко 17%, (принос шећера је преко 10 t/ha). Откупна цена шећерне репе била је 34 €/t, без ПДВ-а.

У 2021. години је остварена производња **сунцокрета од 540 хиљада тона**, што је за 10,9% мање од производње у 2020. години. Мање су биле засејане површине.

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Соја је биљни усељ који је имао велике осцилације у производњи током претходних година, што је у великој мери зависило од временских услова. У 2020. години произведено је више од 700 хиљада тона соје, док је 2021. године производња износила свега 496 хиљада тона, што је **за 32,1% мање него претходне године**, упркос засејаним површинама. Иако је највећи прерађивач и купац *Сојапротеин* из Бечеја, соја је занимљива за фабрике сточне хране (протеинска компонента концентроване сточне хране), те око 50% рода завршава код њих.

	Производња у 2020. години			Производња у 2021. години			Индекс 2021/2020		
	ha	t/ha	t	ha	t/ha	t	ha	t/ha	t
Шећерна репа	36.231	55,6	2.016.255	38.060	52,5	1.999.787	105,0	94,4	99,2
Сунцокрет	201.126	3,0	605.389	187.834	2,9	539.647	93,4	96,7	89,1
Соја	214.779	3,4	731.069	214.972	2,3	496.370	100,1	67,6	67,9

Производња воћа и грожђа у Војводини 2021. године

Остварена производња **малина** од скоро 7 хиљада тона у АП Војводини у 2021. години, мања је за 5,0% од прошлогодишње, а **вишања** од 7,3 хиљада тона мања за 7,4% у поређењу са производњом оствареном у 2020. години.

У АП Војводини је у 2021. години остварена производња **јабука** од 206 хиљада тона, што је **за 7,5% више** у поређењу са 2020. годином. Због мањих, како површина, тако и просечног приноса у 2021. години, остварена производња **шљива** од 20 хиљада тона мања је за 29,4%, а **грожђа** за 1,6% у односу на остварену производњу у 2020. години.

	Производња у 2020. години			Производња у 2021. години			Индекс 2021/2020		
	ha	t/ha	t	ha	t/ha	t	ha	t/ha	t
Малина	1.615	4,5	7.285	1.566	4,4	6.923	97,0	97,8	95,0
Вишња	2.079	3,8	7.929	2.019	3,7	7.344	97,1	97,4	92,6
Јабуре	7.542	25,4	191.710	7.912	26,0	205.574	104,9	102,4	107,5
Шљиве	2.080	13,8	28.619	2.046	9,9	20.219	98,4	71,7	70,6
Грожђе	3.104	8,5	26.290	3.166	8,2	25.866	102,0	96,5	98,4

Засејане површине у јесењој сетви у АП Војводини

У АП Војводини је у јесен 2021. године **засејано 387 хиљада хектара**. Посматрано по биљним врстама, **пшеница** је засејана на 313 хиљада хектара, **јечам** на 34 хиљада хектара, **овас** на 1,5 хиљаде хектара, а **раж** на 1,7 хиљада хектара. У јесен 2021. године, **уљана репица** је засејана на површини од око 25 хиљада хектара, што је више за 25,0% у односу на површине које су засејане у 2020. години. Војвођански ратари су **луцерку** засејали на готово четири хиљаде хектара.

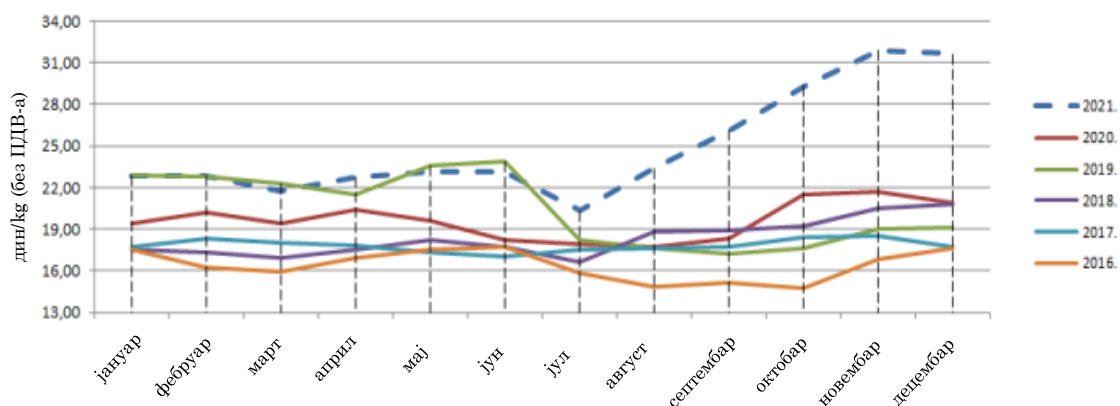
Тржиште житарица 2021. године

Цена **пшенице** почетком године кретала се између 22,0 и 24,5 дин/kg, да би током другог квартала 2021. године пала на 20,0 дин/kg, а пред почетак жетве порасла на 24,5 дин/kg. У самој жетви цена пшенице се кретала од 20,0 до 21,0 дин/kg. Следи позитиван ценовни тренд након *USDA (United States Department of Agriculture)* извештаја који је приказао смањену глобалну производњу и смањење залиха од 5%. У последња три месеца протекле године, услед слабије понуде и снажне међународне

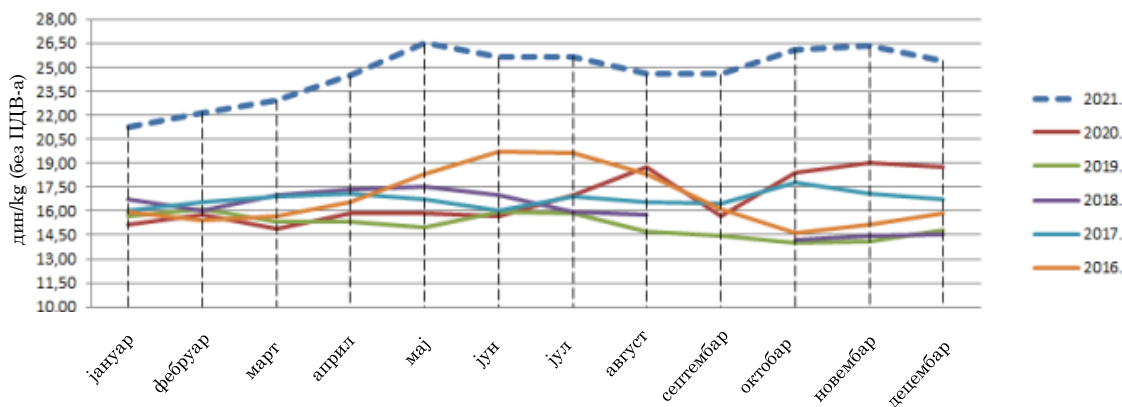
тражње за пшеницом, цена пшенице је расла, да би у децембру 2021. године износила између 30,5 и 32,5 дин/kg.

Кретање цене пшенице по месецима, 2016-2021. године

Раст цене **кукуруза** на међународном тржишту и већа тражња довели су до раста цена и на домаћем тржишту. Цена кукуруза почетком године кретала се између 20,0 и 22,0 дин/kg. На међународном тржишту су били активни инвестициони фондови, као и велика тражња из Кине, и то је имало велики утицај на кретање цена на светском тржишту, што се рефлектовало и на домаће тржиште кукуруза. У мају је цена кукуруза достигла највишу цену од 2013. године, досегнувши 27,3 дин/kg. Задњи квартал 2021. године доноси нижу цену златног зрна, да би се крајем године трговало по цени од 25,0 дин/kg. Суша и жега у протеклој години допринеле су да приноси буду значајно испод просека, као и укупна производња. Кукуруз је најзначајнији извозни производ наше пољопривреде.

Кретање цене кукуруза по месецима, 2016-2021. године

Сунцокрет рода 2021. године уговаран је „на зелено“ по ценама вишим од 400,0 €/t са испоруком у жетви. По жетви, цена му је била изнад 60,0 дин/kg.

Соја – Појачана потражња померала је цену ове уљарице стално ка горе. Достигла је цену од преко 70,0 дин/kg.

Уљана репица је била на високом ценовном нивоу почев од жетве па до краја године, достигавши на светској пијаци цену изнад 700 €/t. Своју високу позицију заузела је захваљујући све већој употреби за производњу биодизела.

На основу поређења података из 2021. године са онима из претходне 2020. године, закључује се да је протекла година на тржишту житарица и уљарица ценовно била турбулентна, цене су се често мењале на дневном нивоу и ишле су на руку пољопривредних произвођача.

Када је у питању **сточарство**, 2021. година била је пуна изазова и веома динамична. Почетком 2021. године забележен је пад цена товљеника, многи фармери су одустали од циклуса производње, те је одмах након тога порасла цена, јер меса није било довољно. Товљачи свиња могу бити задовољни ценом живе ваге на крају године, која је достигла 200,00 дин/kg. За говедарство је током 2021. године била добра производња и цена је за фармере, која је крајем године износила око 300,00 динара за килограм живе ваге бикова, била повољна.

Мере аграрне политике у пољопривреди за 2022. годину

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије доноси низ мера путем аграрног буџета у сврху побољшања положаја пољопривредних произвођача. Субвенције државе, у делу трошкова производње, имају значајну улогу у пословању пољопривредних произвођача којима је пољопривреда основна делатност.

Према Закону о буџету Републике Србије за 2022. годину („Сл. гласник РС, бр. 110/2021 од 24. новембра 2021. године), укупни расходи и издаци распоређени за Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде износе 62.074 млн динара, **што је за 9.25 млрд динара више у односу на аграрни буџет за 2020. годину, односно за 17,5%.**

Буџет Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије, 2016-2022. године (у млн динара)

	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2021.
Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије	40.467	43.788	44.109	54.615	56.068	52.825	62.074

Извор: Закон о буџету Републике Србије

Према Закону, укупан износ средстава распоређен за субвенције у 2022. години износи 143.629 млн динара, што је за 23.639 млн динара, односно, 19,7% више у односу на предвиђен буџет за субвенције у 2021. години. **Најзначајнији део планираних субвенција намењен је пољопривреди и износи 50.629 млн динара, односно 35,2% укупних средстава Републике Србије намењених за субвенције.**

Расходи и издаци буџета Републике Србије за субвенције у пољопривреди, 2016-2022. године

	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	Индекс 2022/2021
Субвенције РС (млн РСД) - укупно	85.967	84.414	89.346	114.458	278.159	119.990	143.629	119,7
Субвенције у пољопривреди (млн РСД)	27.951	31.601	34.315	43.712	46.785	41.865	50.629	120,9
Учешће субвенција у пољопривреди у укупним субвенцијама	32,5%	37,4%	38,4%	38,2%	16,8%	34,9%	35,2%	-

Извор: Закон о буџету Републике Србије

Од великог утицаја на развој пољопривреде, осим висине износа аграрног буџета, јесте и континуитет мера аграрне политике.

У буџетским издвајањима за пољопривреду доминирају буџетска средства за подстицаје у пољопривреди и руралном развоју. Подстицаји у пољопривреди и руралном развоју Републике Србије прописани су Законом о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју („Сл. гласник РС, бр. 10/13, 124/14, 103/15 и 101/16), који подстицаје класификује као директна плаћања, подстицаје мерама руралног развоја, посебне подстицаје и кредитну подршку.

Уредбом о расподели подстицаја у пољопривреди и руралном развоју у 2022. години („Сл. гласник РС, бр. 110/21 од 24. новембра 2021. године) прописује се обим средстава за буџетску годину, врсте и максимални износи по врсти подстицаја у пољопривреди и руралном развоју. У наставку је приказан обим средстава према врсти подстицаја у пољопривреди и руралном развоју по годинама.

Расподела подстицаја у пољопривреди и руралном развоју, 2016-2022. године (у млн РСД)

	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	Индекс 2022/2021
Директна плаћања	16.436	16.303	16.022	19.818	19.007	24.795	32.211	129,9
Мере руралног развоја	2.821	6.947	3.264	4.187	5.085	1.705	5.000	293,2
Кредитна подршка у пољопривреди	600	470	660	500	300	400	700	175,0
Посебни подстицаји	209	255	217	203	189	200	250	125,0
ИПАРД	-	250	1.076	5.073	3.174	6.294	6.358	101,0

Извор: Уредба о расподели подстицаја у пољопривреди и руралном развоју у 2022. години

Акценат за коришћење подстицаја у пољопривреди дат је **директним плаћањима** и за ову меру се издваја највише средстава од укупног износа подстицаја. У односу на 2021. годину, за 2022. годину је издвојено **29,9% више** средстава. У оквиру ове мере исплаћују се следеће врсте подстицаја: премија за млеко, основни подстицаји за биљну производњу, подстицаји за сточарство (по грлу), подстицаји за кошнице, подстицаји за производњу конзумне рибе и регрес за трошкове складиштења.

Друга група мера којом се подстиче пољопривредна производња јесу **подстицаји мерама руралног развоја**, који се примењују од 2013. године. Подстицаји мерама руралног развоја обухватају подршку програмима који се односе на унапређење конкурентности путем инвестиција у физичку имовину пољопривредних газдинстава, инвестиција у прераду и маркетинг пољопривредних и прехранбених производа и за управљање ризицима, потом подстицаје за очување и унапређење животне средине и природних ресурса, тј. органску производњу и очување биљних и генетичких ресурса. Подстицаји мерама руралног развоја обухватају још и подстицаје за диверсификацију дохотка и унапређење квалитета живота у руралним подручјима, подстицаје за припрему и спровођење локалних стратегија руралног развоја, као и подстицаје за унепређење система креирања и преноса знања. За 2022. годину средства намењена овим подстицајима су **већа чак за 193,2%** у односу на 2021. годину.

Кредитна подршка пољопривреди је мера која је почела да се примењује од 2015. године и за ову меру у 2022. години издвојено је **за 75,0% више** средстава него у 2021. години. Четврта група мера су **посебни подстицаји** и за ову меру су у 2022. години предвиђена средства која су **за 25,0% виша** него у 2021. години. Министарство пољопривреде, шумарстава и водопривреде Републике Србије од 2017. године издваја буџетска средства за **ИПАРД подстицаје**. Обим средстава за ИПАРД подстицаје за 2022. годину износи 6.358 милиона динара.

IV. ИНДУСТРИЈА

У децембру 2021. у односу на децембар 2020, индустријска производња Републике Србије је забележила повећање од 3,3%, а индустријска производња АП Војводине раст од 5,1%.

У 2021. години у поређењу са 2020. годином, индустријска производња Републике Србије остварила је раст од 6,3%, док је у АП Војводини забележен раст од 5,2%.

Повећању индустријске производње АП Војводине у 2021. години допринео је раст производње Прерађивачке индустрије од 4,8% мг. и Снабдевања електричном енергијом, гасом, паром и климатизацијом од 39,4% мг, док је у сектору Рударство забележено смањење обима производње од 6,1% мг.

Раст индустријске производње забележен је у 2021. у свим управним окрузима АП Војводине, осим у Средњобанатском и Севернобанатском округу где је забележен пад од 2,3% и 3,4% мг, респективно.

Залихе готових производа у индустрији АП Војводине повећане су за 1,8% мг. у децембру 2021. године у поређењу са истим месецом претходне године.

Индустријска производња Републике Србије је, упркос и даље присутним проблемима у глобалним ланцима снабдевања, у 2021. години у поређењу са 2020. годином забележила повећање физичког обима од 6,3%, вођена растом сектора Рударство (од 27,6% мг), затим Прерађивачке индустрије (од 5,5% мг), као и сектора Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација (од 0,7% мг).

Прерађивачка индустрија Републике Србије, чији извоз чини скоро 90% робног извоза Србије, упркос поменутих проблемима и застојима у глобалним ланцима понуде, али и расту цена сировина и несташицама појединих добара, као и транспортним проблемима, остварила је релативно добре резултате у 2021. години, што је резултат инвестиција у разменљиве секторе из претходног периода. То потврђује чињеница повећања физичког обима производње од 5,5% у поређењу са 2020. годином. Међутим, утицаји застоја у глобалним ланцима производње ипак су видљиви од маја 2021. године, што се манифестовало успоравањем раста активности и извоза прерађивачке индустрије. И поред тога што је благо успорила, активност прерађивачке индустрије се ипак током лета углавном кретала изнад нивоа пре пандемије, а од октобра постепено убрзава, док је извоз почео да убрзава и нешто раније. Посматрано по делатностима, ефекти застоја били су присутни пре свега у делатностима повезаним са аутомобилском индустријом (производња моторних возила и аутомобилских компонената, збо смањења наруџбина за компоненте од коопераната аутомобилске индустрије, као и производња електричне опреме и производа од гуме и пластике), где је ниво активности из априла 2021. достигнут крајем године једино код производа од гуме и пластике, док код друге две делатности то није био случај. Од маја је смањена производња рачунара, електронских и оптичких производа, док се производња одеће у већем делу 2021. године налазила испод просека из 2020. услед застоја у испорукама материјала, који се због мале додате вредности не налази међу приоритетима за контејнерски транспорт (када је реч о увозу из Кине).

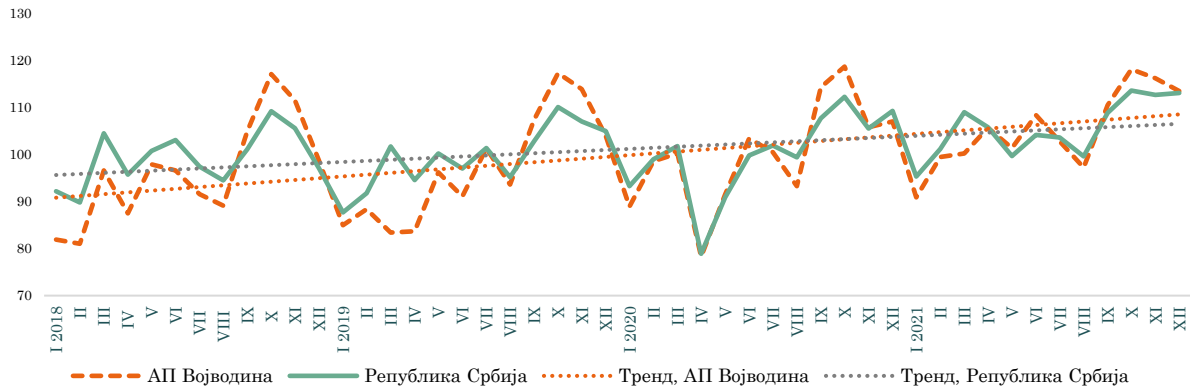
Само у децембру 2021. године индустријска производња у Републици Србији је повећана за 3,3% у односу на децембар 2020. године. Раст је био вођен повећањем обима производње у сектору Рударство од преко 40,0% мг. (на шта је значајан утицај имала већа експлоатација руде метала, чији је физички обим у децембру био готово четири пута већи у односу на исти месец претходне године - отварање рудника бакра и злата Чукару Пеки у Бору, од стране кинеске компаније „Зиђин Мајнинг“ у октобру 2021. године). И обим производње Прерађивачке индустрије повећан је за 2,3% мг. у децембру, док је у сектору Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација, услед проблема у електроенергетском систему, смањена активност у децембру за 7,5% мг. На остварени резултат делимично је утицала и нижа базна вредност из истог месеца претходне године.

У оквиру Прерађивачке индустрије Републике Србије, у децембру 2021. године у односу на децембар претходне године, раст активности је забележен код 15 од 24 делатности и посебно је био изражен у производњи фармацеутских производа и производњи рачунара, електронских и оптичких производа, које су забележиле мг. повећање вредности од 36,4% и 36,9%, респективно. С друге стране, обим производње прехранбене индустрије био је готово непромењен, док је, услед и даље присутних проблема у глобалним ланцима снабдевања и уских грла у производним процесима, забележен пад обима производње моторних возила и приколица од 26,1% мг.

Упркос свим изазовима, тренд укупне индустријске производње, како у Републици Србији, тако и на нивоу АП Војводине, протеклих година има благо растући смер кретања.

Индекси индустријске производње (Ø2020=100), са трендом кретања

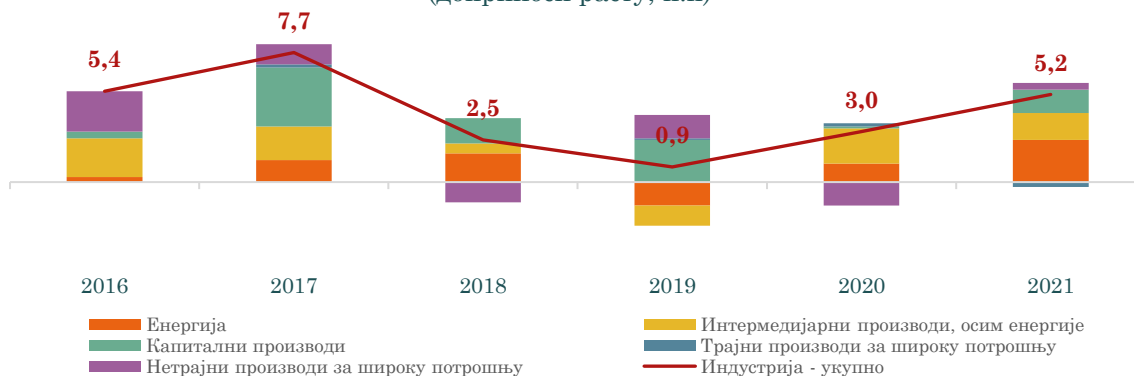
Индустријска производња АП Војводине је у 2021. у поређењу са 2020. годином забележила повећање физичког обима од 5,2%. Раст је био вођен повећањем производње Прерађивачке индустрије од 4,8% мг. (допринос 4,5 п.п) и сектора Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација од 39,4% мг. (допринос 0,5 п.п), док је сектор Рударство, за разлику од кретања на републичком нивоу, забележио смањење обима производње од 6,1% мг (допринос -0,3 п.п).

Само у децембру 2021. године, вођена повећањем обима производње Прерађивачке индустрије од 5,7% мг. и Рударства од 2,9% мг, **индустријска производња АП Војводине је у поређењу са децембром 2020. године забележила повећање обима производње од 5,1%.** Пад обима производње је, као на републичком нивоу услед проблема у електроенергетском систему, забележен у сектору Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација, од 7,7% мг.

Стопе раста индустрије у Србији и Војводини, укупно и по секторима делатности, 2021/2020.

Посматрано по наменским групама, раст индустријске производње АП Војводине је забележен у свим у 2021. години, осим код трајних производа за широку потрошњу где је остварен благи пад производње (за 29,4% мг, допринос -0,3 п.п). **Нешто мање од половине раста укупне индустрије АП Војводине потиче од производње енергије** (раст од 11,5% мг, допринос 2,5 п.п). Поред тога, **значајан позитиван допринос потекао је од производње сировина и репроматеријала, осим енергије** (раст од 5,9% мг, допринос 1,6 п.п) и производње капиталних производа (раст од 10,9% мг, допринос 1,4 п.п).

Индустријска производња АП Војводине по намени
(доприноси расту, п.п)

Посматрано по делатностима, **основни покретач раста индустријске производње АП Војводине у 2021. години је**, захваљујући опоравку извозно оријентисаних делатности, активирању нових производних капацитета, као и умереног опоравка спољне тражње и економске активности најважнијих спољнотрговинских партнера била, **Прерађивачка индустрија**. Она чини 94,6% укупне индустрије АП Војводине, наспрам сектора Рударство и сектора Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација, који чине 4,1% и 1,3%, респективно, укупне индустријске производње АП Војводине у 2021. години.

Индустријска производња АП Војводине по производним секторима
(годишње стопе раста у % и доприноси расту у п.п)

У Прерађивачкој индустрији АП Војводине у 2021. години забележено је повећање физичког обима производње у 16 од 24 области делатности, које чине 65,3% укупне индустрије Покрајине у 2021. години.

Најзначајнији позитиван допринос индустријској производњи АП Војводине у 2021. години је потекао од производње деривата нафте (мг. раст од 10,7%, допринос 1,8 п.п), електричне опреме (мг. раст од 23,1%, допринос 1,6 п.п) и фармацеутске индустрије (мг. раст од 7,9%, допринос 1,3 п.п). Производња електричне опреме већ месецима уназад остварује међугодишњи раст, што је уједно било праћено и растом извоза ове делатности. Умерен позитиван допринос расту долази и од производње основних метала (раст од 25,7% мг, допринос 0,7 п.п), производње металних производа (раст од 15,8% мг, допринос 0,6 п.п), производње електричне енергије (раст од 39,4% мг, допринос 0,5 п.п), производње осталих саобраћајних средстава (раст од 92,5% мг, допринос 0,5 п.п) и производње машина и опреме (раст од 12,2% мг, допринос 0,5 п.п).

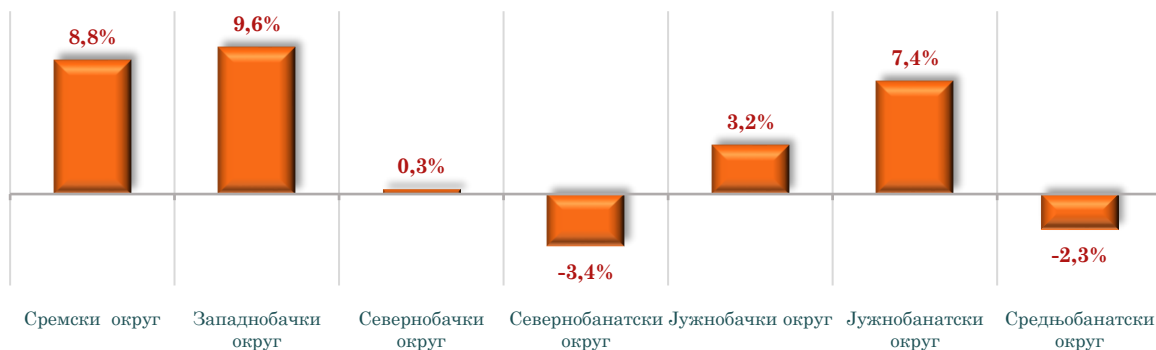
На кретање индустријске производње АП Војводине у супротном смеру у 2021. години највећи утицај је имала производња прехранбених производа, која је забележила међугодишњи пад обима производње од 4,1% (допринос -0,7 п.п).

Доприноси стопи раста укупне индустрије АП Војводине по областима делатности у 2021. години (у п.п)

Посматрано по управним окрузима, у 2021. години је у поређењу претходном 2020. годином, **раст индустријске производње забележен у свим окрузима АП Војводине, осим у Средњобанатском и Севернобанатском округу**, где је забележен пад индустријске производње од 2,3% и 3,4% мг, респективно. Највећи међугодишњи раст индустријске производње забележио је Западнобачки округ (9,6% мг), потом Сремски и Јужнобанатски округ од 8,8% и 7,4%, респективно. У Јужнобачком и Севернобачком округу забележено је међугодишње повећање индустријске производње од 3,2% и 0,3%, респективно.

Међугодишње стопе раста индустријске производње АП Војводине по окрузима, 2021/2020. (%)

Међугодишње повећање индустријске производње Западнобачког округа од 9,6% у 2021. години највише је подстакнуто повећањем обима производње одевних предмета (од 28,0% мг, допринос 3,4 п.п) и производње прехранбених производа (раст од 8,3% мг, допринос 3,2 п.п). **Највећи утицај на раст индустрије Сремског округа** потекао је од производње електричне опреме (раст од 26,3% мг, допринос 5,7 п.п) и производње основних метала (раст од 53,7% мг, допринос 4,7 п.п), док је **раст индустрије Јужнобанатског округа** потекао од повећања производње деривата нафте (раст од 10,8% мг, допринос 4,0 п.п) и фармацеутске индустрије (раст од 8,2% мг, допринос 3,0 п.п). **Смањењу обима индустријске производње у Средњобанатском округу** највише је допринело смањење обима производње моторних возила и приколица (-20,1% мг, допринос -1,7 п.п) и производње хемикалија и хемијских производа (-8,6% мг, допринос -1,2 п.п), док је **смањењу индустријске производње Севернобанатског округа** највише допринело смањење обима производње хемикалија и хемијских производа (-27,6% мг, допринос -1,7 п.п).

На крају децембра 2021. године у поређењу са истим месецом претходне године, **залихе готових производа у индустрији Републике Србије повећане су за 2,1%, док су залихе готових производа у индустрији АП Војводине повећане за 1,8%.** Посматрано по наменским групама, у индустрији АП Војводине повећане су залихе трајних производа за широку потрошњу за 24,0% мг, затим залихе капиталних производа и залихе интермедијарних производа, осим енергије, за 15,1% и 15,0% мг, као и залихе енергије за 8,3%, док су залихе нетрајних производа за широку потрошњу смањене за 8,4% мг.

Према речима НБС, **раст производње, пре свега прерађивачке индустрије, би у 2021. години био и већи да није било застоја у глобалним ланцима производње, поскупљења и несташица појединих сировина, којима су највише биле погођене области повезане са аутомобилском индустријом.** Ипак, са очекиваним постепеним решавањем ових проблема на глобалном нивоу, што се у највећој мери и очекује до краја 2022. године, уз даљи раст екстерне тражње, треба очекивати да ће и прерађивачка индустрија и извоз знатно допринети расту БДП-а Републике Србије.

V. ГРАЂЕВИНАРСТВО

У 2021. години, вредност изведених грађевинских радова извођача из Републике Србије на територији Републике Србије повећана је за 15,1% мг, а на територији АП Војводине за 5,8% мг, у сталним ценама.

Само у четвртном кварталу 2021. године, вредност изведених грађевинских радова на територији АП Војводине, у поређењу са истим кварталом претходне године, повећана је за 8,3% у сталним ценама.

Посматрано према врсти грађевина, вредност изведених грађевинских радова на зградама у АП Војводини, у 2021. години, у сталним ценама, повећана је за 39,9% мг, док је вредност изведених радова на осталим грађевинама смањена за 10,8% мг.

У 2021. години је у Републици Србији издато 30.177 грађевинских дозвола, што је за 34,3% више него 2020. године. Од тога је у АП Војводини издато 11.837 грађевинских дозвола (39,2%), што је за 37,8% више него 2020.

У АП Војводини је у 2021. години пријављена изградња 10.343 стана (за 27,0% више него у 2020. години).

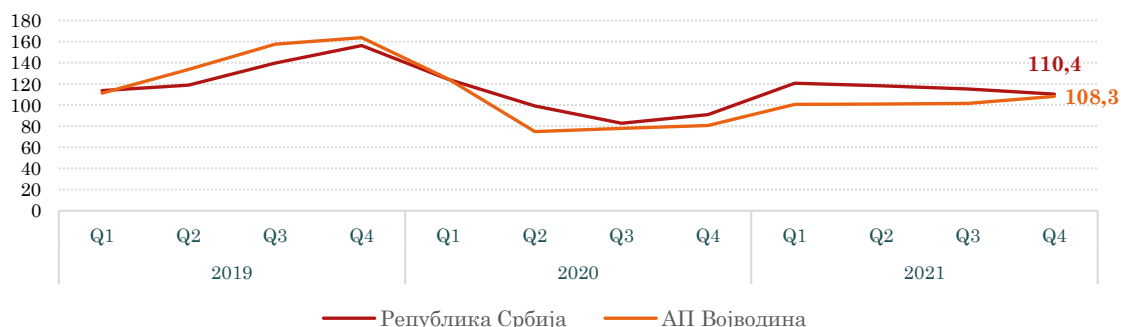
Грађевинска активност Републике Србије је у 2021. години, у односу на претходну 2020. годину, посматрана преко индикатора вредност изведених радова извођача из Републике Србије (у Републици Србији и у иностранству), **порасла за 24,1% у текућим ценама, док је у сталним ценама тај раст износио 14,2% м.г.** Вредност радова извођача из Републике Србије изведених само у Републици Србији повећана је за 25,1% у текућим, односно 15,1% у сталним ценама, док је вредност радова извођача из Републике Србије изведених у иностранству смањена за 0,8% у текућим ценама, односно 8,7% у сталним ценама, у односу на 2020. годину. **Снажан допринос динамичном расту грађевинске активности потекао је од интензивне реализације инфраструктурних пројеката које финансира држава, али и снажног опоравка приватних грађевинских радова.**

Посматрано према врсти грађевина, у 2021. години у поређењу са претходном годином, у сталним ценама, вредност радова изведених у Републици Србији на зградама већа је за 12,4%, а на осталим грађевинама за 16,7%.

Само у четвртном кварталу 2021. године у односу на исти квартал претходне године, грађевинска активност у Републици Србији, посматрана преко индикатора вредност изведених радова извођача из Републике Србије, повећана је за 25,7% у текућим ценама, односно за 9,2% у сталним ценама. Од укупне вредности радова у четвртном кварталу 2021. године, на територији Републике Србије је изведено 98,8%, док је преосталих 1,2% изведено на градилиштима у иностранству. Вредност радова извођача из Републике Србије изведених на територији Републике Србије порасла је за 27,1% у текућим ценама, док у сталним ценама тај раст износи 10,4%, док је вредност радова изведених у иностранству смањена за 8,0% у текућим ценама, а у сталним ценама за 20,1%.

Посматрано према врсти грађевина, само у четвртном кварталу 2021. године у односу на четврти квартал 2020. године, у сталним ценама, вредност радова изведених у Републици Србији на зградама већа је за 9,0%, а на осталим грађевинама за 11,2%.

Индекси вредности изведених грађевинских радова на територији Републике Србије и АП Војводине у односу на исти квартал претходне године (2019-2021), у сталним ценама

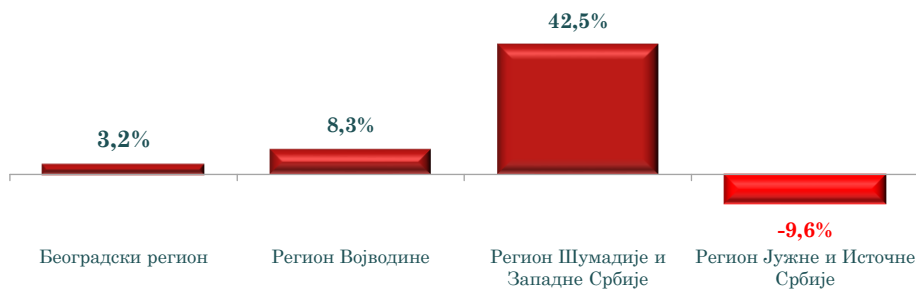

Посматрано према регионима Републике Србије, највећа стопа раста грађевинске активности у сталним ценама, у четвртном кварталу 2021. године у односу на исти квартал претходне године, забележена је у Региону Шумадије и Западне Србије и износи 42,5%, затим следи Регион Војводине, 8,3%, и Београдски регион, 3,2%, док је у Региону Јужне и Источне Србије вредност изведених радова опала за 9,6% у односу на исти квартал 2020. године.

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

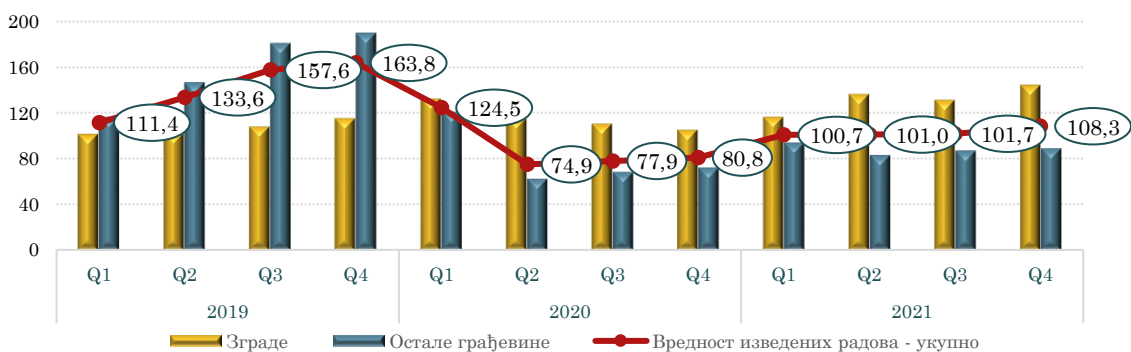
Грађевинска делатност - вредност изведених радова у
сталним ценама, четврти квартал 2021. године
(мг. стопе у %)

У 2021. у односу на 2020. годину, грађевинска активност АП Војводине забележила је раст од 15,0% у текућим ценама, односно 5,8% у сталним ценама. Посматрано према врсти грађевина, вредност изведених радова на зградама у АП Војводини у 2021. години, у сталним ценама, повећана је за 39,9% мг, док је вредност изведених радова на осталим грађевинама смањена за 10,8% мг.

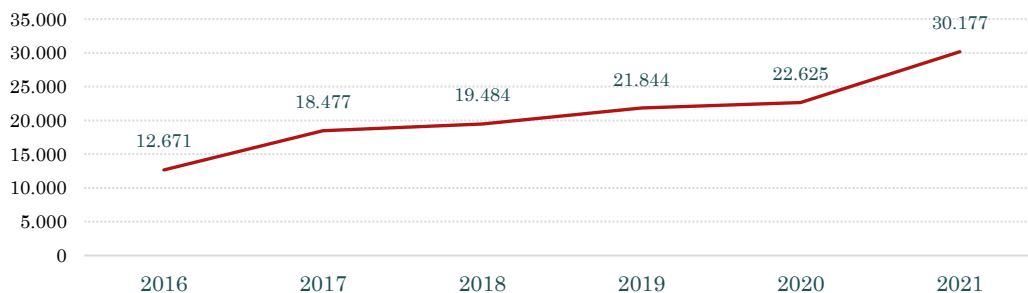
Само у четвртном кварталу 2021. године у односу на исти квартал претходне године, грађевинска активност АП Војводине забележила је раст од 24,6% у текућим, односно 8,3% у сталним ценама. Посматрано према врсти грађевина, вредност изведених радова на зградама у АП Војводини, у четвртном кварталу 2021. године, у сталним ценама, повећана је за 44,5%, док је вредност радова изведених на осталим грађевинама смањена за 10,8% мг.

Индекси вредности изведених грађевинских радова на територији
АП Војводине у односу на исти квартал претходне године (2019-2021),
у сталним ценама, према врсти грађевина

У поређењу са претходним кварталом (трећи квартал 2021. године), вредност изведених грађевинских радова у АП Војводини повећана је за 34,4%, а у односу на просечну вредност изведених радова у 2020. години, повећана је за чак 44,8%, посматрано у сталним ценама.

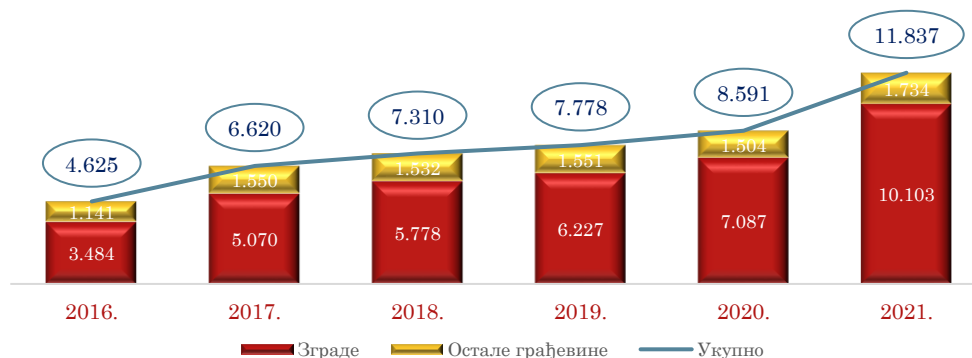
Снажан подстицај грађевинарству потекао је и од станоградње, о чему сведочи раст броја издатих грађевинских дозвола у Републици Србији од 33,4% у 2021. години, када је издато укупно 30.177 грађевинских дозвола, а за 38,1% више него преткризне 2019. године. Само у децембру, у Републици Србији је издато 2.916 грађевинских дозвола, што је за 34,3% више него у децембру 2020. године.

Број издатих грађевинских дозвола у Републици Србији,
2016-2021. године

Посматрано по регионима, у 2021. години је највише грађевинских дозвола издато у Региону Војводине (11.837, тј. 39,2% укупног броја), следи Регион Шумадије и Западне Србије (10.638 или 35,3%), затим Регион Јужне и Источне Србије (4.463 или 14,8%), док је најмањи број издатих грађевинских дозвола забележен у Београдском региону (3.239 или 10,7%).

Удео издатих грађевинских дозвола по
регионима Републике Србије,
2021. године

У Војводини је у 2021. години издато за 37,8% грађевинских дозвола више него 2020, а за 52,2% више него преткризне 2019. године. Од укупног броја издатих дозвола, 85,4% дозвола је издато за зграде, а 14,6% за остале грађевине. Ако се посматрају само зграде, 80,5% дозвола издато је за стамбене зграде, а 19,5% за нестамбене зграде, док се код осталих грађевина највећи део издатих дозвола односи на цевоводе, комуникационе и електричне водове (74,9%).

Број издатих грађевинских дозвола у АП Војводини,
2016 - 2021. године

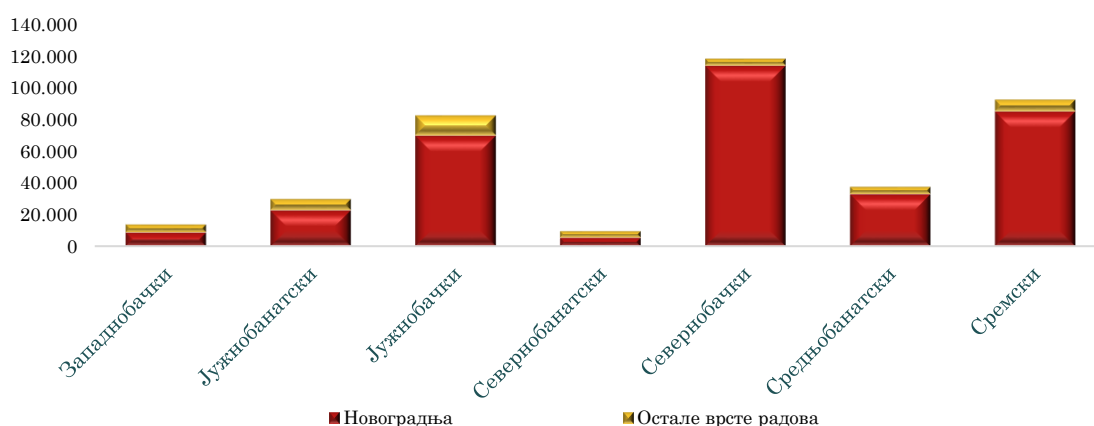
Према грађевинским дозволама издатим током 2021. године, у АП Војводини је пријављена изградња 10.343 стана (за 27,0% више него 2020. године), просечне површине 79,3 m² по стану. Највећи број пријављене изградње станова је у стамбеним зградама новоградње које броје три или више станова (82,5%, просечне површине 67,9 m²), док је 15,1% станова пријављено за изградњу у стамбеним зградама са једним станом (просечне површине 140,5 m²), а најмање станова (9,1%) је

пријављено за изградњу у стамбеним зградама новоградње које броје два стана (просечне површине 100,0 m²).

Предвиђена вредност радова новоградње у АП Војводини у 2021. години износила је 88,5% од укупно предвиђене вредности грађевинских радова у АП Војводини у истом периоду. Посматрано према управним окрузима АП Војводине, у 2021. години се највећа грађевинска активност очекује у Севернобачком округу (30,9%), Сремском (24,1%) и Јужнобачком округу (21,5%), затим у Средњобанатском округу (9,7%) и Јужнобанатском округу (7,7%), док учешћа преостала два округа износе мање од по 5,0% (Западнобачки округ 3,5% и Севернобанатски округ 2,5%).

Предвиђена вредност грађевинских радова према окрузима АП Војводине и врсти радова, 2021. године (у млн РСД)

Осим што је грађевинска активност мерена вредношћу изведених радова и бројем издатих грађевинских дозвола, на раст активности грађевинарства у Републици Србији у 2021. години указује и **пораст броја запослених у грађевинарству за 4,8% м.г. у Републици Србији, односно за 7,0% на нивоу Војводине.** Такође, приметан је раст потрошње грађевинског материјала, на шта указује смањење залиха и раст увоза грађевинског материјала у односу на 2020. годину.

Према пројекцији НБС, у **2022. се очекује од грађевинарства сличан допринос привредном расту као и 2021. године, чему ће допринети реализација инфраструктурних пројеката, пре свега у области саобраћајне и комуналне инфраструктуре, као и даљи раст тражње за некретностима.**

VI. ПРОМЕТ РОБЕ У ТРГОВИНИ НА МАЛО

Промет робе у трговини на мало у 2021. години, у односу на 2020. годину, повећан је у Републици Србији за 10,3% у сталним ценама, односно за 15,9% у текућим ценама.

Промет робе у трговини на мало АП Војводине у 2021. години, у односу на 2020. годину, забележио је повећање од 11,1% у сталним ценама, односно 16,8% у текућим ценама.

У децембру 2021. године у односу на исти месец претходне године остварен је раст промета робе у трговини на мало АП Војводине од 9,5% у сталним ценама, односно 21,5% у текућим ценама.

У односу на просечан ниво промета робе у трговини на мало АП Војводине 2020. године, у децембру 2021. године, промет робе у трговини на мало АП Војводине био је већи за 23,3% у сталним ценама, односно 36,4% у текућим ценама.

Услужни сектор, који је претрпео највеће негативне последице пандемије коронавируса, бележи опоравак и позитивна кретања у 2021. години, што је директан резултат очуване запослености и зарада.

Промет робе у трговини на мало³ у Републици Србији у 2021. години у односу на 2020. годину повећан је за 10,3% у сталним ценама (15,9% у текућим ценама), а само у децембру 2021. године, у односу на децембар претходне године, био је већи за 11,2% у сталним ценама (22,7% у текућим ценама).

Промет робе у трговини на мало АП Војводине је у 2021. години у поређењу са 2020. годином повећан за 11,1% у сталним ценама (16,8% у текућим ценама), а само у децембру 2021. године, у односу на децембар претходне године, био је већи за 9,5% у сталним ценама (21,5% у текућим ценама).

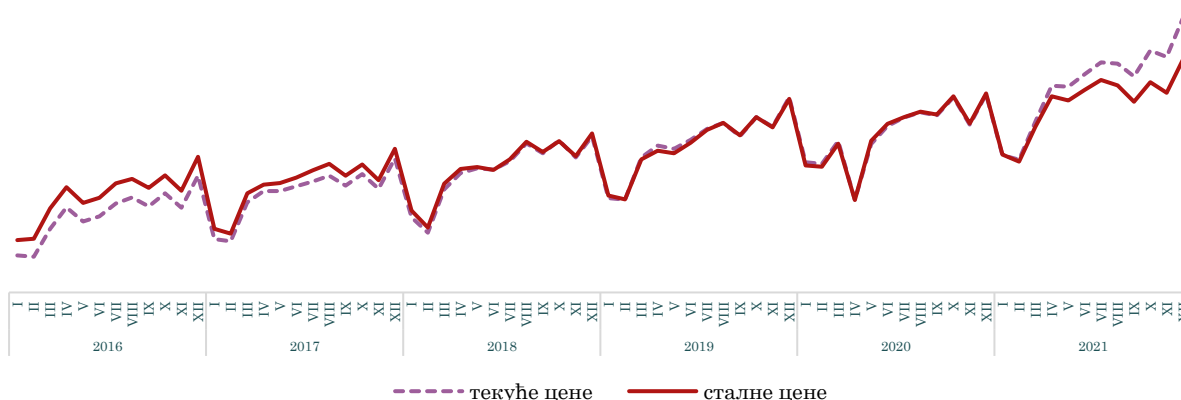
На месечном нивоу, у односу на новембар 2021. године, у децембру је промет робе у трговини на мало у Републици Србији био већи за 10,1% у сталним ценама (10,5% у текућим ценама), док је на нивоу АП Војводине тај раст износио 9,4% у сталним ценама (10,0% у текућим ценама).

У односу на просечан ниво промета у 2020. години, промет робе у трговини на мало у Војводини, у децембру 2020. године већи је за 23,3% у сталним ценама, односно 36,4% у текућим ценама.

Промет робе у трговини на мало АП Војводине, месечни индекси 2021. (Ø2020=100)

	Дец. 2020.	Јан.	Феб.	Март.	Апр.	Мај	Јун	Јул	Авг.	Септ.	Окт.	Нов.	Дец. 2021.
Текуће цене	112,2	93,1	91,7	103,7	114,9	114,6	118,6	122,3	121,9	117,9	126,0	124,0	136,4
Сталне цене	112,5	93,3	91,1	102,1	111,6	110,3	113,6	116,7	115,0	109,9	116,0	112,7	123,3

Индекси промета у трговини на мало АП Војводине (Ø 2020=100)

Посматрано по робним групама, на унутрашњем тржишту Републике Србије у 2021. години, у односу на 2020. годину, промет робе је повећан у свим групама, и то у групи Храна, пиће и дуван за 7,4% у сталним ценама (12,3% у текућим ценама), у групи Непрехранбени производи, осим моторних горива за 12,0% у сталним ценама (14,4% у текућим ценама), а у групи Моторна горива је забележено највеће повећање промета од 14,2% у сталним ценама (28,5% у текућим ценама).

³ Индекси промета односе се на промет свих пословних субјеката (правних лица и предузетника) у трговини на мало.

VII. ТУРИЗАМ И УГОСТИТЕЉСТВО

Укупан број долазака и ноћења туриста у Војводини у 2021. години повећан је за 59,4% и 54,3%, респективно, у односу на 2020. годину, али није достигао ниво остварен рекордне 2019. године, те је у односу на 2019. годину био мањи за 23,7% и 14,8%, респективно.

У укупном броју долазака, 66,1% су били домаћи, а 33,9% страни туристи. У укупном броју ноћења, 67,1% су била ноћења домаћих, а 32,9% ноћења страних туриста.

У односу на 2020. годину, број долазака домаћих туриста повећан је за 43,5%, а страних за чак 103,4%, док је број ноћења домаћих туриста повећан за 34,6%, а страних за чак 107,0%.

Војводину су током 2021. године у највећем броју посетили страни туристи из Босне и Херцеговине (11,6%), док је највећи број ноћења регистрован од стране туриста из Турске (16,1%).

Девизни прилив од туризма у Републици Србији у 2021. години износио је рекордних 1,6 млрд евра.

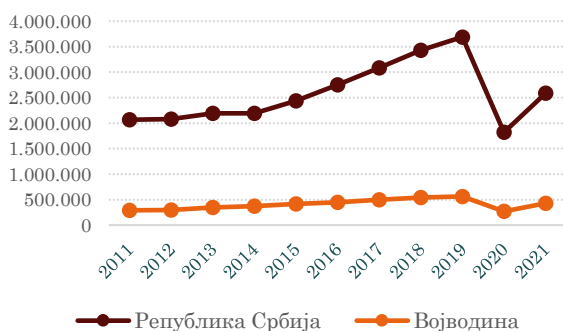
Тренд раста туристичког сектора Републике Србије започет 2014. године био је у јеку 2019, током које је остварено рекордних 10.073.299 ноћења, а девизни прилив од туризма износио је 1,4 милијарде евра. Даљи тренд раста прекинуло је ширење глобалне пандемије коронавируса почетком 2020. године, која је услед ограничавања кретања и затварања граница највише штете нанела управо туризму и угоститељству. Од почетка 2021. године бележи се постепен опоравак туристичког сектора, који у посматраном периоду наставља да бележи повољна кретања у односу на 2020. годину и на трагу је преткризне 2019. године.

Тако је у сектору туризма, поред раста промета који су остварили домаћи туристи, у 2021. години регистрован и знатан раст долазака и ноћења страних туриста, који је удвостручен у односу на 2020. годину.

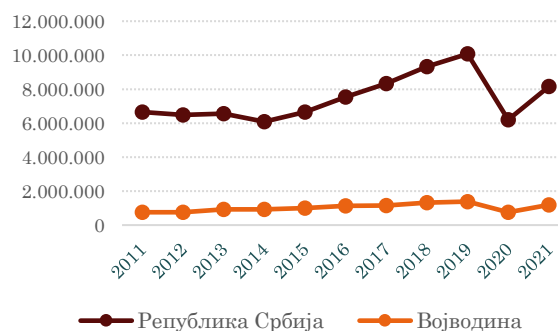
У Републици Србији је у 2021. години туристичке дестинације посетило 2.591.293 туриста, што је за 42,4% више у односу на 2020. годину, али за 29,8% мање него преткризне 2019. године која је била једна од најуспешнијих година у сектору туризма.

Војводина је у 2021. години учествовала са **16,5% у укупним доласцима туриста у Републику Србију**, и то са 16,5% у доласцима домаћих, односно 16,7% у доласцима страних туриста. **Војводину је током 2021. године посетило укупно 428.373 туриста, што је за 59,4% више него 2020. године, а за 23,7% мање у поређењу са преткризном 2019. годином.**

Доласци туриста у Републику Србију и АП Војводину, 2011-2021.

Ноћења туриста у Републици Србији и АП Војводини, 2011-2021.

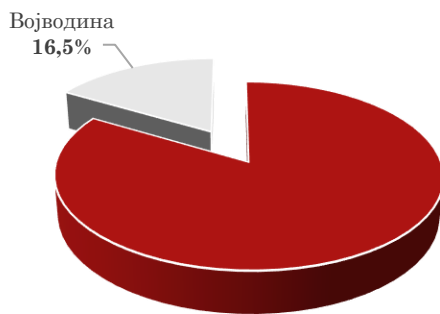
Иако је 2021. година опоравка туристичког сектора, прва три месеца је карактерисао пад туристичког промета - забележен је мањи број долазака, али и мањи број ноћења туриста, како у Републици Србији, тако и у Војводини. У периоду јануар - април 2021. године у Републици Србији је забележен пад у броју долазака туриста од 3,7%, односно пад у броју ноћења од 3,6% у односу на исти период 2020. године. За разлику од Републике Србије, у истом периоду је у Војводини био забележен раст од 12,9% у броју долазака туриста и раст од 18,8% у броју ноћења у односу на исти период 2020. године. Порасту броја ноћења и долазака туриста допринели су превасходно домаћи туристи.

У укупном броју долазака туриста у Војводину 2021. године, **66,1% су били домаћи, а 33,9% страни туристи. Број долазака домаћих туриста у Војводину је 2021. године био већи за 43,5% у односу на 2020. годину, али за 1,4% мањи него преткризне 2019. године, док је број долазака страних туриста у 2021. био већи за чак 103,4% у односу на 2020, али и даље мањи у односу на преткризну 2019. годину, за чак 47,1%.**

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Доласци туриста у Републику Србију, 2021. године

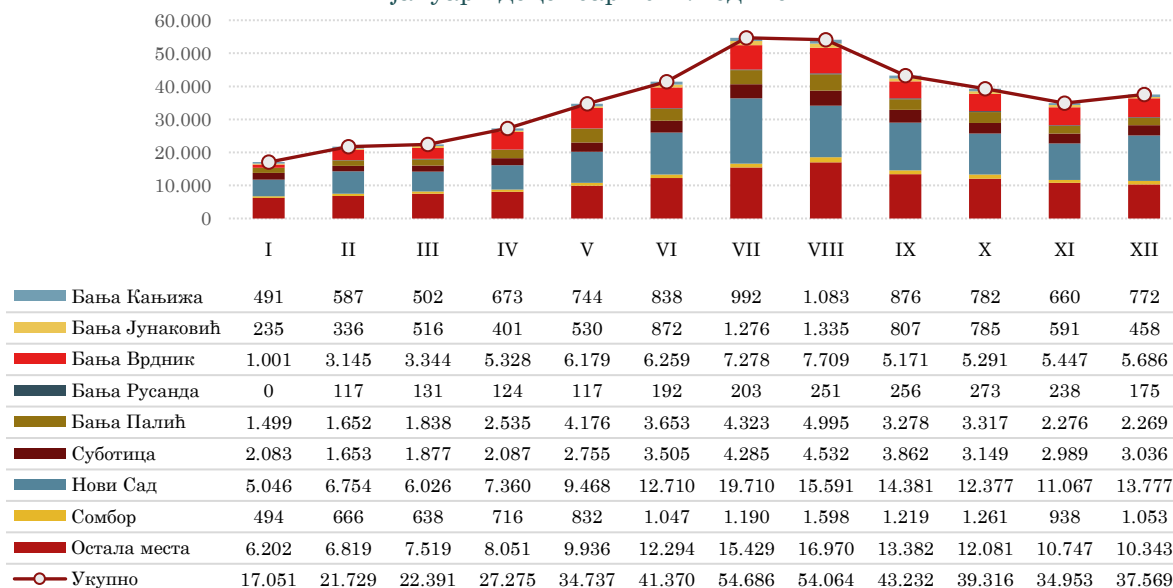

Домаћи и страни туристи у Војводини, 2019-2021.

Само у децембру 2021. године, укупан број долазака туриста у Војводину је износио 37.569 и у односу на децембар 2020. године био је већи за чак 138,5%, али је у односу на децембар 2019. године био и даље мањи, за 7,6%. У децембру 2021. је у свим одабраним туристичким местима Војводине забележен већи број долазака туриста у односу на децембар 2020, док је у односу на децембар преткризне 2019. већи број долазака забележен само у Бањи Брдник, Бањи Русанда и Бањи Палић.

Доласци туриста по изабраним туристичким местима у Војводини, јануар - децембар 2021. године

У Републици Србији је у 2021. години регистровано укупно 8.162.430 ноћења туриста, за 31,6% више у односу на 2020. годину, али за 19,0% мање него преткризне 2019. године, када је регистрован рекордан број ноћења туриста од преко 10 милиона.

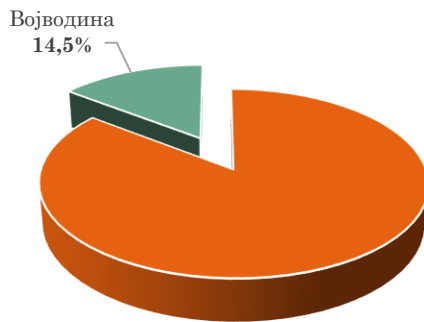
Регистрован број ноћења туриста у Војводини у 2021. години чинио је 14,5% укупног броја регистрованих ноћења у Републици Србији у истом периоду, и то 13,8% ноћења домаћих, односно 16,0% ноћења страних туриста. У Војводини је у 2021. години укупан број регистрованих ноћења туриста износио 1.179.984, што је за 54,3% више него 2020. године, а за 14,8% мање у поређењу са преткризном 2019. годином.

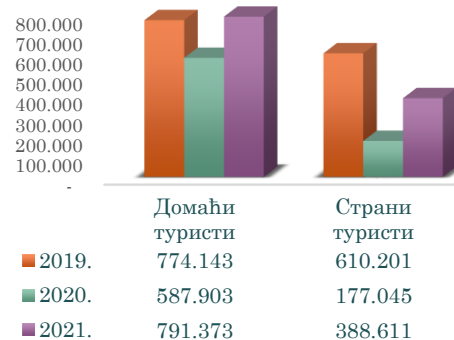
ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

У укупном броју остварених ноћења у Војводини у 2021, **67,1% су били ноћења домаћих, а 32,9% ноћења страних туриста. Број ноћења домаћих туриста остварио је раст од 34,6% у односу на 2020. годину, а у односу на преткризну 2019. био је већи за 2,2%, док је број ноћења страних туриста у односу на претходну 2020. годину забележио повећање од чак 107,0%, али је у односу на преткризну 2019. годину био мањи за 36,3%.**

Ноћења туриста у Републици Србији, 2021.

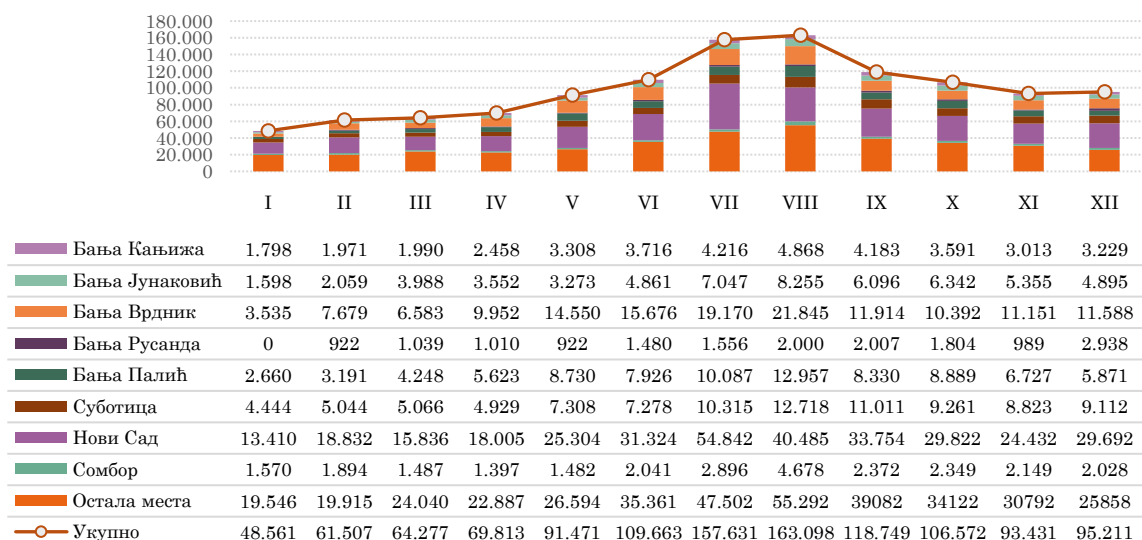

Ноћења домаћих и страних туриста у Војводини, 2019-2021.

Само у децембру 2021. године, укупан број ноћења туриста у Војводини износио је 95.211 и у односу на децембар 2020. године био је већи за 79,3%, али је у односу на децембар преткризне 2019. године био мањи за 1,7%. У свим одабраним туристичким местима Војводине забележен је раст броја ноћења у децембру 2021. године у односу на децембар претходне године, док је у односу на децембар преткризне 2019. године већи број ноћења забележен само у Бањи Врдник, Бањи Русанда и Бањи Палић, као и у Суботици.

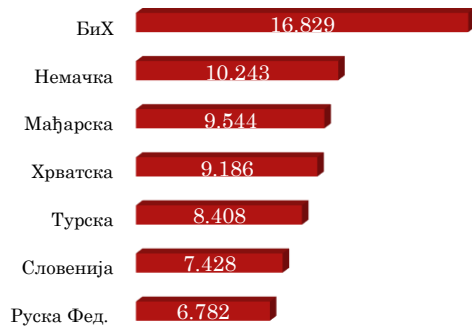
Ноћења туриста по изабраним туристичким местима у Војводини, јануар - децембар 2021. године

Када је реч о страним туристима, Војводину су током 2021. године у највећем броју посетили **туристи из Босне и Херцеговине** (16.829 долазака или 11,6%), а потом туристи из Немачке (7,1%) и Мађарске (6,6%). С друге стране, **највећи број ноћења регистрован је од стране туриста из Турске** (62.705 ноћења или 16,1%), а потом од стране туриста из Босне и Херцеговине (8,5%) и Немачке (6,4%).

Доласци страних туриста у Војводину према водећим земљама из којих долазе, 2021. године

Ноћења страних туриста у Војводини према водећим земљама из којих долазе, 2021. године

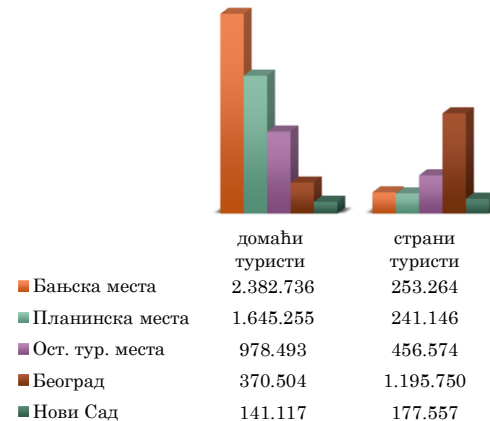

На нивоу Републике Србије, **најфреквентније посећивана места у 2021. години, изражено и бројем долазака и бројем ноћења туриста, била су бањска места** (677.404 долазака или 26,1%, односно 2.636.000 ноћења или 32,3%). Две **најпосећеније бање биле су Врњачка бања и Сокобања**, у којима је укупно остварено 1.608.386 ноћења, што представља 61,0% укупно остварених ноћења у бањским местима исте године. Потом следе Бања Врдник и Бања Ковиљача, у којима је забележено 263.885 ноћења или 10,0%. У највећим центрима планинског туризма, **на Копаонику и Златибору**, остварено је укупно 1.086.963 ноћења, при чему на Копаонику за 1,4% мање, а на Златибору за 14,9% више него 2020. године. Туризам на најпосећенијим планинама још увек није достигао преткризни ниво, те је у 2021. у односу на преткризну 2019. годину, на Копаонику боравило за 24,7% мање туриста, а на Златибору за 15,0% мање у односу на 2019. Посетиоци бања и планина већином су били домаћи туристи (90,4% и 87,2%, респективно).

Доласци туриста у РС по изабраним туристичким местима, 2021. године

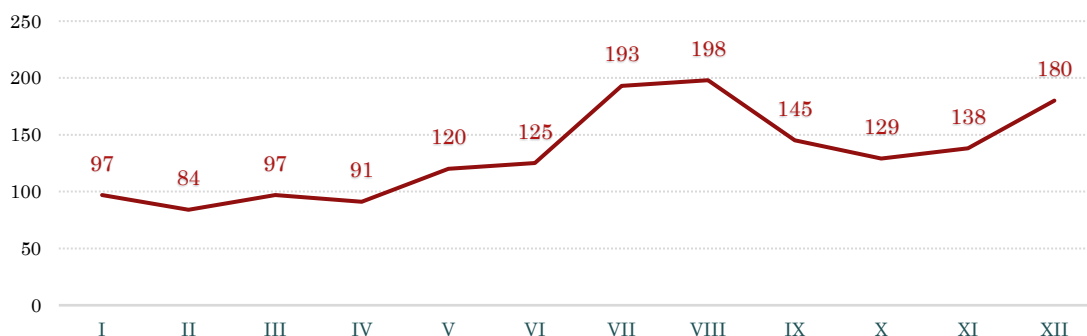
Ноћења туриста у РС по изабраним туристичким местима, 2021. године

Девизни прилив од туризма у Републици Србији у 2021. години износио је рекордних 1,6 млрд евра и већи је за 512 млн евра или 47,2% у односу на девизни прилив претходне 2020. године, а премашена је и до сада најуспешнија 2019. година када је девизни прилив од туризма износио 1,4 млрд евра. Девизни одлив од туризма у Републици Србији у 2021. години износио 1,4 млрд евра и већи је за 398 млн евра или 40,8% у односу на девизни одлив 2020. године.

Девизни прилив од туризма у Републици Србији у 2021. години
(у млн евра)

Цене угоститељских услуга у Републици Србији су у 2021. години у односу на 2020. у просеку порасле за 3,1%. Највећи раст су забележиле цене преноћишта (за 5,0% мг). У АП Војводини су у 2021. години, у односу 2020. годину, цене угоститељских услуга порасле у просеку за 3,3%. Највећи раст су у Војводини забележиле цене хране (3,7%) и цене алкохолних пића (3,6%), док су цене безалкохолних пића порасле за 3,4%, а цене преноћишта за свега 0,8%.

Индекси цена угоститељских услуга у Републици Србији и Војводини, 2021. године

	Република Србија			Војводина		
	$\frac{XII\ 2021}{XI\ 2021}$	$\frac{XII\ 2021}{XII\ 2020}$	$\frac{\bar{O}\ 2021}{\bar{O}\ 2020}$	$\frac{XII\ 2021}{XI\ 2021}$	$\frac{XII\ 2021}{XII\ 2020}$	$\frac{\bar{O}\ 2021}{\bar{O}\ 2020}$
Укупно	100,5	106,9	103,1	100,9	109,0	103,3
Храна	100,6	106,3	102,7	101,4	111,1	103,7
Алкохолна пића	100,5	106,9	103,3	100,4	108,8	103,6
Безалкохолна пића	100,4	105,3	102,5	100,6	106,4	103,4
Преноћишта	100,6	110,6	105,0	99,0	101,7	100,8

Што се тиче **туризма града Новог Сада**, 2021. година је протекла у знаку опоравка. Поред свих ограничења која су везана за путовања, ова изузетно важна привредна грана почела је лагано да се опоравља, те је у поређењу са 2020. годином, 2021. година по питању туристичког промета била далеко боља, о чему сведоче званични статистички подаци.

Наиме, на територији Града Новог Сада је у периоду јануар - децембар 2021. године укупно боравило 134.267 туриста што представља раст у односу на исти период претходне године за 76,5%. Од тога домаћих туриста је било 64.369 (раст за 55,5%), а страних 69.898 (раст за 101,5%). Највећи број долазака међу странцима остварили су туристи из Босне и Херцеговине (9.655), Хрватске (5.399), Словеније (4.026), Немачке (3.925), Турске (3.690), Руске Федерације (3.409), Мађарске (2.771), Северне Македоније (2.695), осталих азијских земаља (2.602), Црне Горе (2.368).

У истом периоду, **на територији Града Новог Сада укупно је остварено 335.738 ноћења што представља раст од 87,5% у односу на 2020. годину.** Од тога домаћи туристи су остварили 153.034 ноћења (раст за 58,2%), а страни 182.704 (раст за 121,9%). Највише ноћења међу странцима остварили су туристи из Турске (40.140), Босне и Херцеговине (16.068), Хрватске (9.847), Словеније (8.578), Немачке (8.466), Руске Федерације (8.201), Мађарске (5.607), Француске (5.600), осталих азијских земаља (5.599), Румуније (5.119).

Најзначајнији показатељ раста јесте летња сезона када је забележен највећи раст у доласцима и ноћењима туриста који је превазишао бројке из веома успешне 2019. године. Тако су домаћи туристи од јуна до августа остварили 18,7% више долазака у односу на исти период 2019. године, а у периоду од јуна до септембра 41,4% више ноћења. На ово повећање, између осталог, утицали су и велики догађаји који су се у том периоду одржавали у нашем граду („EXIT“, Европско првенство у планинском бициклизму, итд). Последњи месец 2021. године, такође се показао као веома привлачан за домаће туристе пре свега због многобројних празничних дешавања, али и посебне атмосфере којом Нови Сад у том периоду одише. Наиме, домаћи туристи су у децембру имали 7,3% више долазака и 18,2% више ноћења у односу на децембар 2019. године.

Просечна дужина боравка туриста у 2021. години износила је 2,5 дана. Домаћи туристи су боравили у просеку 2,4 дана, а страни 2,6 дана. Подсећања ради, просечна дужина боравка током 2019. године износила је 1,92 дана.

Према подацима Агенције за управљање лукама, **на путничком пристаништу у Новом Саду у 2021. години пристало је 132 путничка брода, а искрцало се 11.717 путника.** Највише бродова је пристало у септембру (54) када се искрцало и највише путника (5.008). Потом следе октобар, са 32 пристајања бродова и 2.779 путника и август, са 25 пристајања и 2.182 путника.

Инфо центре Туристичке организације Града Новог Сада је 2021. године посетило највише туриста из следећих земаља: Немачке, Русије, Француске, Шпаније, Турске, Индије, САД-а, Словеније, Холандије, Велике Британије. Највише посета било је у августу, затим у јулу и септембру.

VIII. СПОЉНОТРГОВИНСКА РОБНА РАЗМЕНА

У 2021. години, војвођански привредници су реализовали 32,0% укупне спољнотрговинске робне размене Републике Србије, и то 34,8% укупног извоза и 29,8% укупног увоза Републике Србије.

У односу на 2020. годину, укупна спољнотрговинска робна размена АП Војводине је забележила раст од 28,8%, при чему је извоз повећан за 23,4%, а увоз за 34,0%. Из размене се и даље бележи дефицит који је 2021. године већи за чак 265,0% од дефицита забележеног 2020. године.

Прерађивачка индустрија представља сектор са доминантним учешћем како у извозу (88,6%), тако и у увозу (66,4%) АП Војводине у 2021. години.

Најзначајнији извозни производ АП Војводине у 2021. години су Сетови проводника за паљење, остали сетови за возила (5,0%), док је најзначајнији увозни производ Нафта и уља од битуменозних минерала, сирови (13,3%).

Најзначајнији спољнотрговински партнер је Немачка, како у извозу (14,1%), тако и у увозу АП Војводине 2021. године (15,9%).

VIII.1. Спољнотрговинска робна размена Републике Србије

Укупна вредност спољнотрговинске робне размене Републике Србије у 2021. години износила је 50,2 млрд евра и већа је за 25,5% од спољнотрговинске робне размене остварене 2020. године, а такође је надмашила и спољнотрговинску робну размену која је остварена у преткризној 2019. години, и то за 21,3%.

Као резултат већих извозних капацитета и растуће екстерне тражње, и поред застоја у глобалним ланцима снабдевања, **робни извоз Републике Србије је остварио међугодишњи раст од 26,8% у 2021. години** (реализован је у вредности од 21,6 млрд евра), а надмашио је и вредност извоза из преткризне 2019. године, за 23,3%.

Истовремено, **робни увоз је реализован у вредности од 28,6 млрд евра и повећан је за 24,6% међугодишње**, а надмашио је и вредност увоза из преткризне 2019. године, за 19,8%. Две трећине доприноса повећању робног увоза односи се на увоз средстава за репродукцију, делом и због виших цена енергената, док је увоз потрошне робе и средстава за рад дорпинео у мањој мери.

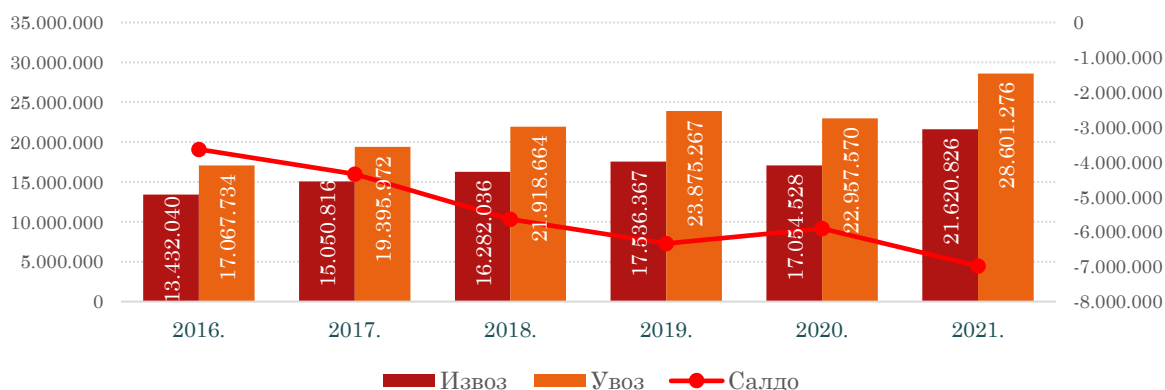
Из спољнотрговинске робне размене Републике Србије у 2021. години забележен је **спољнотрговински дефицит у вредности од 7,0 млрд евра**, који је за 18,3% већи од дефицита забележеног претходне 2020. године.

Спољнотрговинска робна размена Републике Србије, 2021. године

*у 000 евра

Година	Извоз	Индекс	Увоз	Индекс	Укупно	Индекс	Салдо	Индекс
2021.	21.620.826	126,8	28.601.276	124,6	50.222.102	125,5	-6.980.449	118,3
2020.	17.054.528	97,3	22.957.570	96,2	40.012.098	96,6	-5.903.042	93,1
2019.	17.536.367	107,7	23.875.267	108,9	41.411.634	108,4	-6.338.900	112,5

У 2021. години је остварено 126,8% укупног прошлогодишњег извоза Републике Србије, односно 124,6% укупног прошлогодишњег увоза.

Спољнотрговинска робна размена Републике Србије, 2016-2021. године
(у хиљадама евра)

Извоз је забележио нешто бржи раст вредности од увоза, те је **покривеност увоза извозом у Републици Србији у 2021. години благо повећана на 75,6%**, са 74,3% колика је била у 2020. години.

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Посматрано по регионима, **Војводина је на првом месту по учешћу у извозу Републике Србије (34,8%), односно на другом месту по учешћу у укупном увозу Републике Србије у 2021. години (29,8%),** одмах након Београдског региона који је остварио 46,0% укупног увоза Републике Србије у 2021. години.

Извоз и увоз Републике Србије по регионима, 2021. године (учешће %)

Посматрано по секторима делатности, **Прерађивачка индустрија је водећи сектор како у извозу (88,2%), тако и у увозу (77,6%) Републике Србије у 2021. години.** Раст извоза је у 2021. години забележен код 20 од 23 области прерађивачке индустрије, а највећи допринос расту потекао је од извоза основних метала, руда метала, прехранбених производа, хемикалија и хемијских производа, електричне опреме, производа од гуме и пластике, као и моторних возила и приколица. На другом месту у извозу је био сектор Пољопривреда, шумарство и рибарство, са учешћем од 6,2%, а у увозу сектор Некласификовано по КД (11,3%).

Посматрано по производима, вредносно посматрано, у 2021. години су се из Републике Србије, највише извозили **Сетови проводника за паљење, остали сетови за возила**, у вредности од 1,2 млрд евра и за 18,8% више него претходне 2020. године. Значајно повећање вредности извоза је забележено код **Руде бакра и концентрата**, за чак 796,9% мг, на шта је значајан утицај имала већа експлоатација поменутог производа у отвореном руднику бакра и злата Чукару Пеки у Бору од стране кинеске компаније „Зиђин мајнинг“ у октобру 2021. године. Извоз производа **Гуме спољне пнеуматске, нове за путничке аутомобиле** се налазио на трећем месту и повећан је за 22,0% мг. Вредност извоза **Кукуруза, осим семенског** је у 2021. години смањена за 13,8%, а учешће у укупном извозу је смањено са 3,2% на 2,2%.

Најзаступљенији производи у извозу Републике Србије 2021. године

Назив производа	2019.		2020.		2021.	
	Учешће	Индекс 2019 2018	Учешће	Индекс 2020 2019	Вредност (у 000 евра)	Индекс 2021 2020
УКУПНО	6.882 производа		6.801 производа		6.884 производа	
Сетови проводника за паљење, остали сетови за возила	6,3%	119,5	5,9%	91,2	1.201.156	118,8
Руде бакра и концентрати	0,002%	18,3	0,5%	22.119,7	731.976	896,9
Гуме спољне пнеуматске, нове за путничке аутомобиле	2,8%	109,2	2,5%	88,4	527.264	122,0
Кукуруз, осим семенског	2,6%	230,0	3,2%	120,3	468.416	86,2
Катодe и секције катода, од рафинисаног бакра	2,2%	120,4	1,7%	76,9	386.466	131,0

С друге стране, **током 2021. године у Републику Србију се**, поред Неразврстане робе по ЦТ⁴-робе на складиштењу (чији увоз бележи раст од 18,6% мг, а чини 8,3% укупног увоза Републике Србије у 2021. години), **највише увозила Нафта и уља од битуменозних минерала, сирова, са учешћем од 4,0% и повећањем вредности увоза од 55,4% у односу на 2020. годину**, а припада увозу производа који је 2020. и 2019. године бележио меугодишње смањење. Повећање вредности увоза од 59,7% бележи и група Неразврстана роба по ЦТ-роба у слободној зони. **Остали лекови, за малопродају су**, за разлику од претходне две године када је бележен раст вредности увоза, у 2021. години забележили међугодишње смањење вредности увоза од 5,7% и чинили су 2,7% укупног увоза Републике Србије. **Увоз Гаса природног у гасовитом стању се налази на петом месту у увозу 2021. године и забележио је међугодишњи раст вредности од 4,3%.**

Најзаступљенији производи у увозу Републике Србије, 2021. године

Назив производа	2019.		2020.		2021.	
	Учешће	Индекс 2019 2018	Учешће	Индекс 2020 2019	Вредност (у 000 евра)	Индекс 2021 2020
УКУПНО	8.165 производа		8.117 производа		8.187 производа	
Неразврстана роба по ЦТ-роба на складиштењу	8,2%	98,5	8,8%	102,4	2.382.880	8,3%
Нафта и уља од битуменозних минерала, сирова	4,2%	83,9	3,2%	72,2	1.138.452	4,0%
Неразврстана роба по ЦТ-роба у слободној зони	2,5%	108,2	2,3%	89,2	853.468	3,0%
Остали лекови, за малопродају	2,5%	121,0	3,6%	137,1	786.098	2,7%
Гас природни у гасовитом стању	2,4%	119,4	1,8%	72,8	426.953	1,5%

Република Србија је у 2021. години забележила робни извоз у 166 различитих земаља света, односно увоз из 184 различитих земаља.

Најзначајније извозно тржиште Републике Србије је у 2021. години то, традиционално, била Немачка (12,7% укупног извоза у 2021. години). У поређењу са 2020. годином, извоз је највише повећан у Мађарску (за 35,3%), Босну и Херцеговину (за 29,0%) и Италију (за 28,9%). Збирно је извоз у првих пет земаља повећан за 24,8% у односу на 2020. годину, а за 18,6% у односу на извоз 2019. године. Извоз у првих пет земаља чинио је 38,9% укупног извоза Републике Србије 2021. године.

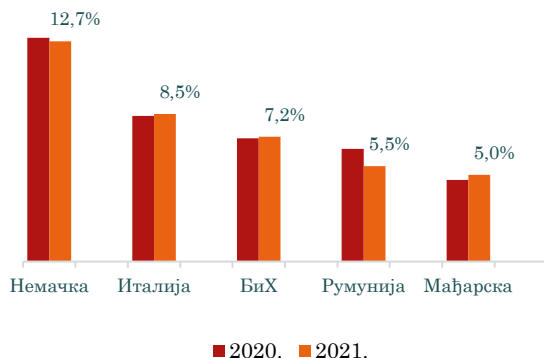
Најзначајнији земље из којих је Република Србија бележила увоз у 2021. години су Немачка (13,2% укупног увоза 2021. године) и Кина (12,8%). На трећем месту се налази увоз из Италије (8,1% укупног увоза 2021. године). У 2021. години је значајнији раст увоза забележен из Турске (за 43,8%), Кине (за 26,9%) и Немачке (за 20,8%). Збирно гледајући, увоз из најзначајнијих пет земаља је повећан за 23,1% у односу на увоз 2020. године, а за 19,3% у односу на преткризну 2019. годину.

⁴ На основу Методологије статистике спољне трговине која врши обраду по општем систему трговине, **појам Неразврстана роба по ЦТ** обухвата следеће: војна роба, роба у складиштењу и роба у слободној зони за коју још није одређена царинска тарифа и делови за моторна возила и делови за авионе који се увозе или извозе уз основно средство.

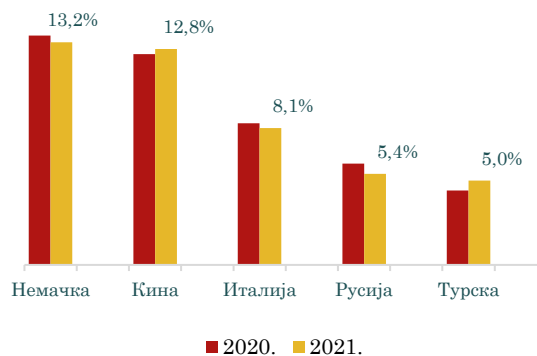

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Извоз РС по земљама,
у 2020. и 2021. (учешће у %)

Увоз РС по земљама,
у 2020. и 2021. (учешће у %)

У периоду јануар - децембар 2021. године, укупна вредност извоза петнаест највећих извозника Републике Србије износила је 5,5 млрд евра (25,5% укупне вредности извоза Републике Србије у посматраном периоду). **На месту највећег извозника је смедеревска железара, а следе је Зиђин Бор и НИС.**

Петнаест највећих извозника Републике Србије у периоду јануар - децембар 2021. године

Назив извозника	Седиште	Вредност извоза *у млн евра
HBIS GROUP Serbia Iron & Steel d.o.o.	Београд	752,7
Serbia Zijin Bor Copper	Бор	750,3
Naftna Industrija Srbije a.d.	Нови Сад	481,9
Tigar Tyres d.o.o.	Пирот	430,3
Serbia Zijin Mining D.O.O. Bor	Брестовац	392,0
Henkel Srbija d.o.o.	Београд	369,9
LEONI Wiring Systems Southeast d.o.o.	Прокупље	349,5
Yura Corporation d.o.o.	Рача	301,4
FCA Srbija d.o.o.	Крагујевац	285,5
Grundfos Srbija d.o.o.	Инђија	238,1
Društvo za trgovinu ROBERT BOSCH d.o.o.	Београд	236,7
HIP -Petrohemija a.d.	Панчево	235,0
Hemofarm a.d.	Вршац	219,6
ZF Serbia D.O.O.	Панчево	215,6
Philip Morris Operations a.d.	Ниш	206,4

* Извор: Министарство финансија Републике Србије, обрада према евиденцији Управе царина (без сумирања компанијских групација и холдинга)

Посматрано у контексту утицаја енергетске кризе на платни биланс Републике Србије, према речима НБС, потребно је имати у виду то да је у нормалним околностима Србија нето извозник струје, а нето увозник сирове нафте и природног гаса. Нето извоз струје Републике Србије је и у претходним годинама био позитиван, упркос повећаној потрошњи која је била резултат нових инвестиција у разменљивим секторима, и кретао се од 16,7 млн евра у 2018. до 55,0 млн евра у 2020. години. У условима незабележене енергетске кризе и скока цене струје на берзама, као и проблема у домаћој производњи, **увоз струје у Републици Србији је у 2021. години надмашио извоз за 10,5 млн евра**, при чему је редовно снабдевање струјом било очувано. Када је реч о наредним годинама, НБС очекује да ће динамика раста економске активности утицати у сличној мери на раст тражње за струјом и на њену потрошњу, док се са стране понуде очекује активирање нових капацитета у склопу неколико пројеката чија је реализација у току (ТЕ-ТО Панчево, Костолац БЗ, нови ветропаркови).

VIII.2. Спољнотрговинска робна размена АП Војводине

У 2021. години, укупна спољнотрговинска робна размена АП Војводине износила је 16,1 млрд евра, што је 28,8% више од спољнотрговинске робне размене остварене у 2020. години, а за 23,5% више од спољнотрговинске робне размене остварене у преткризној 2019. години.

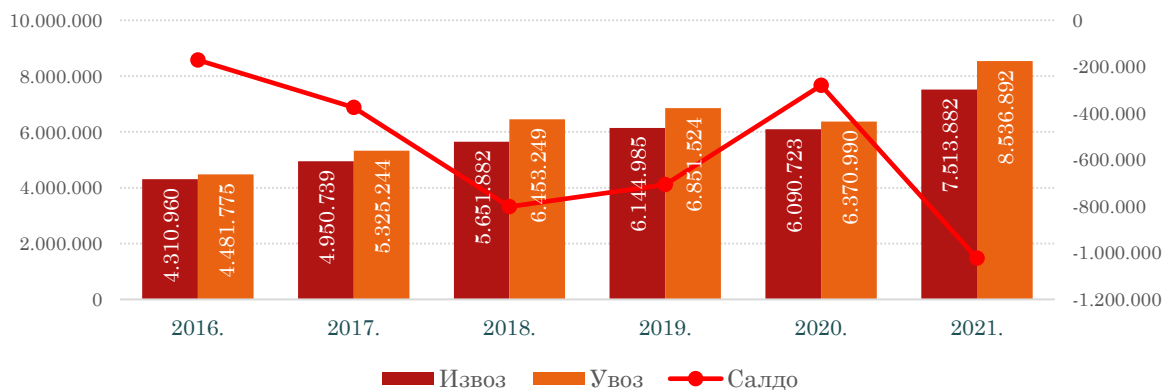
Извоз из АП Војводине је у 2021. години реализован у вредности од 7,5 млрд евра, што је за 23,4% више у односу на извоз у претходној години, а за 22,3% више у поређењу са 2019. годином. Увоз је реализован у вредности од 8,5 млрд евра, и за 34,0% је већи од увоза забележеног 2020. године, односно за 24,6% већи од увоза у претпандемијској 2019. години.

Из спољнотрговинске робне размене АП Војводине је у 2021. забележен спољнотрговински дефицит у вредности од 1,0 млрд евра, који је за 742,7 млн евра већи од дефицита забележеног претходне године, а за 316,5 млн евра већи од дефицита забележеног 2019. године.

Спољнотрговинска робна размена АП Војводине, 2021. године

Година	Извоз	Индекс	Увоз	Индекс	Укупно	Индекс	Салдо	Индекс
2021.	7.513.882	123,4	8.536.892	134,0	16.050.774	128,8	-1.023.009	365,0
2020.	6.090.723	99,1	6.370.990	93,0	12.461.712	95,9	-280.267	39,7
2019.	6.144.985	108,7	6.851.524	106,2	12.996.509	107,4	-706.539	88,2

*у 000 евра

Спољнотрговинска робна размена АП Војводине, 2016-2021. године
(у хиљадама евра)

Спољнотрговинска робна размена АП Војводине је у 2021. години чинила 32,0% укупне спољнотрговинске робне размене Републике Србије, при чему је војвођански извоз чинио 34,8% укупног извоза Републике, а увоз 29,8% укупног увоза Републике у истој години.

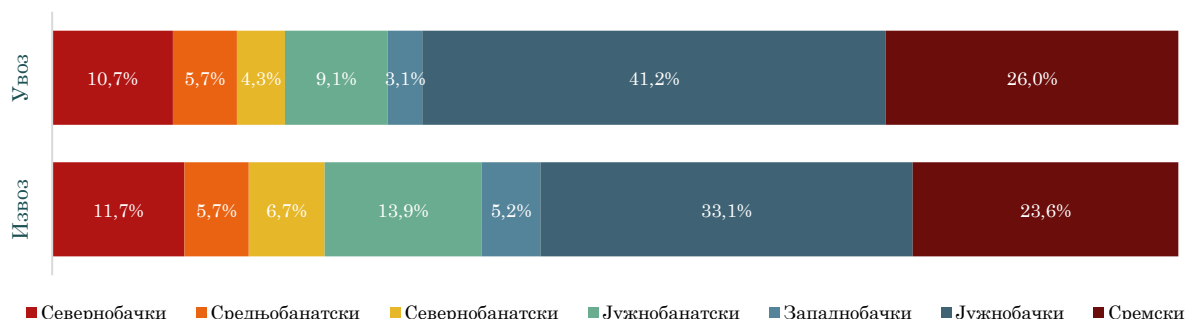
Услед већег раста увоза од раста извоза у посматраној години, покривеност увоза извозом је у Војводини смањена са 95,6% колика је била у 2020. години, на 88,0% у 2021. години.

Посматрано по управним окрузима, доминантно учешће у спољнотрговинској робној размени АП Војводине у 2021. години традиционално је имао Јужнобачки округ (33,1% у извозу и 41,2% у увозу). На другом месту се налази

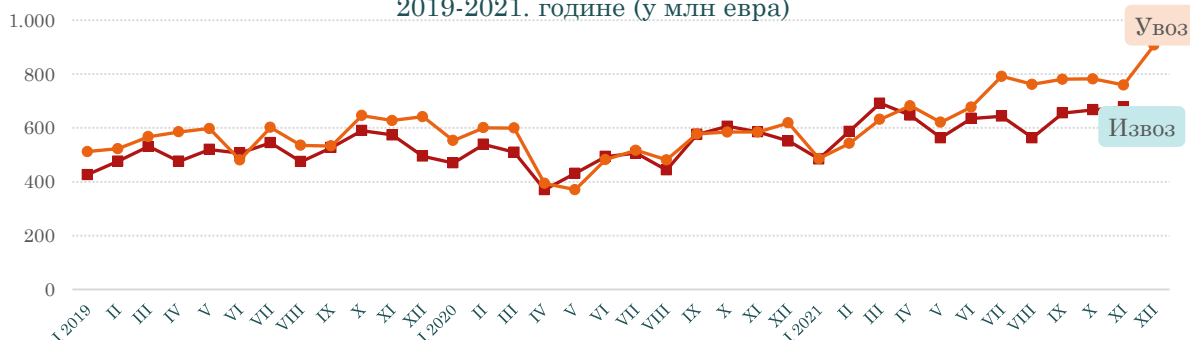
Сремски округ, са учешћем од 23,6% у извозу, односно 26,0% у увозу, а на трећем месту Јужнобанатски округ (13,9% у извозу и 9,1% у увозу). Остали окрузи бележе знатно мање учешће у укупном извозу и увозу АП Војводине 2021. године.

Извоз и увоз АП Војводине по окрузима, 2021. године (учешће %)

Спољнотрговинска робна размена АП Војводине се 2021. године враћа на путању раста коју је следила све до 2020. године, када је као последица ширења пандемије коронавируса забележен пад, и чак надмашује размену која је остварена у преткризној 2019. години.

Кретање извоза и увоза АП Војводине по месецима, 2019-2021. године (у млн евра)

Спољнотрговинска робна размена АП Војводине, по економској намени Европске уније

Посматрано по економској намени ЕУ⁵, из АП Војводине су се током 2021. године, традиционално, највише извозили Интермедијарни производи (36,5%). На другом месту био је извоз Нетрајних производа за широку потрошњу, са учешћем од 21,0%, док је приближно исто учешће имао и извоз Капиталних производа (20,6%). Четврто место, са учешћем од 11,3%, припадао је извозу групе Некласификовано по намени ЕУ. Преостале две групе производа по економској намени ЕУ имале су појединачно учешће мање од по 7,0% у укупном извозу АП Војводине 2021. године.

Структура извоза АП Војводине по економској намени ЕУ, 2021. године

⁵ Главне индустријске групације према економској намени: <https://www.stat.gov.rs/media/2635/indnamenai2010.pdf>

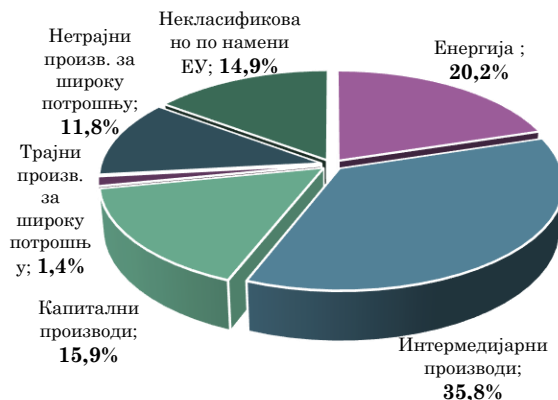

У односу на извоз 2020. године, у 2021. години је највише повећан извоз Енергије (за 78,1%), док је једини опао извоз Трајних производа за широку потрошњу (за 3,8%).

Више од половине извоза Енергената и Некласификовано по намени ЕУ Републике Србије у 2021. години припадао је извозу АП Војводине, и то 72,2% и 52,7%, респективно.

Такође, у структури увоза АП Војводине у 2021. години, највеће је било учешће Интермедијарних производа (35,8%). На другом месту био је увоз Енергената са 20,2% учешћа, те увоз Капиталних производа са учешћем 15,9%, док је на четвртном месту био увоз Некласификовано по намени ЕУ са учешћем од 14,9%. Преостале две групе производа по економској намени ЕУ имале су појединачно учешће мање од по 12,0% у укупном увозу АП Војводине 2021. године.

Структура увоза АП Војводине по економској намени ЕУ, 2021. године

Увоз Енергената АП Војводине чинио је 66,8% укупног увоза Енергената Републике Србије 2021. године.

У односу на увоз АП Војводине 2020. године, у 2021. години је повећан увоз свих група производа класификованих по економској намени ЕУ, а највише је повећан увоз групе производа Некласификовано по намени ЕУ (за 72,2% мг) и Енергената (за 43,2% мг).

Спољнотрговинска робна размена АП Војводине, по Класификацији делатности (КД 2010)

Прерађивачка индустрија је и у 2021. години представљала сектор са највећим учешћем у извозу АП Војводине (88,6%), уз повећање вредности извоза за 27,1% у поређењу са претходном годином. На другом месту је био извоз сектора Пољопривреда, шумарство и рибарство, чије учешће у извозу је износило 10,4%, али је забележено међугодишње смањење вредности извоза од 1,5%. Остали сектори делатности имали су појединачно учешће мање од по 1% у укупном извозу АП Војводине у 2021. години.

Водећи сектори делатности у извозу АП Војводине, 2021. године

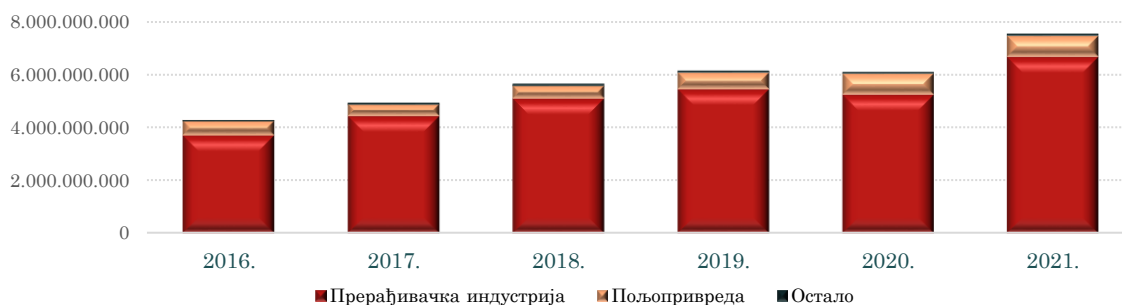
Сектор КД	2019.		2020.		2021.		
	Учешће	Индекс 2019 2018	Учешће	Индекс 2020 2019	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс 2021 2020
Прерађивачка индустрија	88,5%	107,0	86,0%	96,2	6.656.420	88,6%	127,1
Пољопривреда, шумарство и рибарство	10,3%	129,2	13,0%	125,2	780.521	10,4%	98,5
Снабдевање водом и управљање отпадним водама	0,6%	90,6	0,6%	90,1	47.878	0,6%	135,2
Информисање и комуникације	0,4%	105,9	0,4%	89,5	23.281	0,3%	98,7

Као доминантан сектор у извозу АП Војводине, Прерађивачка индустрија је утицала на раст укупног робног извоза Покрајине у последњих шест година, осим у 2020.

години када је забележен благ пад укупног извоза, вођен управо смањењем извоза Прерађивачке индустрије, а услед пада екстерне тражње и поремећаја у глобалним ланцима снабдевања изазваним пандемијом коронавируса. Међутим, у 2021. години приметан је значајан допринос поменутог сектора расту извоза АП Војводине и тако је настављен растући тренд из преткризног периода.

Извоз АП Војводине по секторима делатности, 2016-2021. (у еврима)

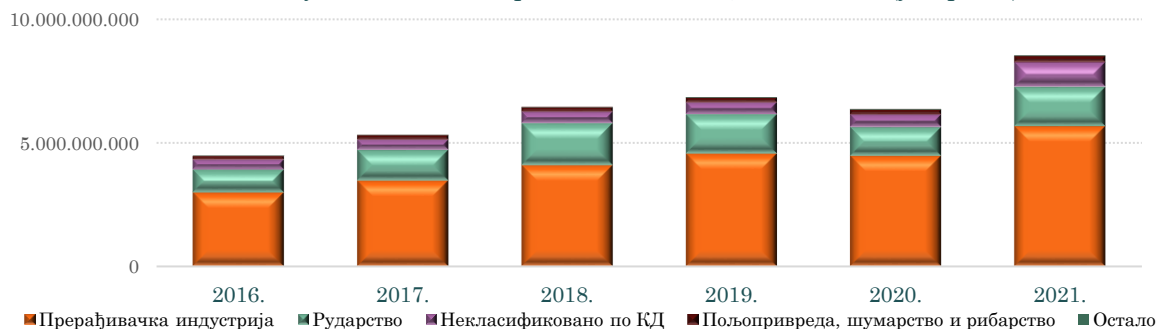
Како у извозу, тако и у увозу АП Војводине у 2021. години, доминантно учешће имао је сектор **Прерађивачка индустрија (66,4%)**, који је у поређењу са претходном годином забележио повећање вредности увоза за 26,7%. На другом месту је био увоз сектора **Рударство (18,6%)**, који је забележио повећање од 37,5% мг, а на трећем месту увоз сектора Некласификовано по КД (учешће 11,6%, раст од 94,2% мг). Пољопривреда је учествовала у укупном увозу АП Војводине са 3,0%.

Водећи сектори делатности у увозу АП Војводине, 2021.

Сектор КД	2019.		2020.		2021.		
	Учешће	Индекс 2019 2018	Учешће	Индекс 2020 2019	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс 2021 2020
Прерађивачка индустрија	66,5%	111,1	70,2%	98,2	5.666.698	66,4%	126,7
Рударство	23,3%	94,0	18,2%	72,5	1.590.573	18,6%	137,5
Некласификовано по КД	7,1%	104,5	8,0%	105,2	992.949	11,6%	194,2
Пољопривреда, шумарство и рибарство	2,7%	108,1	3,2%	110,2	255.167	3,0%	124,7

Од 2016. године је приметан растући тренд увоза АП Војводине, са значајним доприносом увоза Прерађивачке индустрије, али и сектора Рударство. Прекид поменутог тренда бележен је у кризној 2020. години, након чега се очекивао спорији опоравак увоза услед комбинованог ефекта ниже домаће тражње и цена енергената. Ипак, **увоз АП Војводине се 2021. године вратио на претходну путању раста и чак надмашио вредност остварену у 2019. години.**

Увоз АП Војводине по секторима делатности, 2016-2021. (у еврима)

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Посматрано по областима делатности, највеће учешће у извозу АП Војводине у 2021. години имала је **Производња прехранбених производа (13,2%)**, која је бележила највећи извоз у Босну и Херцеговину (11,1%). У увозу АП Војводине у истој години доминирао је увоз области **Експлоатација сирове нафте и природног гаса (18,3%)**, и то највише из Руске Федерације (43,2%).

Водеће делатности у извозу АП Војводине, 2021. године (са учешћем од 78,7% у укупном извозу, кумулативно)

Водеће делатности у увозу АП Војводине, 2021. године (са учешћем од 80,5% у укупном увозу, кумулативно)

Током 2021. године из АП Војводине је извезено 4.862 различитих врста производа. Водећи извозни производи АП Војводине били су **Сетови проводника за паљење**, остали **сетови за возила** (учешће 5,0%, али м.г. смањење извоза од 14,4% услед преполовљеног извоза овог артикла у Немачку) и **Кукуруз, осим семенског** (учешће 4,7% и м.г. пад извоза од 13,9%, пре свега, услед смањења извоза овог производа у Румунију, за 96 млн евра м.г.).

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

У групи од десет водећих извозних производа АП Војводине, шест је забележило међугодишње повећање вредности извоза, од којих је највећи раст забележен код артикла **Делови за машине из тарифног броја 8501 и 8502**⁶ (пре свега услед повећања извоза у Немачку, за 135 млн евра мг) и артикла **Пшеница остала, пир и наполица, осим за сетву** (највише услед повећања извоза у Италију и Румунију за 58 млн евра и 39 млн евра, респективно).

Десет најзаступљенијих производа у извозу АП Војводине, 2021. године

Назив производа	2019.		2020.		2021.	
	Учешће	Индекс 2019 2018	Учешће	Индекс 2020 2019	Вредност (у 000 евра)	Учешће Индекс 2021 2020
УКУПНО	4.786 производа		4.750 производа		4.862 производа	
Сетови проводника за паљење, остали сетови за возила	8,4%	109,4	7,2%	85,3	377.180	5,0% 85,6
Кукуруз, осим семенског	5,4%	221,9	6,8%	123,4	355.637	4,7% 86,1
Делови за машине из тарифног броја 8501 и 8502, остало	0,4%	82,3	0,8%	190,4	204.657	2,7% 416,0
Гасна уља, за остале сврхе, S=<0,001%, без биодизела	2,2%	126,6	1,5%	68,5	197.775	2,6% 209,7
Циркулационе пумпе за грејне системе и слично	2,7%	117,2	2,8%	101,6	163.965	2,2% 97,4
Пшеница остала, пир и наполица, осим за сетву	0,6%	34,7	1,1%	172,4	163.931	2,2% 239,8
Остали лекови, за малопродају	2,4%	111,4	2,8%	114,4	157.691	2,1% 92,0
Делови за седишта, од осталих материјала	1,7%	129,8	1,6%	91,5	115.971	1,5% 119,9
Храна за псе и маčke, скроб>30%, млечни производи=<10%	1,0%	143,1	1,2%	125,8	105.898	1,4% 142,2
Делови и прибор за моторна возила (8701-8705) ⁷ , остало	1,7%	105,5	1,4%	82,6	105.805	1,4% 122,9

У 2021. години у АП Војводину је увезено 6.597 различитих врста производа. Водећи увозни производи АП Војводине у посматраној години су **Нафта и уља од битуменозних минерала, сирова** (учешће 13,3% и мг. повећање увоза од 55,4%, пре свега услед повећања увоза овог производа из Ирака, за 265 млн евра мг, и Казахстана, за 86 млн евра мг) и **Гас природни у гасовитом стању** (учешће 5,0% и мг. раст увоза од 4,1%, пре свега услед повећања увоза овог производа из Руске Федерације, за 94 млн евра мг).

У групи од десет водећих увозних производа АП Војводине у 2021. години, сви су забележили међугодишње повећање вредности увоза, осим производа Делови пумпи за течности, за осталу употребу (учешће 0,8%), који је забележио мг. смањење вредности увоза од 10,1%, вођено мањим увозом овог артикла из Француске, за 11 млн евра у односу на 2020. годину.

⁶ ЦТ 8501 - Електромотори и електрични генератори (осим генераторских агрегата); ЦТ 8502 - Електрични генераторски агрегати и ротациони конвертори.

⁷ ЦТ 8701 - Трактори; ЦТ 8702 - Моторна возила за превоз десет или више особа, укључујући возача; ЦТ 8703 - Путнички аутомобили и друга моторна возила конструисана првенствено за превоз лица (осим оних из тарифног броја 8702), укључујући „караван” и „комби” возила и возила за трке; ЦТ 8704 - Моторна возила за превоз робе; ЦТ 8705 - Моторна возила за специјалне сврхе (нпр: возила за превлачење неисправних аутомобила, дизалична возила, ватрогасна возила, возила са уграђеном бетонском мешалицом, возила за чишћење путева, возила за прскање и посипање, возила - покретне радионице, покретне радиолошке јединице), осим оних конструисаних првенствено за превоз путника или робе.

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Десет најзаступљенијих производа у увозу АП Војводине, 2021. године

Назив производа	2019.		2020.		Вредност (у 000 евра)	2021.	
	Учешће	Индекс $\frac{2019}{2018}$	Учешће	Индекс $\frac{2020}{2019}$		Учешће	Индекс $\frac{2021}{2020}$
УКУПНО	6.536 производа		6.513 производа			6.597 производа	
Нафта и уља од битуменозних минерала, сирова	14,8%	83,9	11,5%	72,2	1.138.452	13,3%	155,4
Неразврстана роба по ЦТ-роба у слободној зони	2,4%	112,1	2,9%	110,1	556.371	6,5%	304,1
Неразврстана роба по ЦТ-роба на складиштењу	4,7%	101,0	5,2%	102,6	436.578	5,1%	133,0
Гас природни у гасовитом стању	8,2%	119,0	6,4%	72,6	423.866	5,0%	104,1
Жица од рафинисаног бакра, попречног пресека >6mm	1,6%	132,8	1,7%	95,3	196.600	2,3%	182,7
Делови за машине из тарифног броја 8501 и 8502, остало	0,6%	114,4	0,8%	133,9	107.117	1,3%	210,5
Производи остали, од пластичних маса, остало	0,9%	119,4	0,9%	95,6	65.485	0,8%	109,7
Делови пумпи за течности, за осталу употребу	1,1%	132,5	1,1%	94,6	64.821	0,8%	89,9
Аутомобили, дизел, >1500-2500cm ³ , употребљавани	0,8%	111,9	0,7%	81,7	58.024	0,7%	122,6
Делови изолациони, од пластичне масе	1,0%	100,7	0,8%	78,0	53.593	0,6%	103,2

Спољнотрговинска робна размена АП Војводине, по земљама

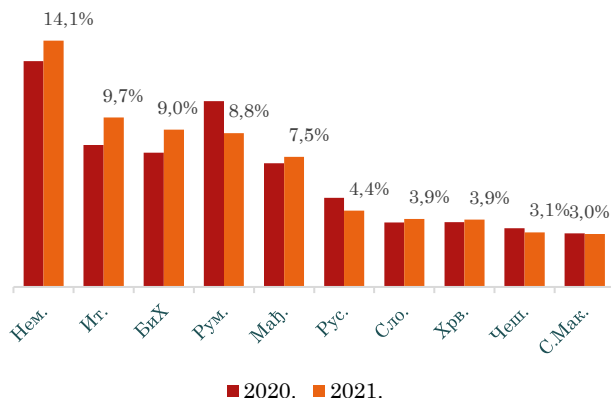
Извоз АП Војводине се у највећој мери ослања на тражњу Европске уније и региона, која је у условима који су обележили 2021. годину била већа у односу на 2020. годину. У 2021. години је највећи део извоза АП Војводине пласиран на тржиште ЕУ⁸ (72,6%), а потом на тржиште ЦЕФТА⁹ (15,3%).

АП Војводина је у 2021. години забележила извоз у 137 различитих земаља света. Извоз у првих десет земаља чинио је 67,4% укупног извоза АП Војводине у 2021. години. Главне дестинације војвођанског извоза у 2021. години биле су Немачка (14,1%), Италија (9,7%), Босна и Херцеговина (9,0%), Румунија (8,8%), и Мађарска (7,5%).

⁸ Европска унија (ЕУ) има 27 чланица.

⁹ ЦЕФТА: Босна и Херцеговина, Северна Македонија, Црна Гора, Албанија, Молдавија и Србија.

Извоз АПВ по земљама,
у 2020. и 2021. (учешће у %)

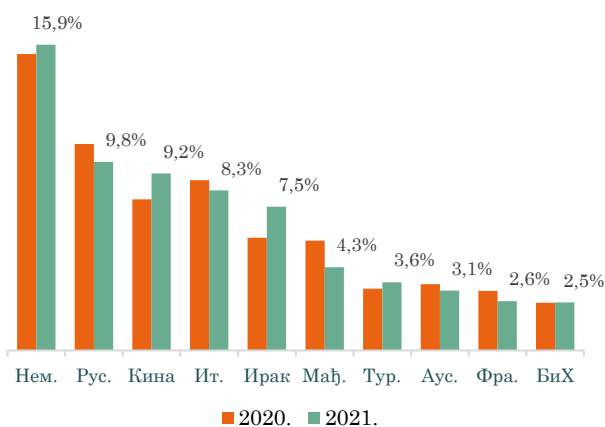
У 2021. у односу на 2020. годину, **извоз АП Војводине је повећан ка свим посматраним земљама из групе водећих десет извозних дестинација, а највише је повећан извоз у Италију** (за 47,3% односно 234 млн евра, пре свега услед 20 пута већег извоза пшенице), потом у **БиХ** (за 44,7% односно 209 млн евра, пре свега услед већег извоза гасног уља и моторног бензина) и у **Немачку** (за 34,6%, односно 273 млн евра, на првом месту услед већег извоза електромотора и електричних генератора).

Више од половине увоза АП Војводине у 2021. години потиче из земаља ЕУ (56,1%), уз повећање вредности од 27,0% у односу на претходну 2020. годину. Увоз из земаља ЦЕФТА (3,6%) повећан је за 38,3% у односу на 2020. годину.

АП Војводина је у 2021. години забележила увоз из 151 различите земље света. Увоз из првих десет земаља чинио је 66,8% укупног увоза АП Војводине у 2021. години. Највеће је учешће увоза из Немачке (15,9%), потом Руске Федерације (9,8%), Кине (9,2%) Италије (8,3%) и Ирака (7,5%).

Увоз АПВ 2021.

	Учешће	Индекс
ЕУ:	56,1%	127,0
ЦЕФТА:	3,6%	138,3

Увоз АПВ по земљама,
у 2020. и 2021. (учешће у %)

Увоз АП Војводине у 2021. у поређењу са 2020. годином, повећан је из свих посматраних земаља из групе првих десет. **Највише је повећан увоз из Ирака** (за 71,0% односно 265 млн евра, услед повећаног увоза нафте и уља), потом из **Кине** (за 57,1% односно 286 млн евра), **Турске** (за 48,6% односно 99 млн евра, пре свега, услед већег увоза челика и лима) и из **Немачке** (за 38,2% односно 375 млн евра, услед већег увоза бакарних жица, електромотора и електричних генератора).

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Првих десет спољнотрговинских партнера АП Војводине и најзаступљенији извозни/увозни производи, 2021. године

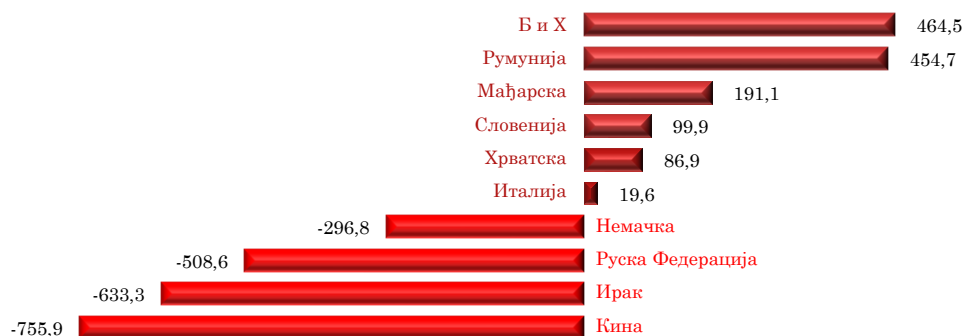
Извозни производ	Учешће	ЗЕМЉА	Учешће	Увозни производ
1.060,9 млн евра		Немачка	1.357,8 млн евра	
Делови за машине из тр. бр. 8501 и 8502, остало	15,4%	15,1%	16,4%	Неразврстана роба по ЦТ-роба у слободној зони
Генератори наизменичне струје, снаге преко 750kVA	7,9%		12,4%	Жица од рафинисаног бакра, попречног пресека>6mm
Сетови проводника за паљење, остали сетови за возила	7,8%		3,7%	Неразврстана роба по ЦТ-роба на складиштењу
729,9 млн евра		Италија	710,4 млн евра	
Кукуруз, осим семенског	10,5%	9,0%	5,6%	Неразврстана роба по ЦТ-роба на складиштењу
Пшеница остала, пир и наполица, осим за сетву	8,3%		5,1%	Неразврстана роба по ЦТ-роба у слободној зони
Жица за намотаје, од бакра, лакирана или емајлирана	5,4%		3,9%	Производи остали, од пластичних маса, остало
328,7 млн евра		Руска Фед.	837,2 млн евра	
Остали лекови, за малопродају	8,8%	7,3%	46,6%	Гас природни у гасовитом стању
Јабукe, свеже, остале	8,0%		34,0%	Нафта и уља од битуменозних минерала, сирова
Храна за псе и мачке, скроб >30%, млечни производи =<10%	6,3%		3,1%	Минерална или хемијска ђубрива, садрже N, Р и К (N>10%)
560,6 млн евра		Мађарска	369,6 млн евра	
Сетови проводника за паљење, остали сетови за возила	24,3%	5,8%	9,1%	Гас природни у гасовитом стању
Цеви и црева, крути, од осталих пластичних маса	5,4%		8,7%	Остали проводници, напон=<1000V, са конекторима, остали
Кукуруз, осим семенског	4,4%		6,5%	Неразврстана роба по ЦТ-роба у слободној зони
677,5 млн евра		Б и Х	213,0 млн евра	
Гасна уља, за остале сврхе, S=<0,001%, без биодизела	21,8%	5,5%	6,5%	Челик бетонски, ТВ, у слабо намотаним котуровима, ребраст
Моторни бензин, Pb=<0,013g/l, RON>=95<98, без биодизела	6,0%		5,9%	Дрво обрађено по дужини, од јеле и смреке, остало
Кукуруз, осим семенског	3,0%		5,8%	Челик бетонски, ТВ, ребрасти, у шипкама
662,9 млн евра		Румунија	208,1 млн евра	
Кукуруз, осим семенског	29,3%	5,4%	9,5%	Неразврстана роба по ЦТ-роба на складиштењу
Пшеница остала, пир и наполица, осим за сетву	12,1%		8,0%	Неразврстана роба по ЦТ-роба у слободној зони
Сетови проводника за паљење, остали сетови за возила	9,3%		7,0%	Траке остале, ТВ, у котуровима, дебљине>= 3mm а <4,75mm
30,6 млн евра		Кина	786,5 млн евра	
Циркулационе пумпе за грејне системе и слично	17,9%	5,1%	13,2%	Неразврстана роба по ЦТ-роба на складиштењу
Остале центрифугалне пумпе, једноступене, за остале сврхе	11,2%		12,6%	Неразврстана роба по ЦТ-роба у слободној зони
Месо говеђе, без костију, остало, смрзнуто	8,6%		2,3%	Цигаре и цигарилоси, који садрже дуван
4,5 млн евра		Ирак	637,7 млн евра	
Лекови са кортикостероидним хормонима, за малопродају	28,1%	4,0%	100%	Нафта и уља од битуменозних минерала, сирова
Лекови, садрже остале антибиотике, за малопродају	14,6%			
Покривачи подова, подлога премазана поливинилхлоридом	14,1%			
290,3 млн евра		Хрватска	203,4 млн евра	
Уље од сунцокрета, сирово, за остале сврхе	8,6%	3,1%	11,1%	Неразврстана роба по ЦТ-роба у слободној зони
Моторни бензин, Pb=<0,013g/l, RON>=95<98, без биодизела	5,0%		9,3%	Соја у зрну, ломљена или дробљена, осим за сетву
Уље од сунцокрета, шафранике, остало, за остале сврхе	3,3%		9,2%	Цемент портланд, остали

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

292,3 млн евра		Словенија 3,0%		192,4 млн евра	
Опрема за дијализу (вештачки бубрези, дијализатори..)	19,4%			7,7%	Неразврстана роба по ЦТ-роба на складиштењу
Остали облици, целуларних структура, полиуретан, флексибилни	7,4%			6,6%	Делови за машине из тр. бр. 8501 и 8502, остало
Делови за производе из тарифног броја 8414	6,1%			6,3%	Делови обртних постоља и слично, за шинска возила

Биланс спољнотрговинске робне размене АП Војводине са десет најзначајнијих спољнотрговинских партнера, 2021. године (у млн евра)

Према пројекцији НБС, у смеру поправљања екстерне позиције Републике Србије и даље ће деловати раст извозних капацитета домаће привреде, као и очекиван глобални економски опоравак, док ће планиране велике инвестиције у инфраструктуру утицати на раст увоза опреме.

VIII.3. Аграрна спољнотрговинска робна размена¹⁰

Аграрна спољнотрговинска робна размена Републике Србије

Спољнотрговинска робна размена аграра Републике Србије у 2021. години износила је 6,6 млрд евра и чинила је 13,1% укупне спољнотрговинске робне размене Републике Србије у истом периоду. Извоз аграрних производа чинио је око петине укупног извоза Републике Србије у 2021. години, тј. 19,5%, док је увоз аграрних производа чинио 8,3% укупног увоза Републике Србије у 2021. години.

Спољнотрговинска робна размена аграра Републике Србије, 2021. године

*у 000 евра

Година	Извоз	Индекс	Увоз	Индекс	Укупно	Индекс	Салдо	Индекс
2021.	4.208.638	115,5	2.373.835	116,0	6.582.473	115,7	1.834.803	115,0
2020.	3.643.368	112,2	2.047.213	109,7	5.690.581	111,3	1.596.155	115,7
2019.	3.246.094	113,8	1.866.245	109,5	5.112.339	112,2	1.379.849	120,3
2018.	2.851.437	101,2	1.704.574	105,9	4.556.012	102,9	1.146.863	95,0
2017.	2.817.146	97,5	1.609.837	115,6	4.426.984	103,4	1.207.309	80,7
2016.	2.889.558	112,9	1.392.873	102,4	4.282.431	109,2	1.496.685	124,7

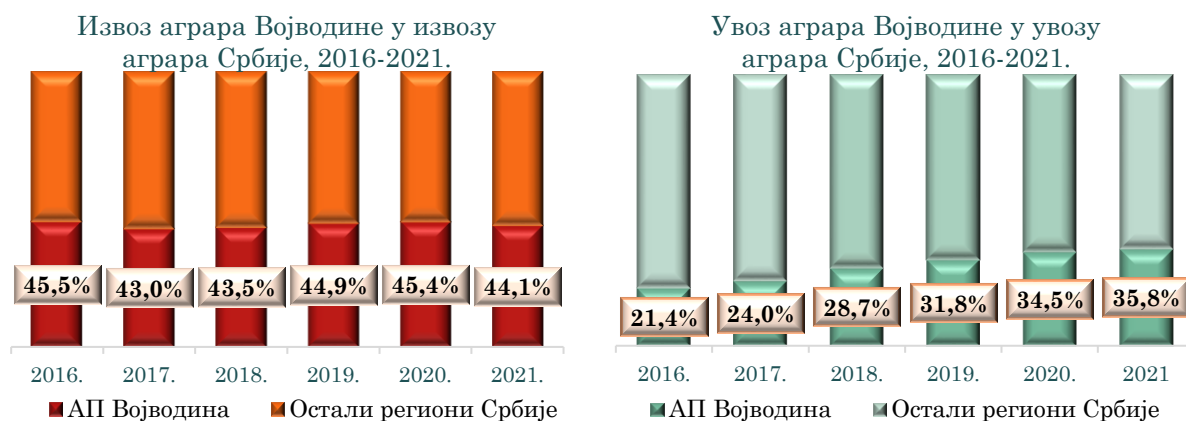
¹⁰ Аграрну спољнотрговинску размену чине пољопривредни, прехранбени производи, пиће и дуван. Подаци су обрађени на основу шифре артикала – по Царинској тарифи и обухватају артикле пољопривреде, прехранбене индустрије, пића и дувана.

У 2021. години је остварено 115,5% укупног прошлогодишњег извоза пољопривредних производа Републике Србије, односно 116,0% укупног прошлогодишњег увоза.

Из спољнотрговинске робне размене аграрних производа Републике Србије годинама уназад се бележи **суфицит**, који је у 2021. години износио **1,8 млрд евра** и већи је за 15,0% од суфицита забележеног 2020. године. **Суфицит** из робне размене аграра АП Војводине у износу од 1 млрд евра 2021. године учествује у укупном суфициту Републике Србије (1,8 млрд евра) са 54,9%.

Током 2021. године, војвођански привредници су реализовали 44,1% (1,9 млн евра) од укупног аграрног извоза Републике Србије, односно 35,8% (850 млн евра) аграрног увоза Републике Србије у истом периоду.

Република Србија је у 2021. години **извезла 1.247 различитих врста аграрних производа у 141 различиту државу**. Највеће учешће у извозу аграрних производа, традиционално, припада артиклу **Кукуруз, осим семенског** (11,1%). Међутим, извоз кукуруза је смањен међугодишње, услед знатно мање производње, као и нижих приноса који су настали као последица летње суше и жеге у 2021. години.

На другом месту је извоз артикла **Малине, смрзнуте**, са учешћем од 8,6% и међугодишњим растом за 39,6%. Учешће од 5,1% у извозу аграрних производа има **Пшеница**, која је забележила највећи међугодишњи раст вредности извоза, од 147,5%. **Цигарете које садрже дуван и Дуван за пушење** учествовали су у извозу српског аграра са 4,6% и 3,9%, респективно, у 2021. години. Велики скок у извозу у односу на претходну годину забележиле су **Купине**, од 114,7% мг, **Шећер бели**, од 107,0% мг, као и Вода, обична и газирана, које је више извезено за 68,8% мг.

Првих десет производа у извозу аграра Републике Србије, 2021. године

			*у 000 евра
Извозни производ	Вредност	Учешће	Индекс 2021/2020
Кукуруз, осим семенског	468.416	11,1%	86,2
Малине, смрзнуте, без додатка шећера	361.459	8,6%	139,6
Пшеница остала, пир и наполица, осим за сетву	215.891	5,1%	247,5
Цигарете које садрже дуван, остале	193.566	4,6%	104,6
Дуван за пушење, остали, нето паковање преко 500g	165.509	3,9%	88,8
Храна за псе и мачке, скроб>30%, млечни производи=<10%	108.025	2,6%	141,5
Јабуке, свеже, остале	107.029	2,5%	97,7
Купине, без додатка шећера, смрзнуте	86.052	2,0%	214,7
Вода, обична и газирана, са додатком шећера	85.939	2,0%	168,8
Шећер бели, у чврстом стању	84.254	2,0%	207,0

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Српски привредници су **највише пољопривредних производа у 2021. години извезли у Б и Х** (442,7 млн евра), и то кукуруза меркантилног, сунцокрета, пива, цигарета, пшенице, безалкохолних пића и шећера белог. У **Румунију** је пласирано тек нешто мање пољопривредних производа, и то 442,2 млн евра, а највише се извезио кукуруз, пшеница, јечам и шећер. **Италијани** су из Србије највише увозили кукуруз, пшеницу, храну за кућне љубимце и сунцокретоуље. **Немци** су од Србије највише купили смрзнутих малина, купина и другог воћа, сојиног зрна и семена уљане репице.

Првих десет земаља у извозу аграрних производа Републике Србије са два најзаступљенија извозна производа у 2021. години

Земља	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс 2021/2020	Извозни производ
Б и Х	442.714	10,5%	107,0	Кукуруз, осим семенског (6%) Семе сунцокрета, укључујући ломљено или не, остало (6%)
Румунија	442.205	10,5%	85,1	Кукуруз, осим семенског (56%) Пшеница остала, пир и наполица, осим за сетву (24%)
Италија	312.192	7,4%	166,2	Кукуруз, осим семенског (27%) Пшеница остала, пир и наполица, осим за сетву (22%)
Немачка	293.541	7,0%	117,2	Малине, смрзнуте, без додатка шећера (34%) Купине, без додатка шећера, смрзнуте (6%)
Црна Гора	274.944	6,5%	131,8	Вода, обична и газирана, са додатком шећера (5%) Уље од сунцокрета, шафранике, остало, за остале сврхе (5%)
Руска Федерација	255.389	6,1%	79,2	Јабукe, свеже, остале (31%) Храна за псе и мачке, скроб>30%, млеч. производи=<10% (8%)
Северна Македонија	240.896	5,7%	121,2	Уље од сунцокрета, шафранике, остало, за остале сврхе (7%) Пшеница остала, пир и наполица, осим за сетву (6%)
Хрватска	178.882	4,3%	129,3	Уље од сунцокрета, сирово, за остале сврхе (14%) Уље од сунцокрета, шафранике, остало, за остале сврхе (5%)
Алжир	146.527	3,5%	89,5	Дуван за пушење, остали, нето паковање преко 500g (99%) Саднице јестивог воћа, калемљене или не, остале (0,001%)
Бугарска	129.569	3,1%	122,7	Уље сојино, сирово, укључујући дегумирано, остало (21%) Шећер бели, у чврстом стању (19%)

Република Србија је током 2021. године **из 150 земаља увезла укупно 1.598 различитих врста аграрних производа**. Највише су се увозили **Екстракти и есенције од дувана (2,6%)**. Следе Производи за исхрану, нн, =<1,5% мм, =<5% (сахарозе, скроба), са учешћем од 2,5% у укупном аграрном увозу, док су Банане, остале, свеже на трећем месту са 2,4% учешћа. Кафа, која је на четвртм месту, учествује са 2,3%, а Месо од домаћих свиња, смрзнуто са 2,2%, у увозу пољопривредних производа у 2021. години. У односу на 2020. годину највише је повећан увоз Произв. за исхрану, нн,=<1,5%мм, =<5% (сахарозе, скроба), за 38,5%, и Екстраката и есенција од дувана, за 18,2%. Увоз Кафе већи је за 10,3%, Банана за 5,7% и Меса од домаћих свиња за 5,6%. Огромна разлика у односу на 2020. годину постигнута је код Соје у зрну, ломљене или дробљене, обзиром да је увоз 2020. године био изузетно низак, свега 93 хиљаде евра, а 2021. је овај производ увезен за 33 милиона евра.

Првих десет производа у увозу аграра Републике Србије, 2021. године

Увозни производ	Вредност	Учешће	Индекс 2021/2020
Екстракти и есенције од дувана	62.123	2,6%	118,2
Производи за исхрану, нн, =<1,5%мм, =<5% (сахарозе, скроба)	58.930	2,5%	138,5
Банане, остале, свеже	57.851	2,4%	105,7
Кафа, непржена, са кофеином	53.561	2,3%	110,3
Месо од домаћих свиња, остало, без костију, смрзнуто	51.456	2,2%	105,6
Производи за исхрану нигде непоменути, остало	48.296	2,0%	111,6
Цигарете које садрже дуван, остале	42.493	1,8%	98,4

* у 000 евра

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Дуван ижиљен, сушен у сушари	34.691	1,5%	92,4
Соја у зрну, ломљена или дробљена, осим за сетву	33.140	1,4%	35.607,1
Уље палмино, остало, течно	32.639	1,4%	164,2

За увоз из Немачке у 2021. години издвојено је 203,1 млн евра, и то највише за производе за исхрану, чоколаде, сира, производа од брашна, сладоледа... Из Италије смо увезли робе за 173,3 млн евра, а најзаступљенији артикли су палмино уље, храна за кућне љубимце, меснато брашна, кафа, месне прерађевине и маслиново уље. Из Мађарске су се највише увозили препарати на бази кафе, изогликоза (заслађивач), вода са шећером, смрзнута свињетина у кукуруз семенски.

Првих десет земаља у увозу аграрних производа Републике Србије са два најзаступљенија увозна производа у 2021. години

Земља	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс 2021/2020	Увозни производ
Немачка	203.110	8,6%	98,4	Производи за исхрану, нн, =<1,5% мм, =<5%, (сахарозе, скроба) (7%) Чоколада (блок табла), непуњена, додате житарице, воће (4%)
Италија	173.339	7,3%	127,7	Уље палмино, остало, течно, за остале сврхе (5%) Храна за псе и мачке, скроб>10%=<30%, млечни производи (5%)
Мађарска	150.636	6,3%	134,8	Препарати на бази екстракта, есенција и концентрације кафе (10%) Изогликоза чврста, садржај фруктозе преко 50% (6%)
Хрватска	142.203	6,0%	131,9	Соја у зрну, ломљена или дробљена, осим за сетву (18%) Производи за исхрану нигде непоменути, остало (6%)
Пољска	140.768	5,9%	107,2	Природни маслац, масноће=<85%, остали (4%) Гуме жвакаће и бомбоне, без шећера (4%)
Холандија	122.923	5,2%	131,4	Екстракти и есенције од дувана (6%) Уље палмино, остало, течно, за остале сврхе (5%)
Шпанија	112.525	4,7%	109,9	Месо од домаћих свиња, остало, без костију, смрзнута (32%) Ослић аргентински (Мерлуџиус хуббси), смрзнут (6%)
Белгија	101.521	4,3%	100,8	Дуван ижиљен, сушен у сушари (27%) Дуван, ижиљен, светли сушен на ваздуху (24%)
Б и Х	98.438	4,1%	120,6	Малине, смрзнуте, без додатка шећера (19%) Млеко, павлака, неконцентрирано, без шећера, мм>1%=<3%, V=<2l (9%)
Руска Федерација	97.818	4,1%	96,5	Екстракти и есенције од дувана (50%) Цигарете које садрже дуван, остале (24%)

Аграрна спољнотрговинска робна размена АП Војводине

Укупна вредност аграрне спољнотрговинске робне размене АП Војводине у 2021. години износила је 2,7 млрд евра и већа је за 15,1% од остварене размене у 2020. години. Међугодишње, извоз је повећан за 12,2%, а увоз за 21,9%.

Из спољнотрговинске размене аграрних производа АП Војводине у 2021. години остварен је **суфицит, у вредности 1,0 млрд евра**, који је за 5,2% већи од суфицита забележеног у 2020. години.

Ако 2021. годину поредимо са преткризном 2019. годином, уочавамо да утицај пандемије коронавируса на спољнотрговинску размену аграрних производа није био негативан, јер је **спољнотрговинска размена аграра АП Војводине у 2021. години била већа за 32,1% у поређењу са разменом преткризне 2019. године.**

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

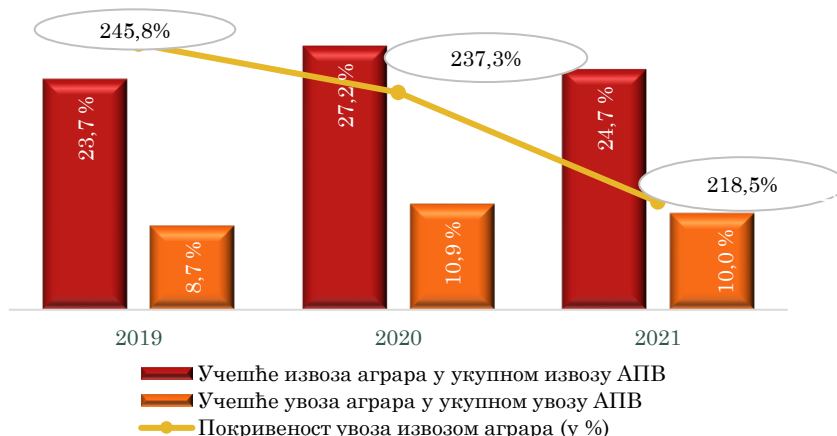
Спољнотрговинска робна размена аграра Војводине, 2021. године

*у 000 евра

Година	Извоз	Индекс	Увоз	Индекс	Укупно	Индекс	Салдо	Индекс
2021.	1.857.198	112,2	849.926	121,9	2.707.124	115,1	1.007.272	105,2
2020.	1.655.376	113,6	697.506	117,7	2.352.882	114,8	957.870	110,9
2019.	1.456.723	117,3	592.743	121,1	2.049.465	118,4	863.980	114,8
2018.	1.241.905	102,5	489.289	126,5	1.731.194	108,3	752.616	91,2
2017.	1.211.610	92,2	386.777	130,0	1.598.387	99,2	824.833	81,2
2016.	1.313.827	114,2	297.496	84,3	1.611.324	107,2	1.016.331	127,5

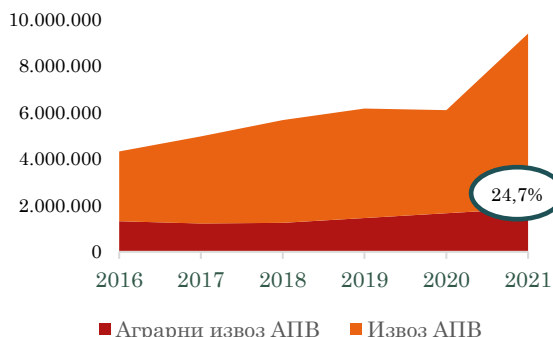
У 2021. години, извоз аграрних производа чинио је **24,7%** укупног војвођанског извоза, док је учешће увоза аграрних производа у укупном увозу АП Војводине износило **10,0%**. Покривеност увоза извозом аграрних производа је врло висока, износи **218,5%** за **2021. годину**, али је нижа за 18,8% од покривености извоза увозом у 2020. години, јер је раст увоза био већи од раста извоза.

Извоз и увоз аграра АП Војводине, 2019 - 2021. године

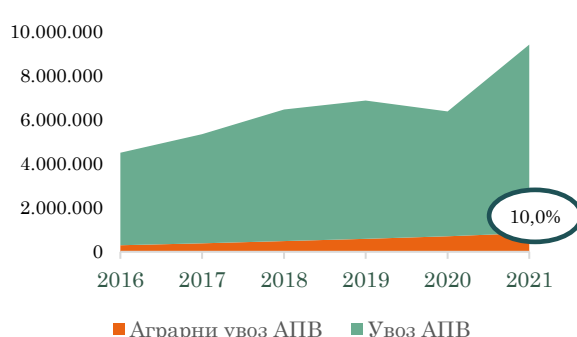

Видљиво је повећање учешћа како аграрног извоза, тако и аграрног увоза у укупним показатељима спољнотрговинске робне размене АП Војводине.

Аграрни извоз у укупном извозу АП Војводине, (у 000 евра)

Аграрни увоз у укупном увозу АП Војводине, (у 000 евра)

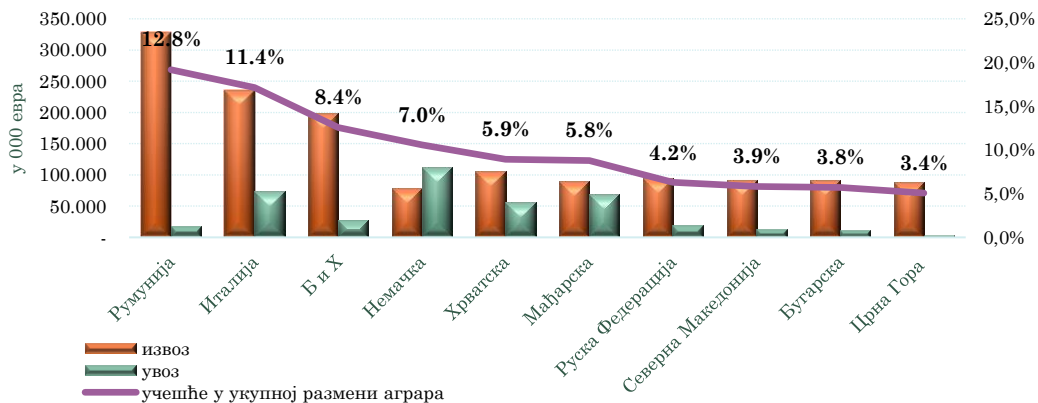

Најзначајнији спољнотрговински партнери АП Војводине, када су у питању аграрни производи, су Румунија, Италија, Босна и Херцеговина, Немачка, Хрватска и Мађарска.

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Учешће првих десет земаља у укупној спољнотрговинској размени аграра АП Војводине 2021. године

Током 2021. године, из АП Војводине је извезено 882 различитих аграрних производа у 114 различитих земаља. Најзначајнији спољнотрговински партнер аграрног извоза АП Војводине је, традиционално, **Румунија** - транзитна лука Констанца (17,7% укупног извоза аграрних производа АП Војводине), а најзначајнији извозни артикал у Румунију је Кукуруз, осим семенског, са учешћем од 10,5% у укупном извозу аграра АП Војводине у 2021. години, а чини чак 59,2% укупног извоза АП Војводине у суседну Румунију 2021. године. Извоз пшенице у Румунију је 2021. године повећан за 39,3 млн евра, односно 95,9% међугодишње. Већој вредности извоза допринео је како раст цене пшенице, у просеку од 21,4%, тако и већа количина извезене пшенице (61,4%).

На другом месту, са 12,7% учешћа у извозу аграра АП Војводине је **Италија**. У Италију смо највише извозили кукуруз, пшеницу, храну за псе и мачке, шећер и уље од сунцокрета. Кукуруз чини 32,5% укупног аграрног извоза АП Војводине у Италију 2021. године. На трећем месту по вредности извоза аграрних производа налази се **Босна и Херцеговина** (10,7%), у коју смо највише извозили кукуруз, пиво, пшеницу, шећер и сточну храну. Остале земље појединачно су учествовале са мање од по 6,0% у укупном аграрном извозу АП Војводине. У првих десет земаља, АП Војводина је извезла 75,6% аграрних производа, док се истовремено у 104 државе извезло, укупно, свега 24,4% пољопривредних производа.

Вредност **извоза кукуруза**, најзначајнијег извозног аграрног производа АП Војводине 2021. године, у односу на претходну 2020. годину мања је за 57,4 млн евра, (односно за 13,9% исказано у еврима), а за 979,6 хиљада тона, односно за 36,1% исказано у тонама. Много мањој разлици у вредности, у односу на масу, допринео је раст цене кукуруза од преко 35,0% у 2021. години у односу на 2020. годину. Опао је **извоз јабука** за 4,9%, а један од разлога је смањена активност купаца из Руске Федерације

Значајан раст у 2021. години, упоређујући са 2020. годином, забележио је **извоз пшенице**, који је већи за 139,8%. Значајно је повећан и **извоз шећера** (за 100,3%), услед раста извоза у Бугарску, Грчку, Босну и Херцеговину, Италију и Румунију, затим **уља од сунцокрета** (за 78,3%). Узлазни тренд у **извозу Хране за псе и мачке** се наставља, у 2021. години извезено је за 105,9 млн евра и у односу на 2020. годину раст износи 42,2%. **Сладолед** је забележио раст од 41,7%.

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Првих десет производа у извозу аграра АП Војводине, 2021. године

Назив производа	2019.		2020.		2021.		
	Извоз (у 000 евра)	Индекс $\frac{2019}{2018}$	Извоз (у 000 евра)	Индекс $\frac{2020}{2019}$	Извоз (у 000 евра)	Учешће	Индекс $\frac{2021}{2020}$
Кукуруз, осим семенског	334.790	221,9	413.040	123,4	355.637	19,1%	86,1
Пшеница остала, пир и наполица, осим за сетву	39.634	34,7	68.348	172,4	163.931	8,8%	239,8
Храна за псе и маčke, скроб>30%,мљеч. производи=<10%	59.191	143,1	74.483	125,8	105.898	5,7%	142,2
Шећер бели, у чврстом стању	40.420	123,8	40.658	100,6	81.457	4,4%	200,3
Уље од сунцокрета, сирово, за остале сврхе	33.201	169,2	38.798	116,9	69.165	3,7%	178,3
Уље од сунцокрета, шафранике, остало, за ост.	54.556	107,4	52.167	95,6	62.744	3,4%	120,3
Уље сојино, сирово, укључујући дегумирано, остало	32.847	120,9	38.261	116,5	46.280	2,5%	121,0
Сладолед, не садржи или садржи мљечне масноће<3%	30.290	129,2	31.471	103,9	44.600	2,4%	141,7
Јабукe, свеже, остале	40.602	118,3	38.854	95,7	36.938	2,0%	95,1
Концентрати беланчевина без мљечних масноћа и слично	22.625	113,8	31.887	140,9	33.776	1,8%	105,9

И у 2021. години се **најзначајнија укупна размена пољопривредних производа АП Војводине остварила са земљама ЕУ (68,2%)**, наравно, на челу са Румунијом, коју прате Италија, Немачка и Хрватска.

У земље ЕУ, Војводина је 2021. године извезла 66,3% својих аграрних производа, док је истовремено у земље Западног Балкана пласирно 21,4% пољопривредних производа.

Аграрни извоз АПВ, 2021.

ЕУ: 66,3%

ЦЕФТА: 21,4%

Првих десет земаља у извозу аграрних производа АП Војводине са два најзаступљенија извозна производа, 2021. године

Земља	Вредност (000 евра)	Учешће	Индекс 2021/2020	Извозни производ
Румунија	328.715	17,7%	86,0	Кукуруз, осим семенског (59%)
				Пшеница остала, пир и наполица, осим за сетву (24%)
Италија	235.545	12,7%	171,9	Кукуруз, осим семенског (32,5%)
				Пшеница остала, пир и наполица, осим за сетву (26%)
Б и Х	198.211	10,7%	109,8	Кукуруз, осим семенског (10%)
				Пиво, добијено од слада, у боцама до 10l (8%)
Хрватска	105.542	5,7%	116,9	Уље од сунцокрета, сирово, за остале сврхе (24%)
				Уље од сунцокрета, шафранике, остало, за ост. сврхе (9%)
Руска Федерација	95.160	5,1%	69,1	Јабукe, свеже, остале (28%)
				Храна за псе и маčke, скроб>30%, мљечни производи=<10% (22%)
Сев. Македонија	91.933	5,0%	129,7	Уље од сунцокрета, сирово, за остале сврхе (15%)
				Уље од сунцокрета, шафранике, остало, за ост. сврхе (9%)
Бугарска	91.519	4,9%	119,4	Шећер бели, у чврстом стању (28%)
				Уље сојино, сирово, укључујући дегумирано, остало (26%)
Мађарска	89.578	4,8%	130,1	Кукуруз, осим семенског (28%)
				Производи, мешавине, >=80% домаћа свиња, конзервисано, остало (7%)
Црна Гора	88.590	4,8%	131,7	Уље од сунцокрета, шафранике, остало, за ост. сврхе (12%)
				Брашно, од обичне пшенице и пира (9%)
Немачка	79.047	4,3%	101,6	Соја у зрну, ломљена или дробљена, осим за сетву (18%)
				Семе уљане репице, мало ерука киселине, остало (14%)

У 2021. години, у увозу АП Војводине било је заступљено 1.117 различитих врста аграрних производа из 116 различитих земаља, при чему је увоз првих десет производа чинио 20,2% укупног аграрног увоза АП Војводине. Прво место, као и претходне године, припало је производу **Месо од домаћих свиња, остало, без костију, смрзнуто**, за које је потрошено 21,2 млн евра. На друго место се са 581. позиције у 2020. години попела **Соја у зрну, ломљена**. У групи првих десет производа по учешћу у аграрном увозу АП Војводине, највећи раст је забележен код увоза **Соје у зрну, ломљене или дробљене, осим за сетву**, која је увезена у вредности од 20,8 млн евра (2020. године свега 79,1 хиљада евра). Следи **Уље палмино, остало, течно, за остале сврхе** са повећањем вредности увоза за 61,5% мг, чему је допринео повећан увоз исказан у тонама (од 11,1%), али свакако пораст цене која је 2021. године била већа од оне из 2020. године за више од 45,0%. **Цигаре и цигарете** забележиле су повећање у увозу за 9,6% у односу на 2020. годину.

Смањење увоза је забележено код артикла **Сладолед, не садржи или садржи млечне масноће<3%**, за 10,5% мг, и **Прерађевине од меса, изнутрица**, за 6,7% мг.

Првих десет производа у увозу аграра АП Војводине, 2021. године

Назив производа	2019.		2020.		2021.		
	Увоз (у 000 евра)	Индекс 2019 2018	Увоз (у 000 евра)	Индекс 2020 2019	Увоз (у 000 евра)	Учешће	Индекс 2021 2020
Месо од домаћих свиња, остало, без костију, смрзнуто	17.667	75,1	20.555	116,4	21.202	2,5%	103,1
Соја у зрну, ломљена или дробљена, осим за сетву	313	10,1	79	25,3	20.808	2,4%	26.287,4
Банане, остале, свеже	23.207	113,8	18.725	80,7	20.146	2,4%	107,6
Цигарете које садрже дуван, остале	15.309	83,9	17.562	114,7	19.249	2,3%	109,6
Цигаре и цигарилоси, који садрже дуван	20.016	75,3	16.502	82,4	18.846	2,2%	114,2
Кафа, непржена, са кофеином	15.563	89,8	13.638	87,6	15.507	1,8%	113,7
Уље палмино, остало, течно, за остале сврхе	7.084	93,7	9.534	134,6	15.401	1,8%	161,5
Храна сточна, остало	10.122	98,9	13.898	137,3	15.259	1,8%	109,8
Прерађевине од меса, изнутрица, крви, јестиве, остало	10.685	289,3	14.554	136,2	13.572	1,6%	93,3
Сладолед, не садржи или садржи млечне масноће<3%	7.785	399,8	12.899	165,7	11.539	1,4%	89,5

Из земаља чланица ЕУ, Војводина је 2021. године увезла 72,4%, у вредности од 1,8 млрд евра, док је из земаља Западног Балкана увезено 7,1% пољопривредних производа, у вредности од 60,8 млн евра (од чега је увоз из БиХ, из које се највише увозило млеко, павлака и уљане погаче од соје, износио 28,0 млн евра).

Аграрни увоз АПВ, 2021.

ЕУ: 72,4%

ЦЕФТА: 7,1%

Војвођански привредници су аграрне производе највише увозили, традиционално, из Немачке, Италије, Мађарске и Хрватске, и то са учешћем од 13,2%, 8,2%, 7,5% и 6,4% од укупног увоза пољопривредних производа, респективно.

Током 2021. године, највећа вредност увоза аграрних производа АП Војводине забележена из Немачке (13,4%). Увоз аграрних производа из осталих земаља појединачно је учествовао са мање од по 9% у укупном увозу аграра АП Војводине. Највећи раст увоза аграрних производа је забележен из Хрватске

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

(за 42,7% мг) и Холандије (за 36,8%). Расту увоза из Хрватске је допринео увоз Соје у зрну, ломљене, осим за сетву, која се 2020. године није увозила, а 2021. године у вредности од 19 млн евра, као и производа Кромпир, танки одсечци, пржени, подесни за потрошњу. Из Холандије је повећан увоз палминог уља, какао масе, кокосовог уља и смрзнутог свињског меса. Увоз из првих десет земаља чинио је 44,1% укупног аграрног увоза АП Војводине 2021. године.

Првих десет земаља у увозу аграрних производа АП Војводине са два најзаступљенија увозна производа, 2021. године

Земља	Вредност (000 евра)	Учешће	Индекс 2021/2020	Увозни производ
Немачка	111.678	13,4%	99,7	Чоколада (блок табла), непуњена, додате житарице, воће (5%) Сладолед, не садржи или садржи млечне масноће<3% (5%)
Италија	73.274	8,6%	128,2	Храна за псе и мацке, скроб>10%=<30%, млечни произв. (11%) Брашно, прах и пелете, од меса или отп.; чварци (10%)
Мађарска	68.615	8,1%	130,2	Месо од домаћих свиња, без костију, свеже, расхлађено (7%) Уље од сунцокрета, сирово, за остале сврхе (6%)
Хрватска	55.352	6,5%	142,7	Соја у зрну, ломљена или дробљена, осим за сетву (34%) Кромпир, танки одсечци, пржени, подесни за потрошњу (4%)
Пољска	53.717	6,3%	113,1	Прерађевине од меса, изнутрица, крви, јестиве, остало (8%) Пиво, добијено од слада, у судовима до 10l, остало (4%)
Шпанија	44.821	5,3%	123,8	Месо од домаћих свиња, остало, без костију, смрзнуто (27%) Парадајз, свеж или расхлађен (6%)
Холандија	38.351	4,5%	136,8	Уље палмино, остало, течно, за остале сврхе (8%) Какао маса, потпуно или делимично одмашћена (7%)
Грчка	34.090	4,0%	125,9	Цигарете које садрже дуван, остале (26%) Навел поморанце, свеже (12%)
Турска	28.889	3,4%	129,2	Лимун (Цитрус лимун, лимонум), свеж или сув (22%) Мандарине, остале (12%)
Француска	28.722	3,4%	134,1	Кукуруз, семенски, обични хибриди (12%) Јаја живинска, птичја, без љуске, остало, не за исхрану (7%)

IX. РЕГИСТРОВАНА ЗАПОСЛЕНОСТ

Укупан број регистровано запослених у Републици Србији у 2021. години износио је 2.273.591 лица. Од тога, 25,3% (575.228) је регистровано на територији АП Војводине.

Захваљујући економском пакету мера Владе Републике Србије, запосленост је у односу на претходну годину у Србији повећана за 58.116 лица или 2,6%, а у Војводини за 12.301 лица или 2,2%.

У структури запослених у Војводини у 2021. години, 79,4% је запослено у правним лицима, 17,5% су предузетници и запослени код њих и лица која самостално обављају делатност, а 3,1% су регистровани индивидуални пољопривредници.

Највећи раст запослености у Војводини, међугодишње посматрано, је забележен у Прерађивачкој индустрији, Трговини на велико и мало, Грађевинарству и у сектору Информисање и комуникације.

Највећи пад запослености је забележен у сектору Рударства.

Снажна економска подршка државе допринела је очувању тржишта рада Републике Србије, које се у најтежем периоду показало отпорним и тако избегло трајније последице пандемије, о чему најбоље сведочи даљи раст зарада и формалне запослености. Успех економског пакета мера Владе Србије

верификован је изостанком значајнијих негативних ефеката пандемије на тржиште рада. Очувана су радна места и зараде, како у приватном тако и у јавном сектору, а сценарио осетнијег повећања незапослености је избегнут.

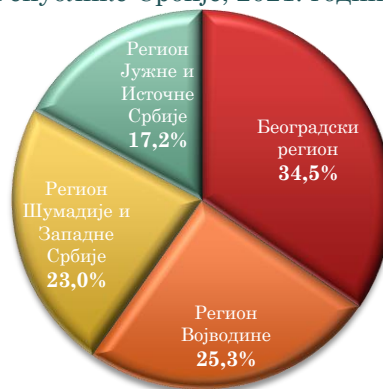
Према Анкети о радној снази РЗС за четврти квартал 2021. године, **стопа запослености у Републици Србији износи 50%** (што је највиши ниво овог показатеља откад постоје статистички упоредиви подаци – 2010), а **на нивоу Војводине 51,4%**.

Укупан број запослених у Републици Србији у 2021. години износио је **2.273.591**, што у односу на 2020. годину представља повећање од 2,6%, а надмашило је и укупан број запослених из преткризне 2019. године за 4,6%. **Основни генератор нових радних места је остао приватни сектор** (око 55 хиљада запослених више мг, тј. раст од 3,4%), док је број запослених у јавном сектору благо повећан (за 0,5% мг) и пре свега потиче из области здравства и образовања.

Према статистичким територијалним јединицама, највећи број запослених у 2021. години забележен је у Београдском региону (785.183), затим у **Региону Војводине (575.228)** и Региону Шумадије и Западне Србије (523.427), а најмањи у Региону Јужне и Источне Србије (389.753).

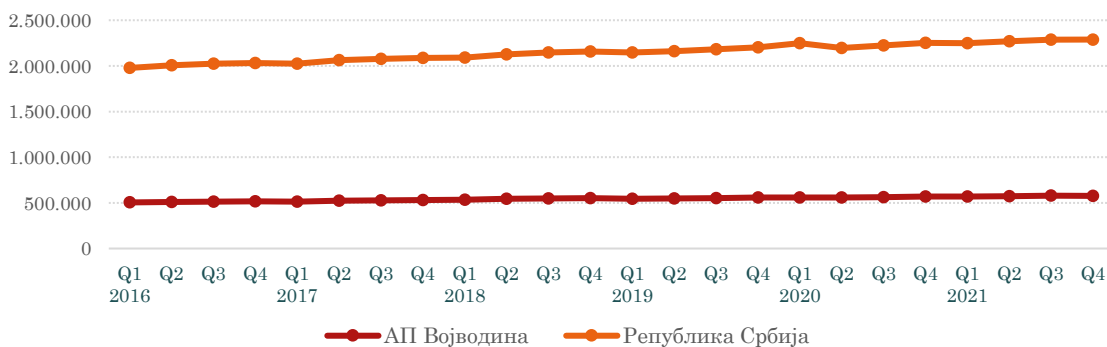
У односу на 2020. годину, запосленост је повећана у свим регионима Републике Србије, а највише у Београдском региону (за 3,4%).

Регистрована запосленост по регионима Републике Србије, 2021. године

У Војводини је запосленост у 2021. години повећана за 2,2% у односу на 2020. годину, а за 4,4% у односу на преткризну 2019. годину и чинила је 25,3% укупног броја запослених у Републици Србији. Након континуираног раста запослености током 2021. године, у последњем кварталу, у АП Војводини забележено је незнатно смањење броја запослених, за 0,2% мг.

Регистрована запосленост у Републици Србији и АП Војводини по кварталима, 2016-2021. године

Територијално посматрано, у Војводини је у 2021. години **највећи број регистровано запослених био у Јужнобачком округу (39,8%), а најмањи у Севернобанатском округу (6,5%).** У односу на 2020. годину, **запосленост је повећана** у Јужнобачком округу (за 7.829 лица), Сремском округу (за 2.419 лица), Јужнобанатском округу (за 1.230), Севернобачком (за 389), Западнобачком округу (за 358) и Севернобанатском округу (за 269 лица). **Запосленост је смањена у односу на 2020. годину у Средњобанатском округу (-194).**

У Јужнобачком округу је 72,2% запослених регистровано у Граду Новом Саду, 6,5% у општини Бачка Паланка, 4,4% у општини Врбас, 3,8% у општини Бечеј и 3,4% у општини Темерин. У поменутих општинама је запослено преко 90% укупно запослених у Јужнобачком округу, док је преосталих 10% регистровано у преосталим општинама посматраног округа.

У Сремском округу је највећа запосленост регистрована у општини Стара Пазова (27,0%), потом Сремска Митровица (21,8%), Рума (16,4%) и Инђија (15,2%). Око 70% запослених **у Јужнобанатском округу** је регистровано у општини Панчево (47,9%) и Вршац (21,1%). Већина запослених у осталим окрузима АП Војводине је регистрована у њиховим административним центрима и то 81,8% запослених **Севернобачког округа** у општини Суботица, 77,1% запослених **Средњобанатског округа** у општини Зрењанин, 50,8% запослених **Западнобачког округа** у општини Сомбор и 39,5% запослених **Севернобанатског округа** у општини Кикинда.

Општине у Војводини са највише запослених,
2021. годинеОпштине у Војводини са најмање запослених,
2021. године

	Општине у Војводини са највише запослених, 2021. године			Општине у Војводини са најмање запослених, 2021. године	
	Број запослених	Учешће		Број запослених	Учешће
Град Нови Сад	165.234	28,7%	Нова Црња	1.451	0,3%
Суботица	46.173	8,0%	Опово	1.473	0,3%
Зрењанин	35.468	6,2%	Сремски Карловци	1.607	0,3%
Панчево	32.992	5,7%	Чока	1.844	0,3%
Стара Пазова	25.717	4,5%	Нови Кнежевац	2.015	0,4%
Сомбор	21.631	3,8%	Мали Иђош	2.126	0,4%
Сремска Митровица	20.767	3,6%	Сечањ	2.136	0,4%
Рума	15.587	2,7%	Планиште	2.152	0,4%
Бачка Паланка	14.824	2,6%	Ириг	2.298	0,4%
Кикинда	14.724	2,6%	Тител	2.378	0,4%

Према модалитету запослености, у Војводини је у 2021. години **запослених у правним лицима било 456.924,** што у односу на претходну годину представља повећање од 2,3%, а у односу на преткризну 2019. годину повећање од 5,1%. **Предузетника и запослених код њих, као и лица која самостално обављају делатност било је 100.550,** што је за 3,3% више у односу на 2020. годину, а за 5,3% више у односу на 2019. годину, док је **регистрованих индивидуалних пољопривредника било 17.755,** што је за 6,6% мање у односу на претходну 2020. годину, а за 13,1% мање у односу на 2019. годину.

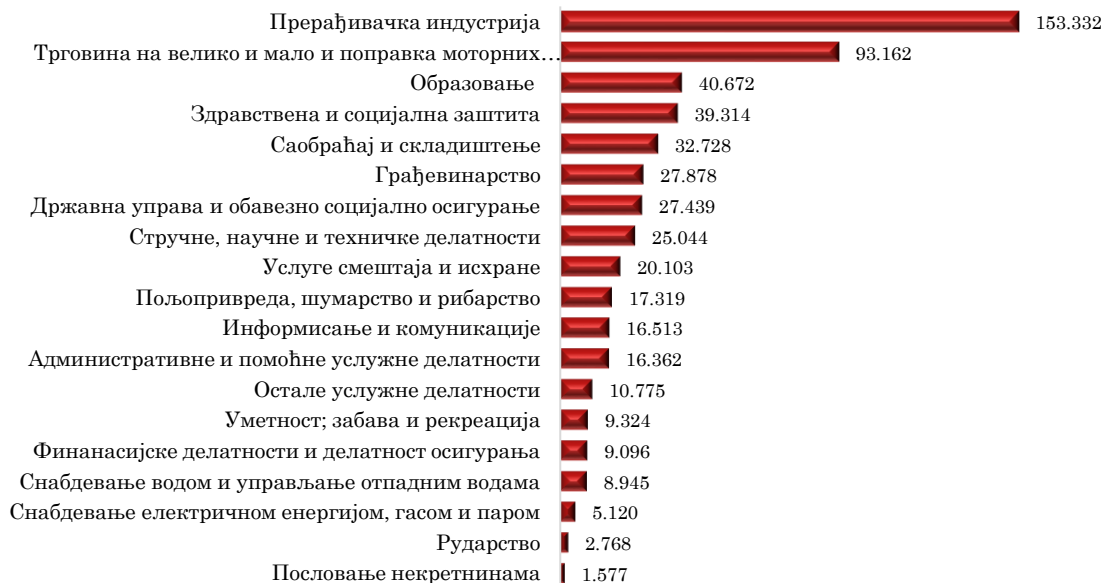
ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Модалитети регистроване запослености у Војводини, међугодишњи раст, 2021/2020.

Посматрано по секторима делатности АП Војводине, у 2021. години **највише је регистровано запослених било у Прерађивачкој индустрији (27,5%) и Трговини на велико и мало (16,7%),** а потом у секторима Образовање (7,3%), Здравствена и социјална заштита (7,1%) и Саобраћај и складиштење (5,9%).

Број регистровано запослених у Војводини према секторима делатности, у 2021. години

У односу на 2020. годину, **највећи раст запослености забележен је у Прерађивачкој индустрији (за 4.618 лица или 3,1%),** потом у Трговини на велико и мало (за 2.945 лица или 3,3%), Грађевинарству (за 1.833 лица или 7,0%) и Информисању и комуникацијама (за 1.535 лица или 10,2%).

Запосленост је смањена у сектору Снабдевање водом и управљање отпадним водама (за 83 лица или 0,9%), Административне и помоћне услужне делатности (за 252 лица или 1,5%) Државна управа и обавезно социјално осигурање (за 369 лица или 1,3%), Пољопривреда, шумарство и рибарство (за 423 лица или 2,4%) и највише у сектору Рударства (за 1.435 лица или 34,1%).

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Међугодишња разлика броја запослених у Војводини по секторима делатности, 2021/2020.

И подаци из окружења указују на опоравак тржишта рада, **уз повећање стопе запослености која се у зони евра налази на домаћем преткризног нивоа (59,8% у Q3 2021, наспрам 60,0% у Q4 2019).** У зони евра и даље недостаје радна снага, о чему сведочи пораст броја упражњених радних места у секторима индустрије, грађевинарства и услуга. Због тога ЕЦБ оцењује да ће успех у превазилажењу јаза између тражње и понуде радне снаге зависити од државне подршке и мера за обуздавање пандемије у наредном периоду.

Х. АКТИВНА НЕЗАПОСЛЕНОСТ

На крају 2021. године, у Републици Србији је на евиденцији НСЗ било 477.564 активно незапослених лица, што је за 2,8% (13.783 лица) мање у односу на децембар 2020. године. У Војводини је у исто време на евиденцији НСЗ било 96.982 активно незапослених лица, што је за 2,5% (2.528 лица) мање у односу на децембар 2020. године.

Раст незапослености је евидентиран у Севернобачкој, Јужнобачкој и Средњебанатској области, док је пад незапослености евидентиран у Западнобачкој области, Севернобанатској, Јужнобанатској, и Сремској области.

Највећи број незапослених је евидентиран у Граду Новом Саду (13,4%), а најмањи број у општини Сремски Карловци (0,4%).

У структури активно незапослених лица Војводине, 46,1% чине мушкарци, а 53,9% су жене.

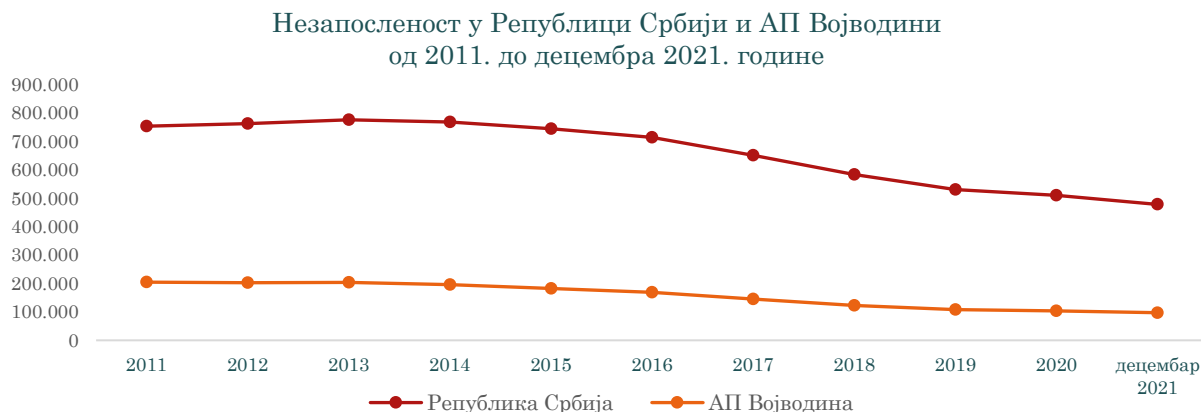

У укупном броју активно незапослених лица Војводине највеће је учешће лица I степена стручне спреме (38,3%), а најмање лица VIII степена стручне спреме (0,04%).

Према подацима Националне службе за запошљавање (НСЗ), од 2015. године приметан је тренд смањења незапослености како на нивоу Републике Србије, тако и посматрано на нивоу Војводине. У децембру 2021. године бележи се смањење незапослености у односу на децембар 2020. године.

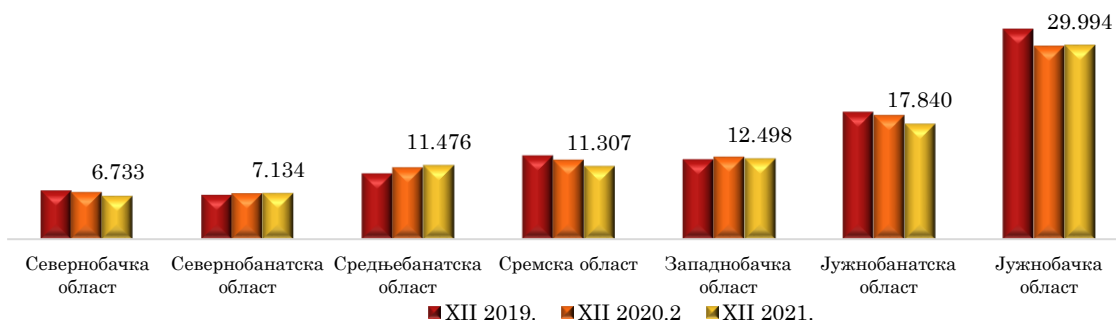
Према Анкети о радној снази РЗС за четврти квартал 2021. године, **стопа незапослености у Републици Србији износи 9,8%, а на нивоу Војводине 8,8%.**

Укупна незапосленост у Републици Србији је осми месец заредом смањена и у децембру 2021. године је износила 477.564, што је њен најнижи ниво откад се прати посредством евиденције НСЗ. У децембру је незапосленост смањена за око 14 хиљада лица на мг. нивоу (-2,8%), при чему је мањи број незапослених забележен у готово свим групама занимања у оквиру услужног и индустријског сектора (изузев код занимања из области текстилне индустрије). У односу на преткризну 2019. годину, незапосленост је мања за 5,8%, односно 29.301 лица.

У Војводини је на крају децембра 2021. године на евиденцији НСЗ било 96.982 активно незапослених лица, што је за 2,5% (2.528 лица) мање у односу на децембар 2020. године, а за 4,9% (4.973 лица) мање у односу на децембар 2019. године. У поређењу са 2020. годином, **смањење броја незапослених лица** је забележено у Западнобачкој области (за 245), Севернобанатској (546 лица), Јужнобанатској (за 1.339 лица) и Сремској области (982), док је **повећан број запослених** забележен у Севернобачкој области (за 11), Јужнобачкој (за 183) и Средњобанатској области (390). Најмањи апсолутни број незапослених у децембру 2021. године бележи Севернобачка област (6.733), док је највећи број незапослених у Јужнобачкој области (29.994).

Број активно незапослених лица према областима Региона Војводине, децембар 2019-2021.

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

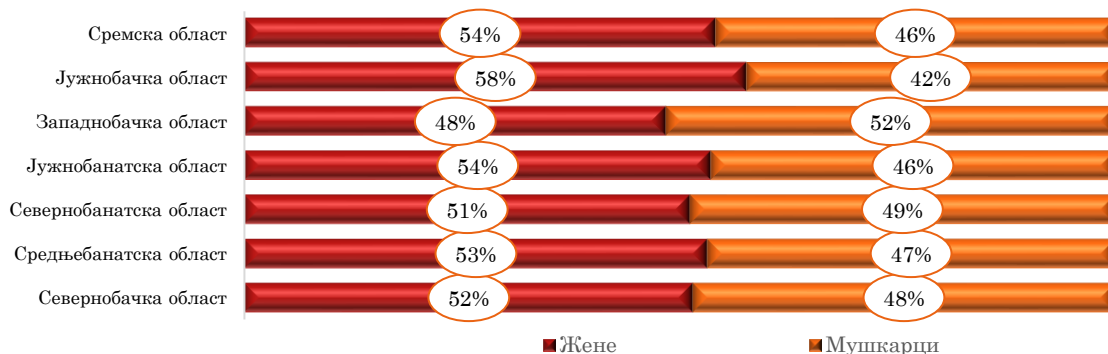
Посматрано по општинама, највећи број незапослених је у Граду Новом Саду (13,4% од укупног броја незапослених у АП Војводини), а најмањи у општини Сремски Карловци (0,4%).

Општине са најмањим и највећим бројем незапослених лица по областима АП Војводине, у децембру 2021. године

Област	Укупно	Општина са најмањим бројем незапослених лица	Општина са највећим бројем незапослених лица
Регион Војводине	96.982	-	-
Севернобанатска	6.733	Ада (441)	Кикинда (2.794)
Севернобачка	7.134	Мали Иђош (1.330)	Суботица (4.113)
Средњобанатска	11.476	Нова Црња (1.040)	Зрењанин (5.715)
Сремска	11.307	Пећинци (594)	Ср. Митровица (2.881)
Западнобачка	12.498	Озаци (2.167)	Сомбор (5.159)
Јужнобанатска	17.840	Опово (634)	Панчево (5.939)
Јужнобачка	29.994	Ср. Карловци (344)	Нови Сад (12.970)

Посматрано према полу, у структури активно незапослених лица Региона Војводине, 53,9% чине жене, а 46,1% мушкарци. У свим областима Региона Војводине приближно је уједначена структура незапослених лица посматрано према полу.

Структура незапослених лица у евиденцији НСЗ, према полу и областима Региона Војводине, децембар 2021. године

Посматрано према степену стручне спреме, највеће учешће у укупном броју активно незапослених лица Војводине чине лица **I степена стручне спреме (38,3%)**, а најмање учешће међу активно незапосленим заузимају лица **VIII степена стручне спреме (0,04%)**.

Незапослена лица према степену стручне спреме у Војводини, децембар 2021. године

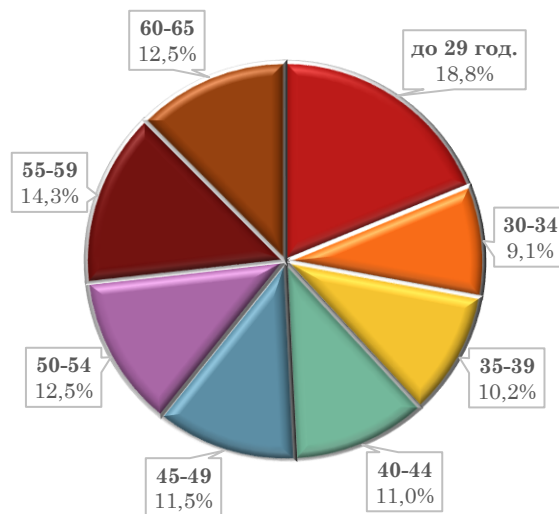

Посматрано према старосној структури, у Војводини 18,8% активно незапослених лица чине млади до 29 година старости. У групи старости 30-39 година активно тражи запослење 19,3% незапослених. Незапослена лица која по правилу теже налазе запослење или на њега чекају дуже су у групи старости 50-65 година и они чине 39,2% укупног броја незапослених.

Посматрано према трајању незапослености, на крају децембра 2021. године у Војводини је 40,8% активно незапослених лица на посао чекало годину дана или краће, док је преосталих 59,2% на посао чекало дуже од годину дана.

Незапослена лица према старости у Војводини, децембар 2021. године

Повољна кретања у домену незапослености су приметна и у зони евра, где се стопа незапослености претходних месеци континуирано смањује и у децембру 2021. године је спуштена испод преткризног нивоа, на 7,0% (наспрам 7,4% колико је износила у септембру и 8,2% колико је износила у јануару 2021. године).

XI. ЗАРАДЕ

Просечна бруто зарада у Републици Србији за 2021. годину износи 90.784 динара, а просечна нето зарада 65.864 динара. У односу на претходну годину, забележен је раст бруто зарада од 9,4% номинално, односно 5,2% реално, као и раст нето зарада за 9,6% номинално, односно 5,4% реално.

У Војводини просечна бруто зарада за 2021. годину износила је 86.232 динара, а просечна нето зарада 62.494 динара, што је за 5,0% односно 5,1% мање од републичког просека. У односу на 2020. годину, забележен је номинални раст просечне бруто зараде од 9,1%, односно нето зараде раст од 9,3%.

Највећи међугодишњи раст просечне нето зараде у 2021. години евидентиран је у Београдском региону од 10,5%.

У Војводини, посматрано по окрузима, у 2021. години натпросечну нето зараду бележи једино Јужнобачки округ, док остали окрузи бележе нето зараду испод просека и Војводине и Републике Србије.

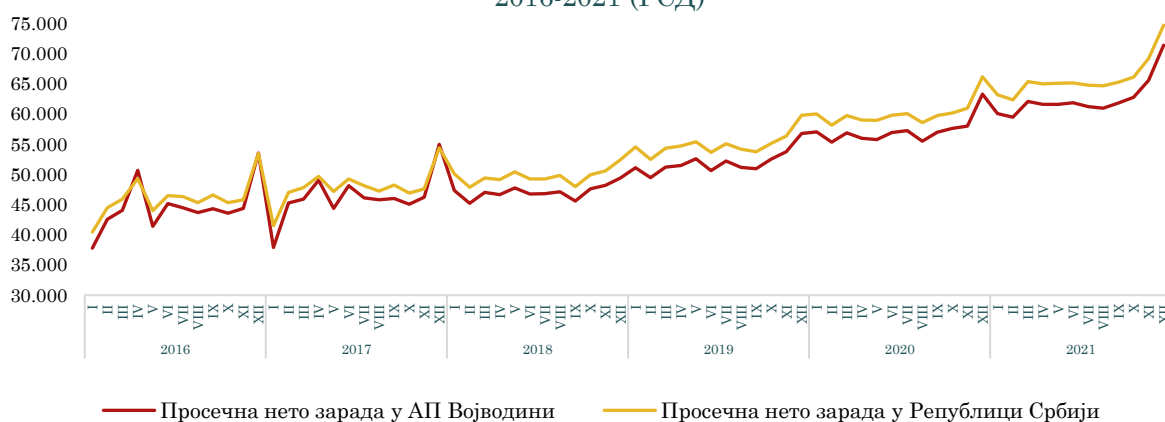
Град Нови Сад је општина у којој је забележена највиша просечна нето зарада у Војводини у 2021. години (75.773 динара), док је у општини Бач забележена најнижа просечна нето зарада (49.294 динара).

У децембру 2021. године, просечна бруто зарада у Републици Србији износила је 102.196 динара, а просечна нето зарада 74.629 динара. У односу на претходни месец, просечна зарада забележила је раст у бруто износу од 7,2%, а у нето износу од 7,9%. У поређењу са истим месецом претходне године, просечна бруто зарада у Републици Србији номинално је већа за 12,5%, а реално за 4,3%, док је просечна нето зарада номинално већа за 12,9%, односно за 4,6% реално.

У АП Војводини је у децембру 2021. године просечна бруто зарада износила 97.723 динара, а просечна нето зарада 71.322 динара. У поређењу са претходним месецом, просечна зарада забележила је раст у бруто износу од 8,1%, а у нето износу од 8,9%. У поређењу са истим месецом претходне године, просечна бруто зарада у АП Војводини је номинално већа за 12,4%, а просечна нето зарада већа је за 12,8%.

Просечна нето зарада у Републици Србији и АП Војводини,
2016-2021 (РСД)

У последњих шест година, просечна нето зарада по запосленом како на нивоу Републике тако и Покрајине има растући тренд кретања. Значајно је истаћи да су просечне нето зараде у 2021. години у односу на преткризну 2019. годину, номинално више за 9,6% у Републици Србији и за 9,3% у АП Војводини.

Просечна бруто зарада у Републици Србији за 2021. годину износи 90.784 динара, а просечна нето зарада 65.864 динара. У односу на претходну годину, забележен је раст бруто зарада за 9,4% номинално, односно 5,2% реално, као и раст нето зарада за 9,6% номинално, односно 5,4% реално.

Посматрано по областима делатности, у Републици Србији, у 2021. години, највише просечне нето зараде забележене су у области **Рачунарско програмирање, консултантске и с тим повезане делатности**, која је била на првом месту и у 2020. години, и забележила међугодишње повећање од 31.359 динара или 19,7%. Код свих десет посматраних области делатности, у 2021. години у односу на претходну годину, остварен је раст просечних нето зарада осим код области **Производња дуванских производа** и **Ваздушни саобраћај** које бележе смањење зараде од 5,9% и 2,0% респективно.

Најниже просечне нето зараде, посматрано по областима делатности, у Републици Србији, у 2021. години, забележене су у области **Делатност припремања и послуживања хране и пића**, која је била на последњем месту и у 2020. години, и забележила међугодишње повећање од 2.279 динара или 6,6%. Код свих десет посматраних области делатности, у 2021. години међугодишње посматрано, иако

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

најниже, просечне нето зараде оствариле су раст осим код области **Рибарство и аквакултура** која бележи смањење зараде од 1,3%.

Највише просечне нето зараде, по областима делатности
у Републици Србији, у 2021. години (РСД)

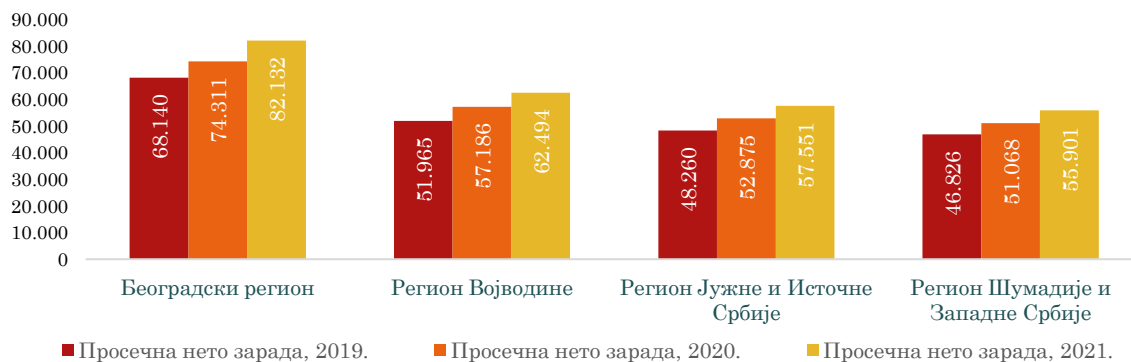
Области делатности	Бруто зараде	Нето зараде
Рачунарско програмирање, консултантске и с тим повезане делатности	258.655	189.852
Ваздушни саобраћај	205.688	151.401
Научно истраживање и развој	188.421	136.490
Експлоатација сирове нафте и природног гаса	167.461	122.576
Финансијске услуге, осим осигурања и пензијских фондова	167.062	121.490
Производња дуванских производа	165.875	119.653
Услугне делатности у рударству и геолошким истраживањима	155.293	112.656
Управљачке делатности; саветовање у вези са управљањем	152.105	111.352
Производња кокса и деривата нафте	149.799	109.431
Производња основних фармацеутских производа и препарата	150.295	108.993

Најниже просечне нето зараде, по областима делатности
у Републици Србији, у 2021. години (РСД)

Области делатности	Бруто зараде	Нето зараде
Делатност припремања и послуживања хране и пића	50.883	36.993
Остале личне услужне делатности	52.300	37.601
Прерада дрвета и производи од дрвета, плуте, сламе и прућа, осим намештаја	53.474	39.100
Делатност путничких агенција, тур-оператора, услуге резервације и пратеће активности	54.062	39.484
Поправка рачунара и предмета за личну употребу и употребу у домаћинству	57.583	41.375
Производња одевних предмета	56.878	41.608
Рибарство и аквакултуре	58.457	42.728
Трговина на мало, осим трговине моторним возилима и мотоциклима	62.527	45.341
Услуге одржавања објеката и околине	62.893	45.890
Производња намештаја	62.872	45.907

У АП Војводини просечна бруто зарада за 2021. годину износи **86.232 динара** (за 5,0% мање од републичког просека), а **просечна нето зарада 62.494 динара** (за 5,1% мање од републичког просека). У односу на претходну годину, просечна бруто зарада у Војводини забележила је номинални раст од 9,1%, а нето зарада раст од 9,3%.

Просечна нето зарада по регионима Републике Србије,
2019-2021. године

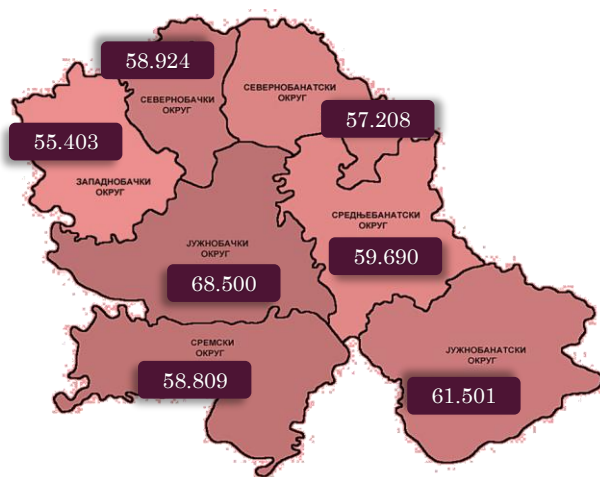

Посматрано по регионима Републике Србије, у периоду 2019-2021. године, приметан је растући тренд просечних нето зарада по запосленом. Највећи међугодишњи раст просечне нето зараде у 2021. години евидентиран је у Београдском региону (за 10,5%), затим Региону Шумадије и Западне Србије (за 9,5%), потом у Региону Војводине (за 9,3%) и на крају Региону Јужне и Источне Србије (за 8,8%). У 2021. години једино је Београдски регион имао већу просечну нето зараду од републичког просека, за 16.268 динара или 24,7%.

На нивоу сваког округа АП Војводине појединачно посматрано, нето зараде у 2021. номинално су више у односу на 2020. годину. Највећи номинални раст нето зарада забележиле су Јужнобачка област (10,6%), Сремска област (9,9%) и Средњобанатска област (8,0%), док је најмањи раст забележен у Јужнобанатској области (7,7%).

У 2021. години, једино је Јужнобачки округ бележио нето зараду вишу од војвођанског просека (за 6.006 динара или 9,6%), што је у складу са натпросечним привредним потенцијалом посматраног округа.

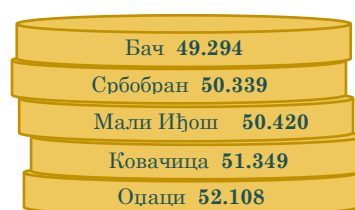

Посматрано по општинама АП Војводине, у 2021. години **нето зараду изнад просека АП Војводине** бележили су **Град Нови Сад**, у износу од 75.773 динара или за 21,2% више од војвођанског просека, потом **Вршац**, за 4,6% више од просека АП Војводине и **Панчево**, за 3,5% више од војвођанског просека. **Најнижу просечну нето зараду у Војводини у 2021. години бележила је општина Бач**, у износу 49.294 динара, што је за 21,1% ниже од просечне нето зараде за АП Војводину за дату годину.

Пет општина са **највишом** просечном нето зарадом у 2021. (РСД)

Пет општина са **најнижом** просечном нето зарадом у 2021. (РСД)

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

ИЗВОР ПОДАТАКА:

1. Републички завод за статистику Републике Србије <https://www.stat.gov.rs/>
2. Народна банка Србије https://www.nbs.rs/sr_RS/indeks/
3. Министарство финансија Републике Србије <https://www.mfin.gov.rs/tip-dokumenta/makroekonomski-podaci/>
4. Републички Хидрометеоролошки завод Републике Србије <http://www.hidmet.gov.rs/>
5. Жита Србије, Удружење за унапређење производње и извоза житарица, <https://www.zitasrbije.rs/>
6. Пословна заједница „Индустријско биље“ доо, <https://www.indbilje.co.rs/>
7. Продуктна берза а.д., <https://www.proberza.co.rs/>
8. Национална служба за запошљавање Републике Србије <http://www.nsz.gov.rs/live/dokumenti>
9. Туристичка организација Града Новог Сада, <https://novisad.travel/cp/>
10. *Trading Economics*, <https://tradingeconomics.com/>

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Служба за привредна кретања и економске односе са иностранством

Број: 05/4-10/2-2022